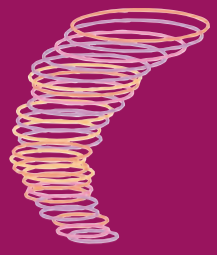

Pleanáil Ilrangach

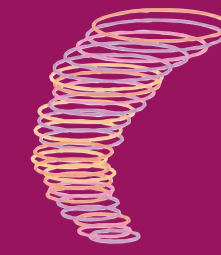

Séideán Sí

Séideán Sí

CÚRSA COMHTHÁITE GAEILGE

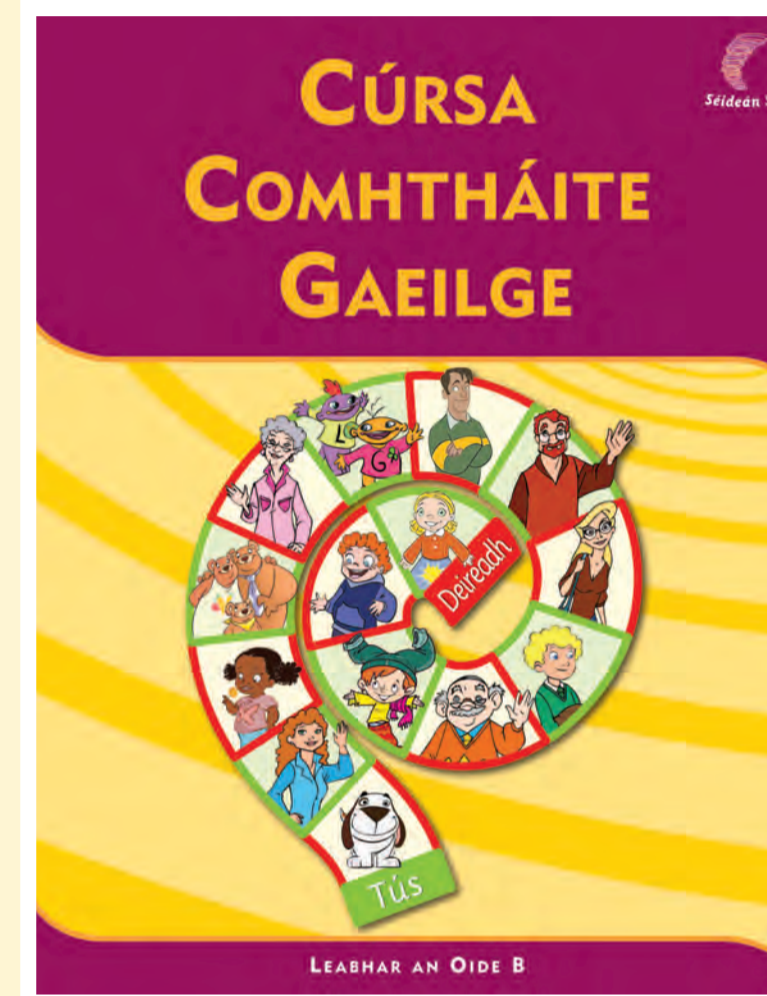
Séideán Sí

NAÍONÁIN BHEAGA

- 1 CÚRSA COMHTHÁITE GAEILGE (LEABHAR AN OIDE A)
- 1 MO LEABHARSA (LEABHAR AN DALTA A)
- 5 LEABHAR MHÓRA
- 21 LEABHAR BEAG
- 15 PHÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAER / LEABHAIR MHÓRA
- 99 PICTIÚRCHÁRTA
- 4 DHLÚTHDHIOSCA
- 2 PHUIPÉAD LÁIMHE
- 40 PREABCHÁRTA
- 1 AG OBAIR LIOM (LEABHAR AN DALTA A)
- 1 LEABHAR CÚNTA AN OIDE (AG OBAIR LIOM)
- 18 bPÓSTAER AIBÍTRE
- 26 CÁRTA AIBÍTRE

NAÍONÁIN MHÓRA

- 1 CÚRSA COMHTHÁITE GAEILGE (LEABHAR AN OIDE B)
- 1 MO LEABHARSA (LEABHAR AN DALTA B)
- 1 MÁLA DISLÍ
- 6 LEABHAR MHÓRA
- 18 LEABHAIRÍN – CÉIM 1
- 18 LEABHAIRÍN – CÉIM 2
- 18 bPÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAER / LEABHAIR MHÓRA
- 56 PICTIÚRCHÁRTA
- 4 DHLÚTHDHIOSCA
- 2 PHUIPÉAD LÁIMHE
- 1 BIONGÓ 'ÉADAÍ'
- 1 BIONGÓ 'BIA'
- 100 PREABCHÁRTA
- 1 AG OBAIR LIOM (LEABHAR AN DALTA B)
- 1 LEABHAR CÚNTA AN OIDE B (AG OBAIR LIOM)
- 23 PÓSTAER AIBÍTRE

RANG 1

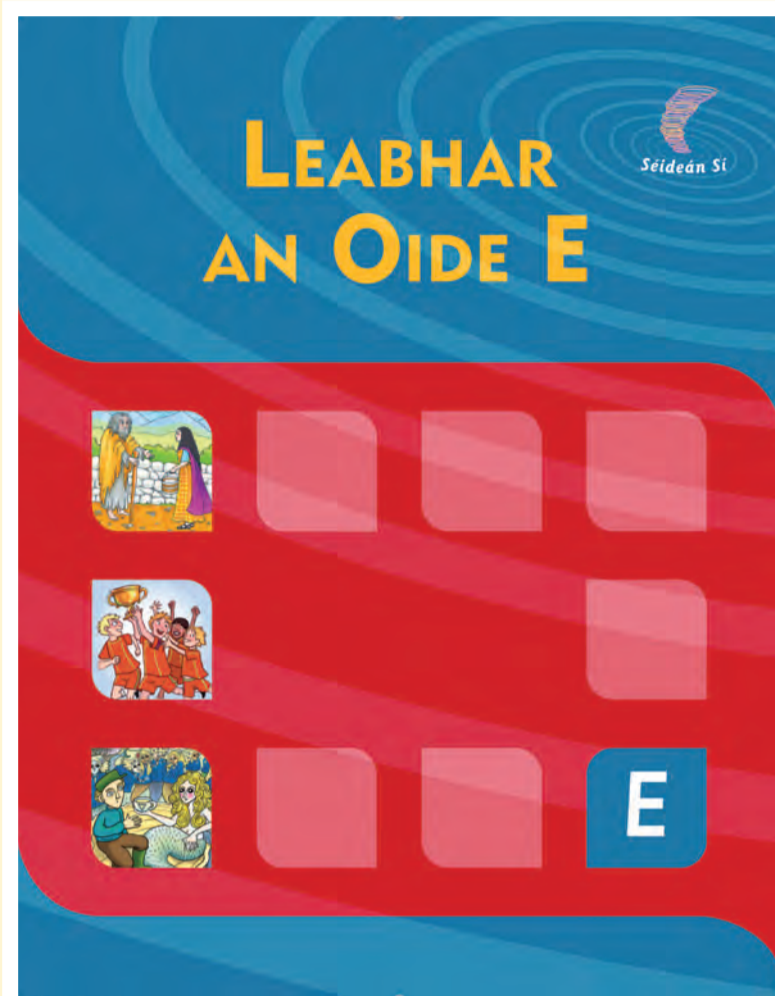
- 1 CÚRSA COMHTHÁITE GAEILGE (LEABHAR AN OIDE C)
- 3 MO LEABHARSA (LEABHAR AN DALTA C)
 - LEAGAN ULTACH
 - LEAGAN MUIMHNEACH
 - LEAGAN CONNACHTACH
- 3 LEABHAR MHÓRA
- 15 LEABHAIRÍN – CÉIM 1
- 15 LEABHAIRÍN – CÉIM 2
- 15 LEABHAIRÍN – CÉIM 3
- 1 LEABHAIRÍNÍ **SÉIDEÁN Sí: MOLTAÍ**
- 7 bPÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAER / LEABHAIR MHÓRA
- 30 PICTIÚRCHÁRTA
- 5 DHLÚTHDHIOSCA
- 2 PHUIPÉAD LÁIMHE
- 1 CLUICHÍ FOCAL
- 114 PREABCHÁRTA
- 1 AG OBAIR LIOM (LEABHAR AN DALTA C)
- 1 LEABHAR CÚNTA AN OIDE C (AG OBAIR LIOM)
- 5 PHÓSTAER AIBÍTRE

RANG 2

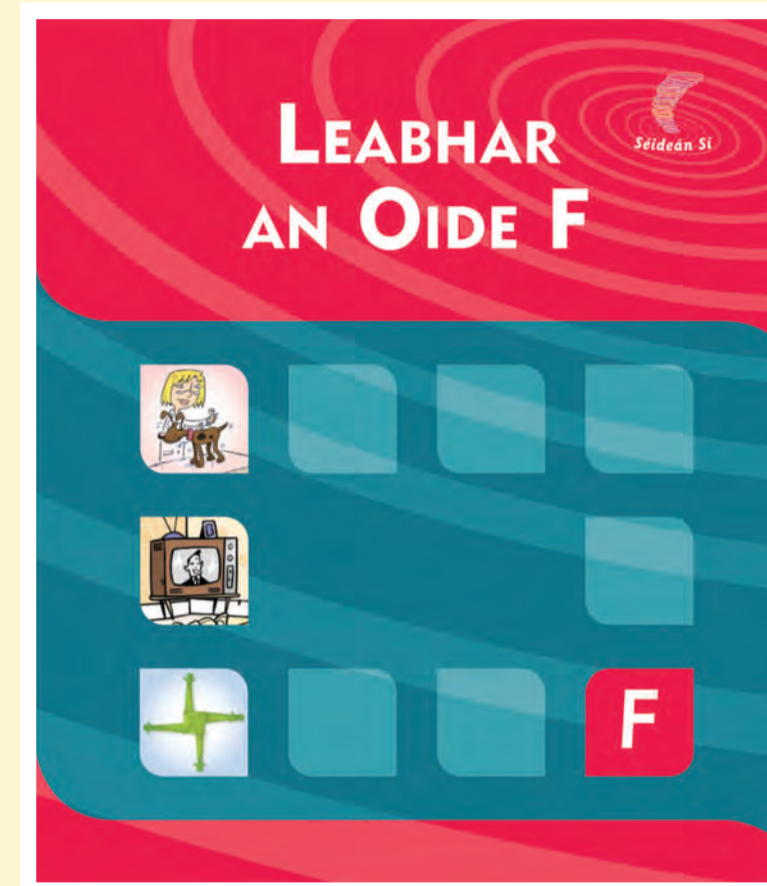
- 1 CÚRSA COMHTHÁITE GAEILGE (LEABHAR AN OIDE D)
- 3 MO LEABHARSA (LEABHAR AN DALTA D)
 - LEAGAN ULTACH
 - LEAGAN MUIMHNEACH
 - LEAGAN CONNACHTACH
- 3 LEABHAR MHÓRA
- 8 LEABHAIRÍN – CÉIM 1
- 8 LEABHAIRÍN – CÉIM 2
- 8 LEABHAIRÍN – CÉIM 3
- 1 LEABHAIRÍNÍ **SÉIDEÁN Sí: MOLTAÍ**
- 7 bPÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAER / LEABHAIR MHÓRA
- 23 PICTIÚRCHÁRTA
- 5 DHLÚTHDHIOSCA
- 1 CLUICHÍ FOCAL
- 155 PREABCHÁRTA
- 1 AG OBAIR LIOM (LEABHAR AN DALTA D)
- 1 LEABHAR CÚNTA AN OIDE D (AG OBAIR LIOM)
- 5 PHÓSTAER DON LITEARTHACHT

RANG 3

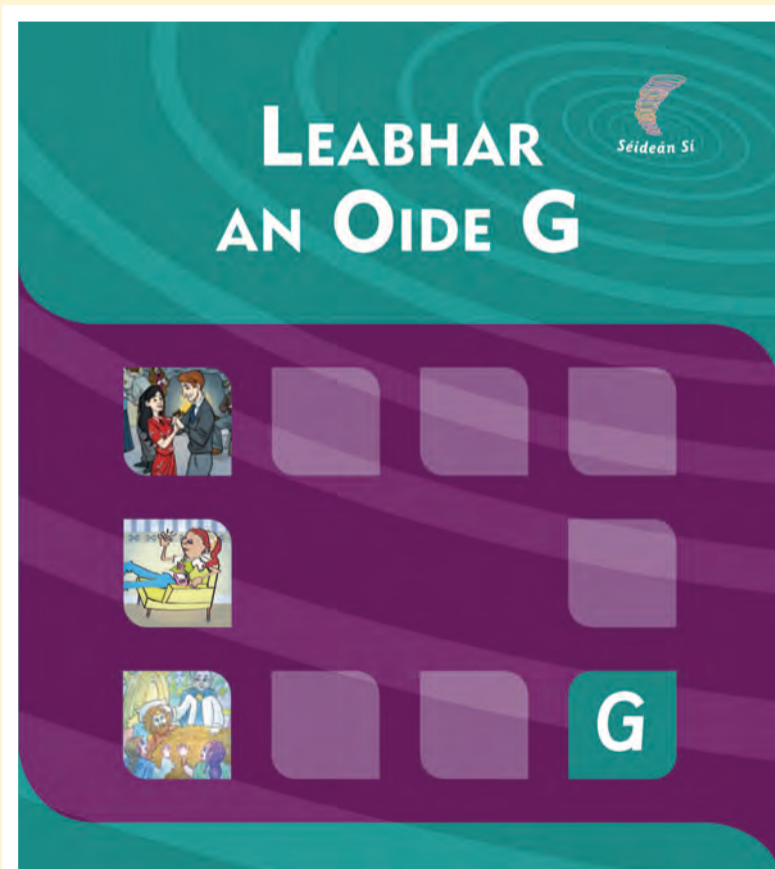
- 1 LEABHAR AN OIDE E
- 1 CUR IS CÚITEAMH (LEABHAR AN DALTA E)
- 1 LEABHAR MÓR
- 8 LEABHAR DON LÉITHEOIREACHT
- 5 PHÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAEIR / LEABHAIR MHÓRA
- 4 PHICTIÚRCHÁRTA
- 4 DHLÚTHDHIOSCA

RANG 4

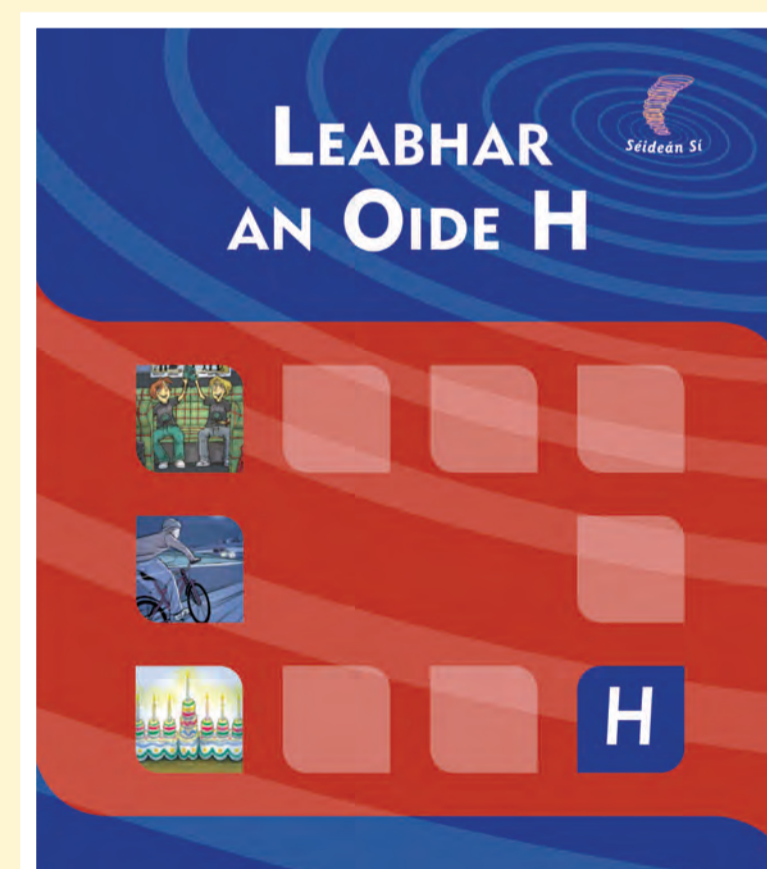
- 1 LEABHAR AN OIDE F
- 1 FITE FUAITE (LEABHAR AN DALTA F)
- 8 LEABHAR DON LÉITHEOIREACHT
- 5 PHÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAEIR
- 4 PHICTIÚRCHÁRTA
- 4 DHLÚTHDHIOSCA

RANG 5

- 1 LEABHAR AN OIDE G
- 1 FITE FUAITE (LEABHAR AN DALTA G)
- 8 LEABHAR DON LÉITHEOIREACHT
- 6 PHÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAEIR
- 4 PHICTIÚRCHÁRTA
- 4 DHLÚTHDHIOSCA

RANG 6

- 1 LEABHAR AN OIDE H
- 1 FITE FUAITE (LEABHAR AN DALTA H)
- 8 LEABHAIR DON LÉITHEOIREACHT
- 2 PHÓSTAER
- 1 SEASTÁN DO NA PÓSTAEIR
- 6 PHICTIÚRCHÁRTA
- 4 DHLÚTHDHIOSCA

Pleanáil Ilrangach

 AN GÚM
Baile Átha Cliath

An chéad chló 2012

© An Roinn Oideachais agus Scileanna / Foras na Gaeilge, 2012

Athchló 2016

Denis Baker, The Unlimited Design Co. a dhear agus a chuir suas an cló.
info@tudco.ie

PB Print a chlóbhuail in Éirinn.

ISBN 978-1-85791-818-2

Gach ceart ar cosaint. Ní ceadmhach aon chuid den fhoilseachán seo a atáirgeadh, a chur i gcomhad athfhála, ná a tharchur ar aon mhodh ná slí, bíodh sin leictreonach, meicniúil, bunaithe ar fhótachóipeáil, ar thaifeadadh nó eile, gan cead a fháil roimh ré ón bhfoilsitheoir.

I gcomhar leis an gComhairle um Oideachas Gaeltachta agus leis an tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil do Bhunscoileanna a cuireadh an foilseachán seo ar fáil.

Foilseacháin an Ghúim a Cheannach:

Siopaí
An Siopa Leabhar (01) 478 3814
An Siopa Gaeilge (074) 973 0500
An Ceathrú Póilí (028) 90 322 811

Ar líne
www.litriocht.com
www.iesltd.ie
www.siopagaeilge.ie
www.cnagsiopa.com
www.siopa.ie
www.cic.ie

An Gúm, 24-27 Sráid Fhreidric Thuaidh, Baile Átha Cliath 1

Clár

Teideal

Lch

<i>Siopadóireacht</i>	<i>1</i>
<i>An Aimsir</i>	<i>4</i>
<i>An Scoil</i>	<i>7</i>
<i>Bia</i>	<i>10</i>
<i>Caitheamh Aimsire</i>	<i>12</i>
<i>Éadaí</i>	<i>16</i>
<i>Mé Féin</i>	<i>19</i>
<i>Ócáidí Speisialta</i>	<i>22</i>
<i>Sa Bhaile</i>	<i>28</i>
<i>An Teilifís</i>	<i>31</i>

Réamhrá

1. Is í príomhaidhm na gcáipéisí seo treoir a thabhairt do phleanáil aonair an mhúinteora ach go háirithe i gcás na n-ilranganna.
2. Tá cáipéis curtha ar fáil do gach ceann den deich dtéama ó leibhéal na Naíonán Sóisir go Rang 2.
3. Tá an t-ábhar sna cáipéisí bunaithe go dlúth ar na ceachtanna as Leabhar an Oide de chuid Shéideán Sí — Cúrsa Comhtháite Gaeilge.
4. Leagtar amach na heiseamláirí teanga atá le múineadh ag gach leibhéal mar aon leis na straitéisí teagaisc agus foghlama a bhaineann leis na ceachtanna.
5. Nuair atá níos mó ná fothéama amháin le plé faoi aon téama luaitear iad seo go sonrach i dtreo is gur féidir na straitéisí teagaisc agus foghlama a nascadh leis na ceachtanna seo go soiléir.
6. Ar fhorbairt éisteacht agus labhairt na Gaeilge atá an phríomhbhéim sa Chúrsa Comhtháite Gaeilge. Dá bhrí sin ní mór don mhúinteoir ranga cur leis an bpleanáil chun a dheimhniú go bhfuil freastal á dhéanamh ar na ceithre scil teanga (léitheoireacht agus scríbhneoireacht san áireamh).

Úsáidtear na giorrúcháin seo a leanas sna cáipéisí tríd síos:

C. 2, lch 144	=	Ceacht 2, leathanach 144
DD 1	=	Diúthdhiosca 1
CCG	=	Cúrsa Comhtháite Gaeilge
ML 35	=	Mo Leabharsa, leathanach 35

Siopadóireacht

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 2, Ich 257

D'oscail / Dhún [Dhruid] ...*(ainm)* an doras / an mála / na cnaipí / an scáth báistí [an scáth fearthainne].

C. 3, Ich 259

Cá ndeachaigh [Cár chuaigh] ...*(ainm)*? (tuiscint a léiriú)
Chuaigh ...*(ainm)* go dtí [an siopa / an sorcas / an pháirc / an séipéal].

C. 4, Ich 260

Feicim [Tchím] [úlla, piseannna, pónairí, milseáin, etc.] sa siopa.
Tá dath liath ar na trucaílí [tralaithe] / na ciseáin [bascaidí].

C. 5, Ich 262

Chuaigh ...*(ainm)* go dtí an t-ospidéal / an phictiúrlann / an t-aerfort / an baile mór.

C. 7, Ich 267

Cad [Céard / Cad é] a cheannaigh Mamaí? (tuiscint a léiriú)
Cheannaigh Mamaí pizza, calóga arbhair, sicín, arán, piseanna agus cóc.

C. 8, Ich 269

Thit Micilín Muc isteach san uisce.

C. 9, Ich 271

Cuir ort an hata dearg / gorm / oráiste.
Tá sé sin go hálainn [go haoibhinn / galánta / gleoite].

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

C. 1, Ich 138

Thit ...*(ainm)*.
Thit mé. [Thiteas.]
Ghortaigh mé [Ghortaíos] [mo ghlúin / mo cheann / mo lámh [mo láimh] / mo chos [mo chois] / mo mhéar [mo mhéir] / mo ...].
Bhí mé [Bhíos] / Ní raibh mé [Ní rabhas] ag cur fola.
Bhí / Ní raibh fuil le [as] mo ...*(ball coirp)*.

C. 2, Ich 141

Thit ...*(ainm dalta)* agus tá a b(h)riste / a g(h)eansaí / a riteoga sractha [stracaithe / stróicthe].

C. 4, Ich 145

Tá an ...*(ball éadaigh)* seo rómhór / róbheag / díreach oiriúnach [fóirsteanach / ceart] dom [agam].

Rang 1

Eiseamláirí

Fothéama: An Gruagaire

An Gruagaire C. 2, Ich 185

Ní dhéanfaidh mé a leithéid de rud go deo [choíche] arís.

[Beidh / Tá / Bhí] [...*(ainm)*] / gach uile dhuine [chuile dhuine / gach aon duine / gach éinne / achan duine]] ag spochadh asam [ag magadh fúm].

Nach bhfuil sé sin níos fearr anois?

Tá. I bhfad Éireann [I bhfad i bhfad] níos fearr.

An Gruagaire C. 3, Ich 188

Feicim [Chím / Tchím] [cailín [girseach / gearrchaile] / buachaill [gasúr]] a bhfuil gruaig [chatach [chasta] / dhíreach [shleamhain shlíoctha] / fhada / ghearr / rua / dhonn / dhubh / fhionn] [uirthi / air].

A ...*(ainm dalta)*, caithfidh tú seasamh le mo thaobhsa [ag mo thaobhsa / in aice liomsa / taobh liomsa].

Tá duine / beirt / triúr / ceathrar / ...*(uimhir phearsanta)* i mo ghrúpasa.

An ormsa [An fúmsa / An fá dtaobh domhsa] atá tú ag caint?
An ar [An faoi] ...*(ainm dalta)* atá tú ag caint?

An Gruagaire C. 4, Ich 190

An raibh do chuidse gruaige [do ghruaigse / do chuid gruaigse] fada nuair a bhí tú [nuair a bhís] beag, a ...*(ainm)*?
Bhí / Ní raibh.

Cén dath a bhí ar do chuid gruaige [Cén dath gruaige a bhí ort] nuair a bhí tú [nuair a bhís] beag?
(Dath) fionn / (Dath) rua / (Dath) donn / (Dath) dubh.

Déarfainn gurb é / gurb í ...*(ainm dalta)* atá ann. An tú [An tusa] (atá ann), a ...*(ainm an dalta)*?
Is mé. / Ní mé.

Rang 2

Eiseamláirí

Fothéama: Rothar Cháit

C. 1 Ich 102

An dtig liomsa [An bhféadfainnse] ... a fháil?
Thig [Féadfaidh tú / Féadfaí] / Ní thig [Ní fhéadfaidh tú / Ní fhéadfaí].
B'fhéidir go dtiocfadh linn [go bhféadfadh muid / go bhféadfaimis] ceann dara láimhe [athláimhe] a fháil.

B'fhearr dom gan m'oides [mo leigheas / mo chógas] / m'obair bhaile [mo chuid ceachtanna] / an coinne dochtúra / an clár ...*(clár teilifíse)* a dhearmad. [B'fhearr dom gan dearmad a dhéanamh ar]

C. 2, Ich 105

Is cuma liom cad [céard / cad é] [a fuair / a rinne / a dúirt] [sí / sé / ...*(ainm)*].

C. 3, Ich 108

Déarfainn / B'fhéidir / Seans / go mbeidh ... ar [le] díol.

Cuirfidh mé geall leat nach mbeidh aon rothar [rothar ar bith] acu.

C. 4, Ich 112

Ba mhaith liomsa ...*(rud atá ar díol)* a cheannach.

Ba mhaith le ...*(ainm dalta)* ...*(rud atá ar díol)* a cheannach.

Dúirt ...*(ainm dalta)* agus ...*(ainm dalta)* gur mhaith leo ...*(rud atá ar díol)* a cheannach.

C. 5, Ich 114

Tá ... athláimhe [dara láimhe] á dhíol [le díol] agamsa ar ...*(suim airgid)*.

Tá sé geall leis [chóir a bheith / beagnach / mórán] nua glan [úr nua / nua as an bpíosa].
Glaigh [Scairt / Cuir glao] orm ag an uimhir ...*(uimhir theileafóin)*.

An Gruagaire C. 6, Ich 194

An ligfidh tú [trasna na habhann / amach] mé / sinn [muid]?
Ligfidh mé [Ligfead] trasna aon duine a bhfuil [aon duine le]
...(dath gruaige / stíl ghruaige) air. / Ligfidh (mé) [Ligfead]. /
Ní ligfidh (mé) [Ní Ligfead].

Ní ligfidh ...(ainm dalta / ainmneacha dalta) dom imirt [spraoi
/ súgradh / cuideachta a dhéanamh] leis / léi / leo.

An Gruagaire C. 7, Ich 196

Theastódh ... go géar [go dóite] uaim / uait / uaidh / uaithe.
[Bheadh ... de dhíth orm / ort / air / uirthi go géar.]

Tá mo ... millte [loite / loitithe] agam.

C. 6, Ich 115

Haló?
Haló, an bhfuil do Mham [do Mhama] / ... (ainm) ansin?
Tá. Fan nóiméad [bomaite]. Gheobhaidh mé duit anois [anois
duit] í.

Lá maith agat. [Ádh mór ort.]
Gurb amhlaidh duit. [Go mba hé duit. / Agus ort féin.]

C. 7, Ich 119

Tiomáin go dtí An Dúinín. Cas [Tiontaigh] ar dheis os comhair
[ar aghaidh / os coinne] an tséipéil [teach an phobail]. Lean
leat [Coinnigh ort] go (dtí go) dtiocfaidh tú chomh fada
[a fhad] leis an gcosbhóthar [leis an chrosbhealach]. Cas
[Tiontaigh] ar chlé ansin. (tuiscint a léiriú)

Lean leat [Coinnigh ort] ansin go (dtí go) dtiocfaidh tú chomh
fada [a fhad] leis an nGleann Dubh [leis an Ghleann Dubh].
Feicfidh [Cífidh / Tchífidh] tú scoil ar thaobh na láimhe clé. Is
liomsa an teach [tigh] buí in aice leis an scoil [díreach ag
taobh na scoile / atá buailte leis an scoil]. (tuiscint a léiriú)

C. 8, Ich 121

Cé a déarfá [a shílfeá / a cheapfá] atá ag doras an tí / ar an
gcosán [ar an chosán] / in aice leis an mótar [leis an gcarr /
leis an charr / leis an ngluaisteán / leis an gcairt]?
Déarfainn [Shílfinn / Cheapfainn / Is dóigh liom] gur Mam /
Cáit / Maighréad atá ag doras an tí / ar an gcosán [ar an
chosán] / in aice leis an mótar [leis an gcarr / leis an charr /
leis an ngluaisteán / leis an gcairt].

An mó ceann a bhí i gceart [Cé mhéad freagra a bhí ceart]
agatsa, a ... (ainm dalta)?
Ceann amháin. [Aon cheann amháin.] / Dhá cheann. [Péire. /
Beirt.] / Trí cinn.

Gheobhaidh (sí) / Ní bhfaighidh (sí). / Déarfainn go bhfaighidh
/ nach bhfaighidh sí / Cáit an rothar.
Déarfainn nach beidh aon chaitheamh air [go mbeidh sé nua
glan / go mbeidh sé úr nua]. / Seans [Is dóigh / Is dócha] go
mbeidh sé róchaite [róshean / róchrionna]. [Seans nach
mbeidh aon chruth air.]

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 1

Ag Siopadóireacht le Mamaí (Cuid 1) — Leabhar Mór
den scéal
— DD 2, Rian 12 agus CCG 254

C. 6

Ag Siopadóireacht le Mamaí (Cuid 2) — Leabhar Mór
den scéal
— DD 2, Rian 12 agus CCG 263

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 8

Micilín Muc
— DD 1, Rian 34

Cluichí / Tascanna

C. 2

Cluiche — Cad a rinne sé / sí?
— CCG 257

C. 3

Tasc éisteachta — ceangail an duine ceart leis an áit cheart
— ML 55

Cur Chuige

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 1

Briste Sractha
— DD 1, Rian 7

Cluichí / Tascanna

C. 2

Cluiche bunaithe ar an rann — tomhas cé a thit agus cad a
shrac sé / sí
— CCG 141

C. 3

Puipéid chairtchlár a dhéanamh
— CCG 149

C. 4

Cluiche le púicín – deir an dalta go bhfuil an ball éadaigh
rómhór / róbheag etc., dó / di
— CCG 145

Póstaeir / Pictiúrchártaí

C. 1

Póstaer 9 – Briste Sractha
— CCG 138

Cur Chuige

Scéalaíocht

An Gruagaire C. 1

An Gruagaire
— DD 2, Rian 8 agus CCG 181

Rainn / Dánta / Amhráin

An Gruagaire C. 5

Jimín
— CCG 192 / 291

An Gruagaire C. 6

Seachain an Crogall
— DD 1, Rian 14 agus CCG 194

Cluichí / Tascanna

An Gruagaire C. 2

Pléigh agus tarraing pictiúr de rud nach ndéanfaidís go deo
arís
— ML 41

An Gruagaire C. 3

Foirne a phiocadh de réir dhath gruaige na ndaltaí; 'Feicim le
mo Shúilín Ghrinn' ag diriú ar ghruaig na ndaltaí
— CCG 188

Cur Chuige

Rainn / Dánta / Amhráin

Rothar Cháit C. 9

Rothar Cháit
— CCG 123

Cluichí / Tascanna

Rothar Cháit C. 2

Scríobh na focail i gceart agus tasc éisteachta bunaithe ar an
sceitse
— ML 18

Rothar Cháit C. 2

Giota den sceitse 'Rudaí Dara Láimhe' a phlé agus a léamh
— ML 20

Rothar Cháit C. 5

Fógra ag gach dalta ar Chlár na bhFógraí agus taifead a
dhéanamh air
— CCG 114

Rothar Cháit C. 7

Cluiche 'Deir Ó Grádaigh'
— CCG 119

Rothar Cháit C. 7

Éist agus lean na treoracha
— ML 21

C. 4

'Feicim le mo Shúilín Ghrinn'
— ML 56

C. 5

Cluiche — Cá ndeachaigh tú?
— CCG 262

C. 6

Pléigh cad a tharla sa scéal agus cad ba chóir dóibh a dhéanamh má bhíonn siad cailte i siopa
— CCG 263

C.7

Éist le treoracha agus dathaigh na pictiúir
— ML 57 agus CCG 267

C. 9

Puipéid mhéire agus cártaí inscortha chun hataí a chur ar na puipéid mhéire — úsáidfean na puipéid chun an sceitse a dhéanamh
— CCG 297 agus CCG 307

C. 10

Ceangail daoine leis na rudaí a cheannaigh siad agus éist le treoracha chun na pictiúir a dhathú
— ML 59 agus CCG 274

Póstaer / Pictiúrchártaí**C. 3**

Pictiúrchártaí 83 – 86 — siopa, sorcas, páirc, séipéal
— CCG 259

C. 5

Pictiúrchártaí 83 – 90 — siopa, sorcas, páirc, séipéal, ospidéal, pictiúrlann, aerfort, baile mór
— CCG 262

Plé / Dathú / Meaitseáil**C. 1**

Pléigh agus dathaigh an pictiúr
— ML 54

C. 8

Pléigh agus dathaigh an pictiúr
— ML 58

Mím / Drámaíocht**C. 2**

Mím a dhéanamh leis an scéal
— CCG 257

Sceitse**C. 9**

Ag ceannach hata
— DD 2, Rian 26 agus CCG 272

C. 4

Pictiúrchártaí 10 – 12 — geansaí rómhór, geansaí róbheag, geansaí díreach ceart
— CCG 145

Sceitse**C. 3**

Siopa Éadaí
— DD 2, Rian 21

C. 5

An sceitse a chur i láthair leis na puipéid agus é a léamh
— CCG 149

An Gruagaire C. 4

Greamaítheoirí a ghreamú leis na pictiúir chúí. Cluiche tomhais le grianghraif na ndaltaí féin
— ML 42 / CCG 190

An Gruagaire C. 5

Críochnaigh an pictiúr agus athraigh dhá ghné de dhán
— ML 43 – ML 44

An Gruagaire C. 6

Cluiche sa halla — Seachain an Crogall
— CCG 195

Póstaer / Pictiúrchártaí**An Gruagaire C. 1**

Pictiúrchárta 9 — gruaig fhada Liam
— CCG 181

Pictiúrchárta 3 — ag teach Mhaighréad
— CCG 121

An Gruagaire C. 3

Pictiúir as irisleabhair (stíleanna éagsúla gruaige)
— CCG 188

Plé / Dathú / Meaitseáil**An Gruagaire C. 7**

Ceangail na habairtí leis na pictiúir chearta agus scríobh abairt
— ML 45

Sceitse**An Gruagaire C. 2**

Ag an nGruagaire
— DD 2, Rian 21 agus CCG 185

Rothar Cháit C. 9

Léigh an dán. Dírig ar na fuaimeana 'ó' agus 'ú'
— ML 23

Rothar Cháit C. 10

An cluiche boird — Nathracha nimhe agus dréimírí
— ML 24 / 25

Póstaer / Pictiúrchártaí**Rothar Cháit C. 1**

Pictiúir as irisí nó foinsí eile de rudaí a d'iarrfadh páistí ar a dtuismitheoirí. Tasc beag le pictiúir — abair an abairt cheart.
— CCG 102 agus CCG 104

Rothar Cháit C. 8

Pictiúrchárta 3
— CCG 121

Plé / Dathú / Meaitseáil**Rothar Cháit C. 4**

Léigh agus pléigh. Abairt a scríobh
— ML 19

Rothar Cháit C. 8

Léigh agus pléigh. Greamaigh na greamaítheoirí san áit cheart
— ML 22

Mím / Drámaíocht**Rothar Cháit C. 6**

Glao gutháin a dhéanamh
— CCG 118

Rothar Cháit C. 10

Dráma: Rothar Cháit — 4 Radharc.
An dráma a léamh i gcomhpháirt leis an múinteoir. Na daltaí ag obair i ngrúpaí chun tascanna éagsúla a chur i gcrích (aisteoirí, leideoirí, comhfhreagras {cuireadh a scríobh}, foireann stáitse, foireann fuaime, foireann smididh agus foireann fáilte).
— CCG 127 – 144

Sceitse**Rothar Cháit C. 2**

Rudaí Dara Láimhe
— DD 2, Rian 10 agus CCG 106

Rothar Cháit C. 3

Clár na bhFógraí
— DD 2, Rian 11 agus CCG 108

Rothar Cháit C. 6

Glao gutháin
— DD 2, Rian 12 agus CCG 115

An Aimsir

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 2, Ich 205

Tá an lá fuar / te / gaofar / fliuch.

C. 3, Ich 207

An bhfuil tú fuar / fliuch / te?
Tá / Níl mé [Nílím]. Tá mé [Táim] fuar / fliuch / te.

C. 4, Ich 208

Bhí / Ní raibh [Máirtín / mise] [amuigh san oíche / amuigh sa chlós / amuigh ag súgradh [ag spraoi / ag déanamh cuideachta / ag imirt]].

C. 5, Ich 210

Bíonn [tíne / leaba / sorn / cathaoir] istigh.
Bíonn [báisteach [fearthainn] / lochán [poll / slodán] uisce / réalta / fear sneachta] amuigh.

C. 6, Ich 211

Tá mé [Táim] / Níl mé [Nílím] fliuch báite!
Cá bhfuil do chóta báistí [do fhroc uisce / do chasóg báistí]?

C. 7, Ich 213

Ba mhaith liom(sa) dul amach ag spraoi [ag súgradh / ag déanamh cuideachta] [san oíche / sa lochán / sa chlós / sa ghairdín [sa gharraí] / sa sneachta [sa tsneachta]].

C. 8, Ich 214

Cad chuige? [Tuige / Cad ina thaobh / Cén fáth?]
Tá sé fuar (agus) gaofar.
Ceart go leor [Maith go leor], a mhúinteoir.

C. 9, Ich 216

Tá sneachta ann!
Is breá / Is maith liom sneachta!

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

Fothéama: Ainín Aimsire

C. 1, Ich 23

Conas atá [Cad é mar atá / Cén chaoi a bhfuil] an aimsir inniu?
Tá / Níl sé griannmhar / gaofar / fliuch / scamallach / ag cur sneachta.
An mbeimid ag dul amach sa chlós?
Beimid / Ní bheimid.

Fothéama: An Trá.

C. 1, Ich 254

Is fada liom go dtiocfaidh na laethanta saoire. Beidh mé / Ní bheidh mé ag dul cois farraige [go dtí an trá].

C. 2, Ich 256

Tabharfaidh [Liam / mé] [cuaráin / culaith shnámha / T-léine / bríste gearr / spéaclaí [gloiní] gréine / lóis ghréine [uachtar gréine] / buicéad agus sluasaid [spád]] [leis / liom].
Beidh / Ní bheidh aimsir bhreá ann.

C. 3, Ich 258

An rachaidh [An raghaidh / An ngabhfaidh] tú in eitleán / i mbád / sa ghluasteán [sa charr / sa mhótar] / ar an mbus / ar an traein? Rachaidh / [Raghaidh. Gabhfaidh.] / Ní rachaidh. [Ní raghaidh. / Ní ghabhfaidh.]
Conas a rachaidh [Cén chaoi a ngabhfaidh / Cad é an dóigh a ngabhfaidh] tú ar do laethanta saoire? In eitleán, etc.

C. 4, Ich 260

Bím ag bailiú [ag cruinniú] sliogán / ag déanamh [ag tógáil / ag tógaint] caisleán / ag rith is ag rás / ag lapadaíl [ag lapadáil] / ag snámh.

C. 5, Ich 262

An bhfuil ...[rud / duine] i do phictiúrsa? Tá / Níl.
An bhfuil sé / sí / siad ag ... ?

Rang 1

Eiseamláirí

C. 3, Ich 121

Cén chaoi a bhfuil tú, a ...[ainm]? [Conas atá tú, a ...[ainm]? / Cad é mar atá tú, a ...[ainm]?] Go maith, go raibh maith agat [slán a bheas tú].

Cén chaoi a bhfuil [Conas atá (ag) / Cad é mar atá] an aimsir (anois)?

Go huafásach [Go hainnis / Go dona / Uafásach]. Ag feabhsú [Ag éirí níos fearr / Ag dul i bhfeabhas] de réir a chéile [diaidh ar ndiaidh]. / Níl sé ródhona [ró-olc] faoi láthair [i láthair na huaire].

Bíonn Mamá / Daidí inmíoch [trína chéile / suaite / buartha] nuair a bhím / nuair nach mbím

C. 4, Ich 124

Tá sé contúirteach [dainséarach] a bheith ag ... sa chlós [sa gclós] / ag geata na scoile nuair a bhíonn gála [gaoth mhór / stoirm] ann.

Níl ciall ar bith [níl aon chiall] aige / aici / acu / ag ...[ainm]. [Tá sé / sí / siad / ...[ainm] díchéillí / amaideach.]

C. 6, Ich 128

Níl an aimsir atá againn inniu chomh fliuch / chomh gaofar leis an aimsir atá (le feiceáil [le feiscint]) sa phictiúr [sa bpictiúr].

Tá an aimsir atá againn inniu an-chosúil [iontach cosúil / an-dealraitheach] / mar a chéile [mar an gcéanna] leis an aimsir atá sa phictiúr [sa bpictiúr].

Is é Seán an chéad duine sa scuaine.
Is í Nuala an dara duine sa scuaine. Is é Rónán an tríú duine sa scuaine.

Is í Orla an ceathrú duine sa scuaine [an duine deireanach].

Mise / Tusa / Is é ...[ainm] / Is í ...[ainm] an chéad duine sa líne. Is í ...[ainm] an dara duine sa líne. Is í ...[ainm] an tríú duine sa líne. Is í ...[ainm] an ceathrú duine sa líne. Is í ...[ainm] an cúigiú duine [an duine deireanach] sa líne.

Rang 2

Eiseamláirí

Fothéama: An Fómhar

C. 2, Ich 30

Níl aon chóipleabhar [cóipleabhar ar bith] / aon liathróid [liathróid ar bith] / aon ... [ar bith] bailithe [cruinnithe] fós agam / agat / aici / againn / agaibh / acu / ag ...[ainm dalta] [agam / agat / aici / againn / agaibh / acu / ag ...[ainm dalta] go fóill / fós].

C. 3, Ich 33

Tabharfaidh mise ... isteach. Ceapaim [Sílím / Is dóigh liom / Tá mé [Táim] ag ceapadh / Déarfainn] go mbeidh mé ábalta [in ann] ... a thabhairt isteach.

Tá sé deacair [Is deacair] / Tá sé furasta [Is furasta / Is fuirist] ... a fháil san áit a bhfuil mise [a bhfuilimse] i mo chónaí [san áit a bhfuil mise [a bhfuilimse] ag maireachtáil / san áit a bhfuil cónaí ormsa / sa bhaile seo againne].

C. 4, Ich 35

Is mise / Is é ...[ainm dalta] / Is í ...[ainm dalta] a thug ... isteach.

Céard [Cad é? / Cad] a thug tusa [a thugais-se] isteach, a ...[ainm dalta]? Duilleoga feoite / Sméara dubha / Cnó capaill, etc.

Cá bhfuair tú [Cá háit a fuair tú / Cá bhfuairis] é / í / iad?
Sa ghairdín seo againne [ag baile] / Ar thaobh an bhóthair [an bhealaigh] / Istigh sa gharraí [sa ngarraí / sa ghort] in aice linn [atá i ngar dúinn], etc.

An raibh sé deacair [An raibh sé doiligh / An raibh deacracht agat] é / í / iad a fháil?

Bhí / Ní raibh / Bhí sé deacair go leor [measartha deacair / sách deacair / cuíosach deacair / ábhairín deacair].

C. 10, Ich 220

An bhféadfaidh mé [An bhféadfainn / An dtig liom] a ghabháil [dul] amach anois, a Dhaidí [a Dhaid / a Dhaide]?

C. 6, Ich 266

Caill do sheans.

C. 7, Ich 130

Bhí mise [Bhíos-sa] i mo shuí [éirithe] ag a [ar a] ... (am) ar maidin.

Bhí mise [Bhíos-sa] i mo shuí [éirithe] roimh [roimis] ... (ainm ball teaghlai) ar maidin.

Bhí mise [Bhíos-sa] istigh sa rang roimh [roimis] ... (ainm dalta).

Bhí mise [Bhíos-sa] amuigh sa chlós [sa gclós] / istigh sa líne roimh [roimis] ... (ainm dalta).

Bhí mise [Bhíos-sa] amuigh sa chlós [sa gclós] / istigh sa líne romhatsa / romhaibhse.

C. 8, Ich 132

D'fhan mé [D'fhanas] / D'fhanamar [D'fhan muid] istigh mar (gheall air) [toisc / (as) siocair] go raibh an aimsir ródhona / go raibh slaghdán orm / go ndúirt mo Mhamáí [mo Mham / mo Mhama] liom fanacht istigh, etc.

Caithfidh mé [Tá orm] fanacht istigh mar (gheall air) [toisc / (as) siocair] go bhfuil slaghdán orm / go bhfuil pian i mo bholg [i mo ghoile] / nach bhfuil aon chóta [aon chasóg / cóta ar bith] agam, etc.

An bhféadfaidh mé [An dtig liom] fanacht istigh mar (gheall air) [toisc / (as) siocair] go bhfuil slaghdán orm / go bhfuil pian i mo bholg [i mo ghoile] / nach bhfuil aon chóta [aon chasóg / cóta ar bith] agam, etc?

C. 9, Ich 134

An imreoidh tú liomsa inniu?
Imreoidh (mé), cinnte [siúráilte / ambaiste].

An [Cé acu] istigh nó amuigh a bhí tusa, a ... (ainm), nuair a chanamar [nuair a chan muid / nuair a cheol muid] 'Inis dom, a chairde'?
Istigh / Amuigh.

Thug ... (ainm dalta / daltaí) níos mó / níos lú rudaí isteach ná mar a thug mise [a thugas-sa] / a thug tusa [a thugais-se].

C. 9, Ich 51

An brón / gliondar [áthas / ríméad / lúcháir] / éad [formad] / fearg [goimh / gumh] / uaigneas atá ort / oraibh?

Sílim [Déarfainn / Déanaim amach / Is dóigh liom / Tá mé ag déanamh / Tá mé den bharúil] gur brón / gliondar [áthas / ríméad / lúcháir] / éad [formad] / fearg [goimh / gumh] / uaigneas a bhí air / uirthi / orthu.

C. 10, Ich 53

Ar chuir foiche [puch / fothach] nó beach [meach / bumbóg / bumbaí] cealg [ga] ionatsa / ionaibhse riamh?

Chuir / Níor chuir.

An bhfuil faitíos [eagla] ortsa / ar do dheirfiúr / ar do dheartháir roimh bheacha / roimh fhoichí?

Tá. Tá mé / sí / sé scanraithe [sceimhlithe] (as mo bheatha [as mo bheathaidh]) rompu. [Tá eagla mhór orm / uirthi / air rompu.] / Níl. Níl eagla dá laghad [Níl aon eagla / Níl faitíos ar bith] orm / uirthi / air rompu.

Cur Chuige**Scéalaíocht****C. 1**

Amuigh San Oíche
— DD 2, Rian 9 agus CCG 200

C. 9

Róisín Lá Sneachta
— DD 2, Rian 10 agus CCG 217 / 218

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 4**

Bhí Máirtín Amuigh
— DD 1, Rian 19 agus CCG 208

Cluichí / Tascanna**C. 2**

Tasc éisteachta
— DD 2, Rian 28 agus ML 45

C. 5

Obair bheirte; an mbíonn sé amuigh nó istigh?
— ML 47

C. 9

Pictiúir den scéal a chur ar ais in ord
— CCG 219

Cur Chuige**Rainn / Dánta / Amhráin****An Trá C. 4**

Is Breá Liom a Bheith ar an dTrá
— DD 1, Rian 13 agus CCG 260

Cluichí / Tascanna**Ainín Aimsire C. 1**

Pléigh na pictiúir atá léirithe ar sciorta Ainín Aimsire agus scríobh abairtí
— ML 6.

An Trá C. 2

Ceangail na pictiúir chearta leis an gcás
— ML 45

An Trá C. 3

Lean an lúbra agus scríobh an abairt
— ML 46

An Trá C. 5

Aimsigh na difríochtaí idir dhá pictiúir
— CCG 264 / 265

An Trá C. 6

Cluiche Boird — Nach deas é an trá!
— ML 47 agus CCG 266 / 267

Cur Chuige**Scéalaíocht****Rainn / Dánta / Amhráin****C. 9**

Na Droichid Arda
— DD 1, Rian 12

Cluichí / Tascanna**C. 3**

Críochnaigh an chuid den sceitse atá fágtha ar lár
— ML 22 / 23 agus CCG 121

C. 4

Cuir an uimhir cheart sna boscaí
— ML 24

C. 5

Scéal a dhréachtú agus a scríobh thar chúpla lá
— ML 25 agus CCG 126

C. 6

Tasc éisteachta
— DD 2, Rian 25 agus CCG 128 / 129

C. 7

Tasc — maíomh a dhéanamh — Bhí mé amuigh sa chlós romhatsa, etc.
— CCG 130

Cur Chuige**Scéalaíocht****An Fómhar C. 5**

Fan Amach Uaithi
— DD 2, Rian 2 agus CCG 38-42

Rainn / Dánta / Amhráin**An Fómhar C. 1**

Bearnaí Beach
— DD 1, Rian 3 agus CCG 28 / 29

Cluichí / Tascanna**An Fómhar C. 1**

Tasc — lúbra a leanúint chun Bearnaí a thabhairt abhaile
— ML 2

An Fómhar C. 3

Siúlóid i gcomharsanacht na scoile chun a bhfuil ag tarlú don nádúr san fhómhar a phlé
— CCG 33

An Fómhar C. 4

Pléigh na rudaí a bhaineann leis an bhfómhar a thug na daltaí isteach
— CCG 35

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Póstaer 12 — Amuigh san Oíche
— CCG 198

C. 2 agus C.3

Póstaer 13 — Cén sórt aimsire atá ann?
— CCG 205

C. 7

Pictiúrchártaí 65 – 69 — Ba mhaith liom dul amach ag spraoi ...
— CCG 213

C. 9

Póstaer 14 — Róisín Lá Sneachta
— CCG 216

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 1**

Pléigh an pictiúr a bhaineann leis an scéal agus dataigh é
— ML 44

C. 2

Pléigh agus dataigh an pictiúr
— ML 46

C. 6

Pléigh an pictiúr
— ML 48

Mím / Drámaíocht**C. 10**

Dráma beag a bhunú ar an scéilín — Róisín Lá Sneachta
— CCG 220

Sceitse**C. 6**

Tá Liam Fliuch Báite
— DD 2, Rian 22 agus CCG 211 / 212

C. 8

Drochaimsir ag Am Lóin
— DD 2, Rian 23 agus CCG 214 / 215

Póstaeir / Pictiúrchártaí**Ainín Aimsire C. 1**

Póstaer 3 — cairt 'Ainín Aimsire'
— CCG 23

An Trá C. 1 agus C. 2

Póstaer 18 — Na Laethanta Saoire
— CCG 254 – 256

An Trá C. 3

Pictiúrtiúrchártaí 35 – 39 — eitleán, bád, carr, bus, traein
— CCG 258

An Trá C. 4

Pictiúrtiúrchártaí 40 – 44 — ag bailiú sliogán, ag déanamh caisleán, ag rith is ag rás, ag lapadaíl, ag snámh
— CCG 260

Plé / Dathú / Meitseáil**An Trá C. 1**

Pléigh an pictiúr agus ceangail na spotaí
— ML 44

Sceitse**An Trá C. 1**

Na Laethanta Saoire
— DD 2, Rian 26 agus CCG 255

C. 8

Léigh agus ceangail na habairtí leis na pictiúir chuí. Scríobh abairt faoi Sciob
— ML 27

C. 9

Cluiche Clóis / Amhrán — Na Droichid Arda
— CCG 134 / 135

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Pictiúrchártaí 7 – 8 — Drochaimsir
— CCG 115

C. 3

Póstaer 5 — cairt 'Ainín Aimsire'
— CCG 121

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 6**

Pléigh ML 26 agus CCG 128.
— ML 27

Mím / Drámaíocht**C. 2**

Comhrá gutháin bunaithe ar an sceitse 'Drochaimsir'
— CCG 119

Sceitse**C. 1**

Drochaimsir
— DD 2, Rian 17 agus CCG 115 – 118

An Fómhar C. 6

Tasc: mím a dhéanamh de bhriathra, patrúin a aithint i liosta briathra, achoimre den scéal 'Fan Amach Uaithi' a thabhairt. Pictiúr a chur san ord ceart agus abairtí a scríobh
— ML 6 agus CCG 43

An Fómhar C. 8

Briathra san aimsir chaite a aimsiú sa scéal 'Fan Amach Uaithi'
— CCG 48 – 50

An Fómhar C. 9

Tarraing pictiúr ag freagairt do scéal
— CCG 51

An Nollaig / An Aimsir C. 3

Alt eolais a léamh agus eolas a chlárú
— ML 12 agus CCG 88

An Nollaig / An Aimsir C. 4

Eolas a bhailiú, a chlárú agus a roinnt faoi thíortha fuara
— CCG 90

Póstaeir / Pictiúrchártaí**An Fómhar C. 5**

Póstaer 2 — Fan Amach Uaithi
— CCG 37

An Fómhar C. 10

Póstaer 2 — Fan Amach Uaithi
— CCG 53

Plé / Dathú / Meitseáil**An Fómhar C. 2**

Pléigh an pictiúr
— ML 5

An Fómhar C. 7

Léigh na treoracha chun oideas a leanúint
— ML 7

Mím / Drámaíocht**An Fómhar C. 9**

Mím de na mothúcháin
— CCG 51

An Fómhar C. 10

Inseoidh dalta aonair giota den scéal 'Fan Amach Uaithi' agus déanfaidh dalta eile mím bunaithe air
— CCG 53

Sceitse**An Fómhar C. 2**

Drochlá Bhéibhinn
— DD 2, Rian 8 agus CCG 30/31

An Scoil

Naíonán Bheaga

Naíonáin Mhóra

Rang 1

Rang 2

Eiseamláirí

C. 2, Ich 3

Seasaigí suas. (tuiscint a léiriú)
Seasaigí i líne. (tuiscint a léiriú)
Suigí síos. (tuiscint a léiriú)
Cuirigí suas na lámha. (tuiscint a léiriú)
Téigí [Gabhaigí] chuig an leithreas. (tuiscint a léiriú)

C. 3, Ich 4

Tá mála scoile / leabhar / peann luaidhe / múinteoir sa phictiúr. (tuiscint a léiriú)
Faigh crián gorm / dearg / buí. (tuiscint a léiriú)

C. 4, Ich 5

Céard [Cad] é sin? (tuiscint a léiriú)
Peann luaidhe / crián / leabhar / bosca [bosca] lóin / cóipleabhar

C. 5, Ich 6

Dia duit.
Dia is Muire duit.
Fáilte romhat. (tuiscint a léiriú)

C. 6, Ich 8

Caithfidh mé ... a fháil.

C. 7, Ich 10

Caithfidh tú ... a fháil. (tuiscint a léiriú)

C. 8, Ich 11

Seo duit [dhuit].
Go raibh maith agat.
Tá / Níl ... agamsa.

C. 9, Ich 13

Cé leis an ... seo? (tuiscint a léiriú)
Is liomsa é.

Eiseamláirí

C. 2, Ich 5

Tá Liam sa leaba / ag an doras / ag an ngeata [ag an gheata].
Tá Liam / Táimse [Tá mise] sna Naíonáin Mhóra.

C. 3, Ich 7

Chonaic mé bosca lóin, siosúr, glantóir, téipthaifeadán, fístaifeadán, ...ar an tábla [ar an mbord].
An bhfaca tú [An bhfacaís]...? Chonaic / Ní fhaca.
Ní cuimhin [Ní cuimhneach] liom aon rud [rud ar bith / aon cheo / faic / dada / a dhath] eile.

C. 4, Ich 9

Suífidh mise [Suifeadsa] in aice leat [ag do thaobh / le do thaobh].
[An bhfuil cead agamsa / An dtig liomsa / An bhféadfaidh mise] [lego / mireanna mearaí / páipéar bán / bréagáin / ...] a fháil?
Tá / Níl. / Thig / Ní thig. / Féadfaidh / Ní féadfaidh.

C. 5, Ich 11

Cé aige a bhfuil an liathróid?
Ag...[ainm].
Tá / Níl sí agam.
An bhfuil an liathróid aige / aici?

C. 6, Ich 13

Cad é [Cad / Céard] a dhéanfaidh mé leis seo?
Cuir ar an / faoin / sa / ag an ... é / í.
(tuiscint a léiriú)

C. 7, Ich 14

Cá bhfuil ...[rud] / duine)?
An bhfuil sé faoin gcathaoir [faoin chathaoir] / sa leabharlann / ar an mballa [ar an bhfalla] / ag an doras? Tá / Níl.
An gcuirfidh mé [faoin tábla [faoin mbord] / sa chófra [sa gcófra] / ar an doirteal] é / iad? Cuir / Ná cuir.

Eiseamláirí

Fothéama: An Naíonra

C. 1, Ich 19

Bíonn / Ní bhíonn [bréagáin / ríomhaire / Cúinne Baile [Coirnéal Baile] / clár dubh / Cúinne na Leabhar [Coirnéal na Leabhar] / cóipleabhair] sa naíonra.

Bíonn leanaí [páistí / gasúir] an naíonra níos óige / níos lú ná leanaí [páistí / gasúir] na scoile.

Bíonn leanaí [páistí / gasúir] na scoile níos sine / níos mó ná leanaí [páistí / gasúir] an naíonra.

Bíonn boird [táblaí] / cathaoireacha an naíonra níos ísle / níos lú ná boird [táblaí] / cathaoireacha na scoile.

Tosaíonn [Tosnaíonn] an naíonra / an scoil ag a [ar a] ...[am].

C. 2, Ich 21

Téann [Cáit / mo dheartháir [...[ainm] seo againne] / mo dheirfiúr [...[ainm] seo againne] / leanaí beaga [páistí beaga / gasúir bheaga] go dtí [chuig] an naíonra gach aon [achan / gach uile / chuile] lá.

Is / Ní maith [leis / léi / leo] é. Níl a fhios agam [Ní fheadar / Cha bhfíos domh / Ní fhéadfaínn a rá [leat] an maith [leis / léi / leo] é.

Bíonn / Ní bhíonn [scoil / naíonra / ceol / peil / ealaín] againn [Dé Luain / Dé Máirt / Dé Céadaoin / Déardaoin / Dé hAoine / Dé Sathairn / Dé Domhnaigh [ar an Luan, etc.]].

[Bíonn Cáit / Ní bhíonn Cáit / Bimid [Bíonn muid] / Ní bhimid [Ní bhíonn muid]] ag imirt [cluichí] sa chlós [sa gclós] (ag) am sosa / (ag) am lóin.

C. 3, Ich 24

Rug [Bheir] / Níor rug [Níor bheir] ...[ainm dalta] ar an liathróid.

Eiseamláirí

C. 2, Ich 182

Ní raibh seans agam an ríomhaire / an ... a úsáid fós [go fóill] / le dhá lá / le tamall [le scaitheadh] / le cuimhne na ndaoine [le cuimhne na gcat / le fada].

Ní ligfidh ...[ainm dalta] dom / dúinn an ríomhaire / an ... a úsáid.

C. 3, Ich 183

An bhfuil a fhios agatsa céard [cad] é seo?
Printéir / Scáileán / Méarchlár / Luch [Luchóg] / Mata luiche [Mata luchóige] / Diosca / Láraonad próiseála (LAP) / Scanóir.
Níl a fhios agam. [Níl (aon) tuairim (faoin spéir) agam. / Níl mé cinnte. / Nílím siúrálte. / Ní fheadar.] / Ní cuimhin liom. ...[focal] an Béarla atá air ach níl a fhios agam cén Ghaeilge atá air.

Cuir uimhir a haon ar an bprintéir [ar an phrintéir] / uimhir a dó ar an dlúthdhiosca, etc.

Tá / Níl sé sin san áit cheart. Ní ansin a dúirt mé [a dúirt] leat é a chur, etc.

C. 4, Ich 185

Déarfainn [Sílím / Tá mé ag déanamh / Ceapaim / Is dóigh liom / leis / léi / leo] go ndéarfaidh / go scríobhfaidh siad / Ní déarfainn [Ní shílím / Níl mé ag déanamh / Ní cheapfaínn / Ní dóigh liom] go ndéarfaidh / go scríobhfaidh siad é sin.
Tagaim [Thiocfaínn / Aontaím] / Ní thagaim [Ní thiochfaínn / Ní aontaím] le ...[ainm dalta].
Cad [Céard] a déarfása [a cheapann tusa], a ...[ainm dalta]?

C. 5, Ich 186

Is againne / agaibhse / acusan / ag ...[grúpa amháin] atá an cás [an argóint] is láidre. / Níl ciall ná réasún [ciall ar bith / brí ná dealramh / tús ná deireadh] leis an gcás [leis an chás] atá á chur chun cinn [chun tosaigh] agaibhse / acusan.

C. 10, Ich 14

[Tá bord [tábla] / cathaoir / clár dubh / cófra [prios] / leithreas] [sa scoil / sa phictiúr]. (tuiscint a léiriú)

C. 12, Ich 19

Tá mála ag Róisín. (tuiscint a léiriú)
Tá clár dubh / bord ag an múinteoir. (tuiscint a léiriú)
Tá leabhar ag Liam. (tuiscint a léiriú)
Tá cóipleabhar / mála scoile / leabhar / crián agam.

C. 13, Ich 21

An osclóidh [An bhfosclóidh] tú mo bhosca [bhocsa] lóin dom [domh], le do thoil [más é do thoil é]?
An ndúnfaidh tú mo chóta / mo mhála / mo ship, le do thoil [más é do thoil é]?

C. 15, Ich 24

Bíonn ... istigh sa scoil. (tuiscint a léiriú)
Tá sé críochnaithe agam, a mhúinteoir.

C. 8, Ich 16

An gceanglóidh tú mo chuid iallacha [m'iallacha / mo chuid barriallacha] le do thoil [más é do thoil é]?

C. 9, Ich 19

Seo é an tús / an deireadh. (tuiscint a léiriú)
Tá ... aige / aici.
Tóg do sheans. [Do shealsa anois.] Caith an díse.
Fuair mé [Fuairéas] a haon / a dó / a trí.
Bhuaigh mise [Bhain mise / Bhuas-sa]!

C. 10, Ich 21

Rinne [Dhein] ... (ainm dalta) dearmad ar a b(h)osca lóin. [Níor chuimhnigh ... (ainm dalta) ar a b(h)osca lóin.]

Cé aige a bhfuil an liathróid?

An agatsa atá sí, a ... (ainm dalta)?

Sea / Ní hea.

Inis don mhúinteoir go bhfuil ... (ainm) gortaithe / go raibh ... (ainm) ag troid [ag bruíon].

C. 4, Ich 26

Cén t-am é? [Cén t-am atá sé?]

1-12 (a chlog) / Leathuair tar éis 1-12 [(A) leath i ndiaidh 1-12].

Ar a [Ag a] ... (am) [téann Cáit go dtí [chuig] an naionra / bíonn Cáit ag imirt [ag déanamh cuideachta / ag (déanamh) cuileachta / ag (déanamh) spraoi] le bréagáin / bíonn Cáit ag péinteáil / bíonn Cáit ag ithe / bíonn Cáit ag éisteacht le scéal / téann Cáit abhaile [chun an bhaile]].

Tá sé ... (am) ar mo chárta. Cén t-am é [Cén t-am atá sé] ar do cheansa?

Tá mo pháirtí aimsithe [faighte] agamsa!

C. 6, Ich. 30

Nuair a bhí tú [Nuair a bhís] beag an ndeachaigh tú [an deachaigh tú / ar chuais] go dtí [chuig] an naionra?
Chuaigh (mé) [Chuas]. / Ní dheachaigh (mé) [Cha deachaigh (mé) / Níor chuas].

Ar thaitin sé leat? [An raibh dúil agat ann?] Thaitin / Níor thaitin. [Bhí / Ní raibh.]

Chuaigh / Ní dheachaigh [Níor chuaigh] ... (ainm dalta) agus ... (ainm dalta) go dtí [chuig] an naionra nuair a bhí siad [nuair a bhíodar] beag.

Dúirt ... (ainm dalta) agus ... (ainm dalta) gur thaitin / nár thaitin an naionra leo. [Dúirt ... (ainm dalta) agus ... (ainm dalta) go raibh / nach raibh dúil acu sa naionra.]

C. 6, Ich 187

Tá ríomhaire / halla / scoil nua [úr] / leabhair leabharlainne / peann luaidhe / ... ag teastáil go dóite [go géar / ó thalamh] uainn / ó ... (ainm scoile / ainm duine) / uaim. [Tá ríomhaire / halla / scoil úr / leabhair leabharlainne / peann luaidhe / ... de dhíobháil orainn / orm / ar ... go géar.]

C. 7, Ich 190

Déarfainn [Is dóigh liom / Measaim / Cheapfainn / Tá mé ag déanamh (amach)] gur bhuaigh siad [gur bhain siad / gur bhuardar] an comórtas mar ... (na cúiseanna a thug na daltaí).

Ní déarfainn [Ní dóigh liom / Ní mheasaim / Ní cheapfainn / Níl mé ag déanamh] gur bhuaigh siad [gur bhain siad / gur bhuardar] an comórtas mar ... (na cúiseanna a thug na daltaí).

Ní raibh aon iontas [iontas ar bith / ionadh dá laghad] ormsa gur bhuaigh siad [gur bhuardar].
Bhí iontas an domhain [an-ionadh ar fad / an-ionadh go deo] ormsa gur bhuaigh siad [gur bhain siad / gur bhuardar].

C. 9, Ich 197

Ní thuigim [Níl a fhios agam] cén chaoi le [cad é an dóigh le / conas] é seo a dhéanamh / a oscailt / a litriú, etc.

C. 10, Ich 200

Cheapfainnse [Silimse / Tá mé den tuairim / Déarfainnse / Measaimse] gurb é / í an múinteoir / an príomhoide / na glantóirí / an rúnaí / ... (duine eile a oibríonn sa scoil) a bhí ag teacht.

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 11

Tá mise mór
— DD 2, Rian 1 agus CCG 15

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 1.

Róisín ag gabháil ar scoil
— DD 1, Rian 1 agus CCG 1

C. 6

Caithfidh Mé
— DD 1, Rian 2 agus CCG 8

Cluichí / Tascanna

C. 4

Cluiche — Cad atá sa mhála?
— CCG 5

C. 7

Cluiche sa chlós / sa halla — Caithfidh mé ... a fháil
— CCG 10

C. 8

Tuiscint a léiriú ar an sceitse — Lug agus Gug ag Am Lóin
— ML 5

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 1

Ar ais ar Scoil
— DD 2, Rian 1; Leabhar Mór den Scéal agus CCG 1

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 2

Tá mise sna Naíonáin Mhóra
— DD 1, Rian 14

C. 5

Cé aige an bhfuil an liathróid?
— DD 1, Rian 15

C. 10

An Lón
— DD 1, Rian 1

Cluichí / Tascanna

C. 3

Cluiche Kim ag baint úsáid as nithe a bhíonn sa seomra ranga
— CCG 7

C. 5

Cluiche tomhais, na daltaí ina seasamh i bhfáinne — cé aige a bhfuil an liathróid?
— CCG 11

Cur Chuige

Scéalaíocht

An Naíonra C. 7

Na Cuairteoirí
— DD 2, Rian 2

Rainn / Dánta / Amhráin

An Naíonra C. 2

Téann Cáit go dtí an Naíonra
— DD 1, Rian 7

An Naíonra C. 3

Ríonaí
— DD 1, Rian 8

An Naíonra C. 8

Sa Zú
— DD 1, Rian 9

Cluichí / Tascanna

An Naíonra C. 3

Cluiche don halla nó don chlós
— CCG 25

An Naíonra C. 4

Cluiche — Cén t-am é?
— CCG 28

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 6

Tá ríomhaire ag teastáil go géar uainn
— DD 2, Rian 5

C. 8

Cuairteoirí ag teacht
— DD 2, Rian 6

Cluichí / Tascanna

C. 3

Cluiche a imirt bunaithe ar ML 32; scríobh amach na focail i gceart
— ML 32 agus CCG 183

C. 4

Dréacht litir a scríobh maidir leis na cúiseanna ar mhaith leis an rang ríomhaire nua a bhuachan
— CCG 185

C. 5

An litir thuas a athdhréachtadh agus na príomhchásanna a phlé
— CCG 186

C. 7

Tuar a dhéanamh faoi thoradh comórtais; léigh agus pléigh an teachtaireacht ríomhphoist
— ML 34 agus CCG 190

C. 9

Cluiche — tógfaidh an múinteoir rudaí éagsúla ó bhoird na ndaltaí agus déarfaidh na daltaí cé leis iad
— CCG 13

C. 14

Cártaí inscortha as lár ML — Cuir éadaí ar Róisín.

C. 9

Ciorcal a chur timpeall ar na rudaí a bhíonn ar scoil
— ML 9

Póstaeir / Pictiúrchártaí

C. 1

Póstaer 1 — Róisín ag Gabháil ar Scoil
— CCG 1

C. 11

Póstaer 2 — Tá mise mór
— CCG 15

Plé / Dathú / Meaitseáil

C. 1

Pléigh agus dathaigh
— ML 1

C. 3

Pléigh an pictiúr, aithin na dathanna agus dathaigh an pictiúr
— ML 2

C. 6

Meaitseáil an pictiúr ceart leis an véarsa ceart ón rann
— ML 4

C. 10

Troscán an tseomra ranga a mheaitseáil le chéile
— ML 6

C. 12

An fearas scoile a mheaitseáil leis an duine ceart
— ML 7

C. 13

Pléigh agus dathaigh an pictiúr
— ML 8

Mím / Drámaíocht

C. 2

Treoracha a leanúint chun gluaiseachtaí a dhéanamh
— CCG 3

Sceitse

C. 6

Liam agus an Múinteoir sa chlós
— DD 2, Rian 14

C. 8

Lug agus Gug ag Am Lóin
— DD 2, Rian 15

C. 13

An osclóidh tú mo bhosca lóin?
— DD 2, Rian 16

C. 6

Cluiche; na daltaí suite i bhfáinne — Cad a dhéanfaidh mé leis seo?
— CCG 13

C. 7

Cluiche — Cá bhfuil an ... ?
— ML 3

C. 9

Cluiche boird
— ML 5

Póstaeir / Pictiúrchártaí

C. 2

Póstaer 1 — Ar ais ar Scoil
— CCG 5

C. 9

Póstaer 2 — An Scoil
— CCG 19

Plé / Dathú / Meaitseáil

C. 2

Pléigh an pictiúr agus scríobh abairt
— ML 2

C. 8

Pléigh agus dathaigh mo bharriallacha
— ML 4

Sceitse

C. 4

Seomra Nua
— DD 2, Rian 16

C. 8

Barriallacha Scaoilte
— DD 2, Rian 17

An Naíonra C. 5

Léigh na habairtí agus cuir tic sa bhosca ceart, tógáil abairtí
— ML 5 agus CCG 29

An Naíonra C.7

Pléigh ML 7 agus imir an cluiche — Fíor nó bréagach bunaithe ar an scéal 'Na Cuirteoirí'
— CCG 32

An Naíonra C. 8

Tóraíocht Focal
— ML 8

Póstaeir / Pictiúrchártaí

An Naíonra C. 1

Pictiúrchártaí 1 - 6 — Cáit sa naíonra, ag imirt, ag péinteáil, ag ithe, ag éisteacht, ag dul abhaile
— CCG 26

An Naíonra C. 4

Pictiúrchártaí 1 - 6

Plé / Dathú / Meaitseáil

An Naíonra C. 1

Pléigh na difríochtaí idir an naíonra agus an scoil
— ML 4

An Naíonra C. 6

Léigh agus pléigh é seo chun suirbhé beag a dhéanamh faoin naíonra
— ML 7

C. 9

Tóraíocht focal
— ML 35

Póstaeir / Pictiúrchártaí

C. 3

Póstaer 5 — An Ríomhaire
— CCG 183

C. 8

Pictiúrchártaí 4 - 6 — Cuirteoirí ag teacht
— CCG 192

Plé / Dathú / Meaitseáil

C. 2

Léigh agus pléigh an teachtaireacht ríomhphoist
— ML 31

C. 6

Léigh agus pléigh an litir a scríobh na daltaí ó Scoil Lios na Sí
— ML 33

Mím / Drámaíocht

C. 10

Cum deireadh don sceitse
— CCG 200

Sceitse

C. 1

Rírá sa Scoil
— DD 2, Rian 14

C. 9

Tá tú sa tslí orm
— DD 2, Rian 15

“Bia”

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 2, lch 166

Ceapaire / Úll, etc.
Ceart / Mícheart.
Níl a fhios agam. [Ní fheadar.]

C. 3, lch 168

Bhí / Ní raibh [leite [praiseach / brachán] / ubh / calóga arbhair / arán] agam i gcomhair an bhriceasta [chun briceasta / fá choinne an bhriceasta / le haghaidh briceasta].

C. 4, lch 170

Tá [ceapaire / milseáin / banana / brioscáin [criospaí]] agam [i gcomhair an lóin [chun lóin / fá choinne an lóin / le haghaidh lóin]].

C. 5, lch 171

Cén t-am é, a mhac tíre?
Tá sé a haon a chlog / a dó a chlog / in am lóin.

C. 6, lch 172

Cad [Céard / Cad é] a bhí agat i gcomhair an dinnéir [chun dinnéir / fá choinne an dinnéir / le haghaidh dinnéir] (inné)?
(tuiscint a léiriú)

Bhí / Ní raibh [burger / pizza / prátaí [fataí] / pónairí] agam [i gcomhair an dinnéir [chun dinnéir / fá choinne an dinnéir / le haghaidh dinnéir]] (inné).

C. 7, lch 173

An maith leat ...? [An bhfuil dúil agat i ...? / An dtaitníonn ... leat?]

C. 8, lch 175

Cad [Céard / Cad é] (a)tá uait [atá tú a iarraidh]?
Cá mhéad [Cé mhéad / An mór] é sin?

C. 9, lch 178

Ba mhaith liom bileog ..., más é do thoil é [le do thoil].

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

C. 2, lch 127

Tá Liam sé bliana d’aois.
Cén aois thú? [Cén aois atá tú?]
Cúig (bliana). / Sé (bliana).

C. 3, lch 129

Táimse [Tá mise] mór leatsa. Ar mhaith leat teacht chuig mo chóisir [m’fhéasta]?
Ba mhaith.

C. 4, lch 131

D’ith mé [D’itheas] ... nuair a bhí ocras orm.
D’ól mé [D’ólas] ... nuair a bhí tart orm.

C. 5, lch 133

Bíonn [salann / anlann trátaí / bainne / siúcra / im / subh] agam ar ...(bia).

C. 7, lch 135

An dtaitníonn ... leat?
Taitníonn / Ní thaitníonn. An dtaitníonn sé leatsa?
Taitníonn ...(bia) linn.

Rang 1

Rang 2

Eiseamláirí

An Teilifís / Bia

C. 1, lch 95

Níor cheart [Níor chóir] di / dó / dom / dúinn an iomarca [barraíocht / an iomad] milseán / criospaí / ... a ithe. / Níor cheart [Níor chóir] di / dó / dom / dúinn an oiread sin ama a chaitheamh ag féachaint [ag amharc / ag breathnú / ag coimhead / ag faire] ar an teilifís.

Ba cheart [Ba chóir] di / dó / dom / dúinn a bheith amuigh ag imirt [ag spraoi / ag déanamh cuideachta] faoin aer lena c(h)airde / le mo chairde / lenár gcairde, etc.

C. 3, lch 98 — An Teilifís

C. 4, lch 99 — An Teilifís

C. 5, lch 101

Is maith liomsa anraith [sú] glasraí / ...(cineál anraith) ach gan é a bheith goirt / tiubh / róghoirt / róthiubh / róthe / rófhuar, etc. Ní maith liomsa anraith [sú] trátaí / ...(cineál anraith).

Níor mhaith liomsa dá [go] mbeadh cairéid / ...(glasra) ann.
B’fhearr liom dá [go] mbeadh muisiriúin / ...(glasra) ann.

C. 10, Ich 180

An bhfuil ocras / tart / tuirse [codladh] / brón / áthas [rímead / lúcháir] / eagla [faitíos] ort?
Tá / Níl.

Cur Chuige**Scéalaíocht****C. 1**

An Gadaí Beag — Leabhar Mór den scéal
— DD 2, Rian 7 agus CCG 163

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 3**

An Bricfeasta
— DD1, Rian 17 agus CCG 168

C. 7

An maith leat?
— DD 1, Rian 18 agus CCG 173

Cluichí / Tascanna**C. 2**

Cluiche — Cad tá sa mhála?
— CCG 166

C. 3

Cur síos ar na bianna difriúla
— ML 38

C. 4

Cur síos ar na bianna a bhíonn acu don lón
— CCG 170

C. 5

Cluiche sa halla — Cén t-am é, a mhac tíre?
— CCG 171

C. 6

Tuairisciú don rang le pictiúrchárta — bhí / ní raibh ... agam i gcomhair dinnéir inné
— CCG 172

C. 9

Mo Leabhar Bia a dhéanamh. An clúdach in CCG 179 agus na greamaitheoirí i lár Mo Leabharsa
— CCG 178

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Póstaer 10 — An Gadaí Beag
— CCG 162

C. 3

Pictiúrchártaí 43 – 51 — leite, ubh, tae, subh, bainne, im, siúcra, calóga arbhair, arán
— CCG 168

C. 4

Pictiúrchártaí 52 – 55 — ceapaire, milseán, banana, brioscáin
— CCG 170

C. 6

Pictiúrchártaí 56 – 59 — burgar, pizza, prátaí, pónairí
— CCG 172

C. 7

Pictiúrchárta 60 — Císte
— CCG 173

C. 10

Pictiúrchárta 61 — tart, ocras, tuirse, brón, áthas, eagla
— CCG 180

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 6**

Tarraing pictiúr de na bianna a d'íth sé / sí i gcomhair dinnéir inné agus dathaigh
— ML 39

C. 7

Pléigh na bianna is maith leo agus nach maith leo
— ML 40

C. 10

Pléigh agus dathaigh
— ML 41

Sceitse**C. 8**

Gug ag siopadóireacht
— DD 2, Rian 21 agus CCG 175

Cur Chuige**Scéalaíocht****C. 1**

Ag siopadóireacht le Mam
— DD 2, Rian 6 agus CCG 124

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 2**

Mo Lá Breithe
— DD 1, Rian 21 agus CCG 128

Cluichí / Tascanna**C. 3**

Cluiche sa halla — Ar mhaith leat teacht chuig mo chóisir?
— CCG 129

C. 4

Cluiche Biongó 'Bia'
— CCG 131

C. 6

'Feicim le mo Shúilín Ghrinn' ag baint úsáid as an bpóstaer
— CCG 134

C. 6

Aimsigh na difríochtaí idir an pictiúr sa leabhar agus an póstaer
— ML 26

C. 7

Cártaí a úsáid chun suirbhé a dhéanamh agus tuairisc a thabhairt ar na bianna a thaitníonn agus nach dtaitníonn leo
— ML 27 agus CCG 137

Póstaer / Pictiúrchártaí**C. 1 agus C. 6**

Póstaer 8 — Ag siopadóireacht le Mam
— CCG 123

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 3**

Léigh agus tarraing pictiúr dá gcóisir féin
— ML 129

C. 5

Ceangail le chéile (Bia)
— ML 25

Mím / Drámaíocht**C. 1**

Sceitse beag a bhunú ar an scéal
— CCG 123

Cur Chuige**Rainn / Dánta / Amhráin****C. 1**

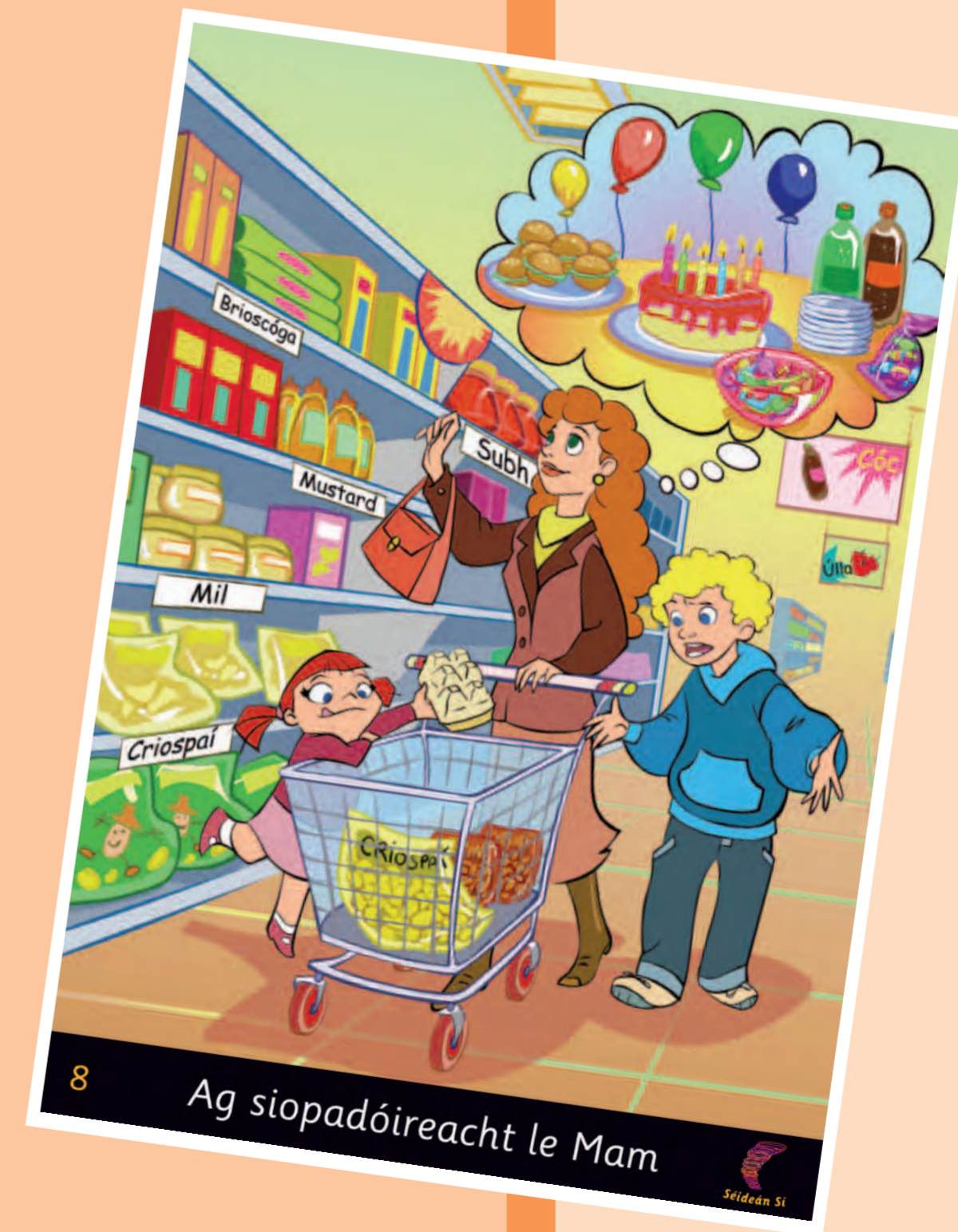
Bróna Ní Laoi
— DD 1, Rian 1 agus CCG 96

Cluichí / Tascanna**C. 1**

Liosta a scríobh
— ML 15

C. 5

Pléigh na glasraí ar mhaith / nár mhaith leo a bheith san oideas
— ML 17

Caitheamh Aimsire

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 2, Ich 144

Céard [Cad] é seo? Traein / teileafón / carr, etc.

C. 3, Ich 145

Is fearr liomsa an tarracóir / an cairrín.

C. 4, Ich 147

An bhfuil ... (bréagán) agatsa, a ... (ainm)? Tá / Níl.

C. 6, Ich 149

Ar mhaith leat imirt liom, a Liam?
[Is mise / Is mé / Ní tusa / Ní tú [Ní thú] [an cat / an luch / an chéad duine eile].
Tá brón orm! [Tá mé buartha!].

C. 8, Ich 152

Chuir mé [Chuireas] / mise dath ... ar an luascán. Chuir mé [Chuireas] / mise dath ... ar an sleamhnán. Cén dath a chuir tú [a chuiris] / tusa ar an ...?

C. 10, Ich 154

An bhfuil [an liathróid / an bád / an téad scipeála / an bhábóg (curtha) i bhfolach? Tá / Níl.

C. 11, Ich 156

Téigi i bhfolach. A haon, a dó, ... a deich. Tá mé [Táim] ag teacht. Tá tú i ngreim agam. [Tá beirthe ort. / Tá greim ort. / Tá tú ceapaithe. / Tá tú agam.]

C. 13, Ich 158

Tá an bus dearg agus an bus gorm ag dul sa treo [sa bealach] céanna. Níl an bus buí ag dul sa treo [bealach] céanna (leo).

C. 15, Ich 160

Thóg sé / sí mo liathróid uaim. [Bhain sé / sí mo liathróid díom.]

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

C. 2, Ich 27

Táim [Tá mé] in ann [ábalta] ...
Is mise is fearr ag scipeáil.

C. 3, Ich 173

Cén lá atá ann inniu? (tuiscint a léiriú)
Dé Luain / Dé Máirt / Dé Céadaoin / Déardaoin / Dé hAoine / Dé Sathairn / Dé Domhnaigh.

C. 4, Ich 198

Coinnigh ort. [Lean ort. / Lean leat. / Lean ar aghaidh.] Is gearr go mbeidh tú ann.

Fothéama: An Fhaiche Imeartha

C. 1, Ich 240

An bhfuil dath ... ar an bhfráma dreapadóireachta / ar an gcrandaí bogadaí [ar an suí sá] / ar an eitleog, etc? Tá. / Níl.
Cé acu is fearr leat, an ... nó an ...?

C. 2, Ich 242

Bím féin is mo chairde ag spraoi [ag déanamh cuideachta / ag déanamh cuileachta / ag imirt / ag súgradh] / ag luascadh / ag dreapadh / ag sleamhnú, etc.

C. 3, Ich 244

An bhfuil beirt chailíní [beirt chailín] / beirt bhuachaillí [beirt bhuachaill] i do phictiúrsa?
Tá. / Níl.

An bhfuil siad ag sleamhnú / ag luascadh / ag dreapadh?
Tá. / Níl.

Ba mhaith liomsa / le ... (ainm dalta) dul ag sleamhnú / ag luascadh / ag dreapadh.

C. 5, Ich 249

Seachain thú féin! [Coimhead thú féin! / Tabhair aire! / Fainic! / Bí faicheallach!].

Rang 1

Eiseamláirí

Fothéama: Daidí an Ceoltóir

C. 2, Ich 87

An raibh / An bhfuil mórán daoine [ag an gcoirm cheoil [ag an choirim cheoil] / san óstán / sa siopa [sa tsiopa] / ag an gcóisir [ag an chóisir] / ag an gcluiche [ag an chluiche] / i do theaghlach?]

C. 3, Ich 90

Ba mhaith [Ba dheas / Ba bhreá] liomsa a bheith in ann [a bheith ábalta] ... (gléas ceoil) a chasadh [a sheinm / a sheinnt / a bhualadh]. Céard [Cad / Cad é] fútsa [fá dtaobh duitse]? ... (gléas ceoil). / Is cuma liom.

Tá mise in ann [Táimse ábalta / Thig liomsa / Is féidir liomsa] an ... (gléas ceoil) a chasadh [a sheinm / a sheinnt / a bhualadh].

Tá aithne agamsa ar dhuine / ar fhear / ar bhean / ar bhuachaill / ar chailín a bhíonn ag casadh [ag seinm / ag seinnt / ag bualadh] ar an ... (gléas ceoil).

C. 4, Ich 92

Dúirt ... (ainm dalta) gur mhaith leis / léi a bheith in ann [a bheith ábalta] an ... (gléas ceoil) a chasadh [a sheinm / a sheinnt / a bhualadh].

Is / Ní cuimhin [cuimhneach] liomsa céard [cad / cad é] a dúirt ... (ainm dalta).

Ní raibh mé [Ní rabhas] in ann [ábalta] ... (ainm dalta) a chloisteáil [a aireachtáil / a chloisint]. Labhair ... (ainm dalta) ró-íseal. Ní raibh sé / sí ag labhairt sách ard. [Níor labhair sé / sí ard a d(h)óthain [ard go leor].]

Rang 2

Eiseamláirí

C. 2, Ich 8

Seo tuairisc anois ó ... (ainm dalta).

Bhí ... (eachtra) ar siúl [ar bun] tráthnóna inné / aréir / arú aréir / an lá cheana [an lá eile / an lá deireanach / an lá faoi dheireadh] / an tseachtain seo caite [an tseachtain seo chuaigh thart / an tseachtain seo d'imigh tharainn] / an mhí seo caite [an mhí seo chuaigh thart / an mhí seo d'imigh tharainn], etc.

C. 3, Ich 11

Cén carachtar [duine / pearsa] a dúirt é sin? ... (ainm carachtair).
Ní cuimhin liom cé a dúirt é. An cuimhin leatsa é, a ... (ainm dalta)?
Seans [B'fhéidir] go bhfuil an ceart agat.

Ná tabhair aird ar bith air / uirthi / orthu / ar ... (ainm dalta). [Ná tóg aon cheann dó / di / dóibh / do ... (ainm dalta).]

Ní raibh mise [Cha raibh mise / Ní rabhas] ar rásaí curach [rásaí naomhóg / regatta] / ag ... (imeacht) riamh cheana [riamh roimis seo / riamh roimhe].

C. 4, Ich 13

Bhí mé [Bhíos] ar mo laethanta saoire i nGaillimh / sa Daingean / ar an Fhál Carrach / in Átha Luain / i dteach [i dtigh] mo Mhamó / i dteach [i dtigh] mo Dhaideo / i dteach [i dtigh] m'aintín / i dteach [i dtigh] m'uncail, etc. D'fhanamar [D'fhan muid] ag baile [sa bhaile] i mbliana.

Bhí mo thuismitheoirí / mo dheartháireacha / mo dheirfiúracha / mo chol ceathracha / mo chara in éineacht liom [in éindí liom / i mo theannta / i mo chuideachta / faram] ann.

C. 6, Ich 17

An ndeachaigh [Ar chuaigh] tú chuig dioscó [go dtí dioscó] / ag imirt eitpheile / ag babhláil / ag imirt rugbaí [ag imirt rugair] / le linn [i gcaitheamh / i rith] do (chuid) laethanta saoire? Chuaigh / Ní dheachaigh [Níor chuaigh].

C. 5, Ich 93

Bhí [an-oíche go deo [an-oíche ar fad / oíche mhór] / an-lá go deo [an-lá ar fad / lá ar dóigh / lá iontach maith] / an-chluiche go deo [an-chluiche ar fad / cluiche iontach maith] / an-saoire go deo [an-saoire ar fad / saoire iontach maith] / an-chóisir go deo [an-chóisir ar fad / féasta mór]] againn.

Fothéama: Imeacht Spóirt

C. 2, Ich 224

Meas tú cé [Do bharúil cé / Cé a déarfá] a bhuafaidh [a bhuafas / a bhainfidh / a bhainfeas] an rás?

Déarfainn [Sílím / Deinim amach / Tá mé ag déanamh / Tá mé den bharúil] **go mbuafaidh** [go mbainfidh]...(ainm dalta / ainm foirne).

(An bhfuil sibh) réidh [ullamh] — a haon, a dó, a trí!

Tháinig mé [Thána] / **Tháinig** ...(ainm dalta) sa chéad áit / sa dara háit / sa tríú háit.

Ba é rás na spúnóg [an rása spúnóg] / **rás na dtrí gcós** / **an rás paca** [an rás mála] / ...(ainm rása) **an ceann ab fharr** (ar fad).

C. 3, Ich 226

Mise an captaen ar Fhoireann A / ar Fhoireann B.

Mise an cúl báire [an báireoir] / **an réiteoir** [an moltóir].

Beidh tusa (in éineacht) **liomsa** / ar m'fhoireansa, a ...(ainm).

An bhféadfaidh mise [An bhféadfadsa / An dtig liomsa] a bheith in éineacht leatsa [ar d'fhoireansa / i do chuideachtsa], a ...(ainm)? **Féadfaidh (tú)** [Thig]. / **Maith go leor** [Tá go maith].

C. 4, Ich 228

Caith chugamsa í.

Beir [Faigh greim] **uirthi** / ar an liathróid [ar an gcaid].

Tarraing cic uirthi. [Tabhair cic di.] **Buail í.**

Coinnigh ort [Lean ort / Tabhair leat í / Coinnigh ag gabháil!]

Maith thú / Maith sibh [Ardfhear / Maith an fear / Maith an bhean / Mo sheasamh ort / Mo ghraidhin go deo thú / Mo dhá ghraidhin thú!]

Coinnigh [Coimeád / Fan leis / léi. [Coinnigh an chois aige / aici.]

Níl cead [Ní thig leat / Ní fhéadfaidh tú] níos mó ná ceist amháin [ná aon cheist amháin] a chur ag an am.

C. 7, Ich 20.

Táim [Tá mé] / **Táimid** [Tá muid] tinn tuirseach den chluiche [den gcluiche] seo / de

Tá an cluiche / an clár / an ... seo leadránach [fadálach].

Uaireanta [Scaití] éirim [bím] tinn tuirseach de bheith ag scríobh / ag déanamh cleachtaí baile [ag déanamh m'obair bhaile / ag déanamh mo cheachtanna / ag déanamh mo chuid ceachtanna] / ag tabhairt aire do mo dheartháir beag, etc.

C. 8, Ich 23.

Is ó ...(ainm) a tháinig an cárta seo.

(Is) chugamsa / chugainne / chuig [go dtí] ...(ainm) a tháinig sé.

Is as Meiriceá / ón Spáinn / ó Phort Láirge a tháinig sé.

C. 9, Ich 24

Is é an trua [Nach mór an trua] é nach bhfuil sibh anseo. /

Is é an trua [Nach mór an trua] é nach raibh sibh [nach rabhabhair] anseo / ag an gcluiche [ag an chluiche], etc.

C. 10, Ich 26.

Cén chaoi a bhfuil sibh? [Conas tá sibh? / Cad é mar tá sibh?]

Go méadaí Dia do stór. [Rath Dé ort.] **Táim** [Tá mé] thar a bheith buíoch [iontach buíoch / an-bhuíoch] diot / díbh. **Tá fáilte romhat / romhaibh.**

Go sábhála Dia sinn!

Caitheamh Aimsire / Éadaí

C. 1, Ich 202.

Cén dochar! [Cén díobháil (é sin)! / Cad é an dochar! / Chan [Ní hé] deireadh an tsaoil é!] **Nach mbeidh** [Beidh] **lá / seans eile agaibh / agat / agam / againn / acu!** [Beidh lá eile ag an bPaorach!]

C. 3, Ich 207

Is mise / tusa an captaen / an cúl báire [an báireoir]. **Is mise atá do do mharcáilse. / Is tusa atá do mo mharcáilse.**

Caith chugamsa / chuig [go dtí] ...(ainm dalta) í. / **Beir uirthi.** [Faigh greim uirthi.] / **Ná scaoil** [Ná lig] **uait í. / Buail isteach í.**

Lean ort! [Lean leat! / Coinnigh ort! Seo leat!] / **Leanaigí oraibh!** [Leanaigí libh! Coinnigí oraibh! / Seo libh!] / **Tá tú / sibh ag déanamh go maith. / Maith an fear / an cailín** [an ghirseach!] etc.

Is againne / ag ár bhfoireann-na [ag an bhfoireann seo againne] / **acusan / ag an bhfoireann eile** [ag an fhoireann eile] a bhí an bua. [Bhuaigh an fhoireann seo againne / an fhoireann eile.] **Chailleamar** [Chaill muid] **an cluiche le** ...(uimhir) **chúl** [b(h)áire] / ...(uimhir) **ch(h)úilín** [p(h)ointe].

C. 4, Ich 209

An é [Ab é] **an réiteoir / an cúl báire** / [an báireoir] **atá ag séideadh na feadóige?**

Is é / Is í. / Ní hé / Ní hí.

An é [Ab é] (peileadóir) **uimhir a ... (1-15) atá ag cur cor coise i nGearóid** [ag baint tuisle as Gearóid / ag baint barrthuisle as Gearóid]? **Is é / Is í. / Ní hé / Ní hí.**

An bhfuil lucht féachana ag an gcluiche [ag an chluiche]? **Tá. / Níl.**

C. 5, Ich 212

An bhfuil tú ag scóráil / ag éalú / ag cur cor coise i nduine [ag baint tuisle as duine / ag baint barrthuisle as duine] / **ag sracadh** [ag stracadh / ag stríocadh] **geansaí / ag tarraingt cic** [lasctha] **ar an liathróid / ag ceannach geansaí peile** [caide] nua [úr]? **Táim** [Tá] / **Nílím** [Níl mé].

Ba mhaith liom / le ...(ainm dalta) a [Ba bhreá liom / le ...(ainm dalta) a / Bheadh dúil agam / ag ...(ainm dalta) ina] **bheith in ann** [ábalta] ...(cluiche) a imirt mar go n-imrionn ...(imreoir) é / mar gur cluiche iontach [cluiche millteanach maith / an-chluiche] é, etc.

C. 6, Ich 214 — Éadaí

C. 7, Ich 215 — Éadaí

C. 8, Ich 216 — Éadaí

C. 9, Ich 217 — Éadaí

C. 10, Ich 221

Caith chugam / ar ais [*thar n-ais*] / **anall anseo í. Beir uirthi** [*Faigh greim uirthi*], **a ...**(ainm).

Rug mé [*Rugas / Bheir mé*] / **Níor rug mé** [*Níor rugas / Níor bheir mé*] **uirthi.**

Ná caith chomh fada / chomh hard / chomh híseal sin í.

Cén fáth [*Tuige / Cad ina thaobh*] **nár rug tú uirthi** [*ar lig tú uait í / gur scaoil tú uait í / gur lig tú ar shiúl í?*]

Is mise an t-asal! Chaith ...(ainm) **an liathróid róchrúa / róbhog / ró-ard / ró-iseal / rófhada, etc.**

Bhíos-sa [*Bhí mise*] **i m'asal dhá bhabhta** [*dhá uair*] /

...(uimhir) **bhabhta**

[*...*(uimhir) (*h*)uair(*e*)].

Ní raibh mise [*Ní rabhas-sa*] **i m'asal in aon chor** [*ar chor ar bith*].

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 1

Rírú i Seomra na Naíonán
— DD 2, Rian 6 agus CCG 140

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 3

An Tarracóir
— DD 1, Rian 13

C. 5

An Teo, Teo
— DD 1, Rian 14

C. 7

An Luascán
— DD 1, Rian 29

C. 9

Suas Síos
— DD 1, Rian 15

C. 11

Beidh sé mór
— DD 1, Rian 16

Cluichí / Tascanna

C. 4

Cluiche tomhais — Cén bréagán atá agatsa?
— CCG 147

C. 5

Cluiche sa halla — An cat agus an luch.
— CCG 148

C. 10

Aimsigh na bréagáin atá curtha i bhfolach agus dathaigh iad.
Cluiche — bréagán a chur i bhfolach.
— ML 35 agus CCG 154

Cur Chuige

Scéalaíocht

An Fhaiche Imeartha C. 4

Daideo Bocht
— DD 2, Rian 14 agus CCG 245

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 1

Íní Míni Meighní Mó
— DD 1, Rian 2

C. 2

Scipeáil
— DD 1, Rian 3 agus CCG 173

C. 3

Laethanta na Seachtaine
— DD 1, Rian 23

C. 4

Cleas na Bacóide
— DD 1, Rian 11 agus CCG 198

An Fhaiche Imeartha C. 2

Ag Spraí le chéile
— DD 1, Rian 30

An Fhaiche Imeartha C. 5

Seachain thú féin
— DD 1, Rian 12

Cluichí / Tascanna

C. 3

Cluiche clóis / don halla — Léim na Seachtaine

C. 4

Cluiche clóis / don halla — Cleas na Bacóide

An Fhaiche Imeartha C. 1

Tasc éisteachta — éist agus lean na treoracha chun an pictiúr a dhathú
— DD 2, Rian 28 agus ML 41

Cur Chuige

Scéalaíocht

Daidí an Ceoltóir C. 1

Daidí an Ceoltóir
— DD 2, Rian 5 agus CCG 85

Imeacht Spóirt C. 1

Lá Spóirt
— DD 2, Rian 10 agus CCG 220

Cluichí / Tascanna

Daidí an Ceoltóir C. 3

Abairt a scríobh mar gheall ar an ngléas ceoil ar mhaith leo a bheith in ann a sheinnt agus pictiúr a chur leis
— CCG 91

Daidí an Ceoltóir C. 4

Tasc bunaithe ar na leathanaigh thuas — C. 3 — éisteacht le habairtí á léamh agus tuairisc a thabhairt
— CCG 92

Daidí an Ceoltóir C. 5

Greamáin a chur leis na pictiúir chuí
— ML 16

Imeacht Spóirt C. 2

Rásaí a eagrú mar chleachtadh don Lá Spóirt. — Buachail a thabhairt go ceann scríbe
— ML 50 agus CCG 224

Imeacht Spóirt C. 3

Foirne a phiocadh chun cluiche a imirt
— CCG 226

Imeacht Spóirt C. 4

Cluiche peile / sacair nó iománaíochta a imirt
— CCG 228

Póstaeir / Pictiúrchártaí

Daidí an Ceoltóir C. 1

Póstaer 4 — Daidí, an Ceoltóir
— CCG 83

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 1

Laethanta Saoire an tSamhraidh
— DD 2, Rian 1

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 5

Óró mo Bháidín
— DD 1, Rian 2

Cluichí / Tascanna

C. 2

Tasc Éisteachta — Tuairisc ar Raidió na Gaeltachta. Cum tuairisc nuachta faoi thimpiste a tharla ar an trá
— DD 2, Rian 17 agus CCG 10

C. 3

Ceangail an carachtar leis an rud a dúirt sé
— ML 1 agus CCG 11

C. 4

Plé i mbeirteanna ar na grianghraif / cártaí poist / bróisiúir a thug na daltaí ar scoil faoina laethanta saoire — colláis a dhéanamh leo
— CCG 13

C. 6

Cluiche tomhais le paca cártaí (cártaí inscortha as lár Mo Leabharsa) — cad a rinne na himreoirí ar a gcuid laethanta saoire?

C. 8

Plé ar chártaí poist chun a fháil amach cén tír / contae as ar tháinig siad
— CCG 223

C. 9

Cárta poist a scríobh agus a mhaisiú
— ML 3 agus CCG 24

C. 10

Cárta buíochais a dhearadh
— CCG 26

C. 11

Cluiche clóis / don halla 'Folach Bíog'
— CCG 156

C. 13

Aimsigh an bréagán nach bhfuil ag dul sa treo céanna
— ML 37

C. 15

Cluiche tomhais — Cad a thóg sé / sí uaim? Leasú ar an gcluiche seo — tomhais cé a thóg é
— CCG 160

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Póstaer 8 — Rír i Seomra na Naíonán
— CCG 1

C. 8

Póstaer 9 — An Fhaiche Imeartha
— CCG 152

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 3**

Pléigh an pictiúr agus cuir dath ar na bréagáin is fearr leo
— ML 32

C. 7

Pléigh agus dathaigh an pictiúr
— ML 33

C. 8

Ceangail na spotaí agus pléigh na dathanna a cuireadh ar an sleamhnán, etc.
— ML 34

C. 11

Pléigh an pictiúr
— ML 36

Mím / Drámaíocht**C. 2**

Tomhais cén bréagán atá i gceist ó mhím
— CCG 144

Sceitse**C. 6**

Cluiche 'An Cat agus an Luch'
— DD 2, Rian 20

C. 14

Sceitse bunaithe ar an scéal 'Rír i Seomra na Naíonán'
— CCG 159

An Fhaiche Imeartha C. 3

Aimsigh na difríochtaí idir an dá phictiúr
— ML 42 agus 43

An Fhaiche Imeartha C. 6

Pléigh na pictiúir a tharraing na daltaí chun tomhais a dhéanamh faoi cad a tharlódh do Dhaideo — déan leabhar mór astu
— CCG 251

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Póstaer — Clós na Scoile
— CCG 25

C. 3

Póstaer 11 — Léim na Seachtaine
— CCG 173

C. 4

Póstaer 14 — Cleas na Bacóide
— CCG 198

An Fhaiche Imeartha C. 1

Póstaer 17 — An Fhaiche Imeartha
— CCG 240

An Fhaiche Imeartha C. 4 agus C. 5

Pictiúrchártaí 28 – 31 — Deaideo Bocht
— CCG 245

An Fhaiche Imeartha C. 6

Pictiúrchártaí 32 – 34 — Deaideo Bocht

Mím / Drámaíocht**An Fhaiche Imeartha C. 2**

Mím a chumadh chun dul le véarsaí an amhráin
— CCG 243

Plé / Dathú / Meitseáil**Daidí an Ceoltóir C. 2**

Pléigh an pictiúr a bhaineann leis an sceitse
— ML 15

Sceitse**Daidí an Ceoltóir C. 2**

An-oíche go deo
— DD 2, Rian 15

C. 2

Ceangail abairtí le pictiúir — Scéal / dán nó sceitse a scríobh faoi chluiche
— ML 36 agus CCG 206

C. 3

Cluiche peile a imirt ag úsáid na n-eiseamláirí thuas

C. 4

Aimsigh na difríochtaí idir dhá phictiúr
— CCG 210 / 211

C. 5

Ceistneoir a líonadh i mbeirteanna
— ML 37 agus CCG 212

C. 10

Cluiche clóis / halla 'An tAsal'
— CCG 221

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Pictiúrchártaí 1 / 2 — currach, naomhóg

C. 1 agus C. 5

Póstaer 1 — Laethanta Saoire an tSamhraidh
— CCG 1

C. 1

Póstaer 6 — An Cluiche
— CCG 237

Mím / Drámaíocht**C. 10**

Dráma beag a bhunú ar an scéal 'Laethanta Saoire an tSamhraidh'
— CCG 26

C. 5

Mím a dhéanamh
— ML 36 agus CCG 212

Sceitse**C. 7**

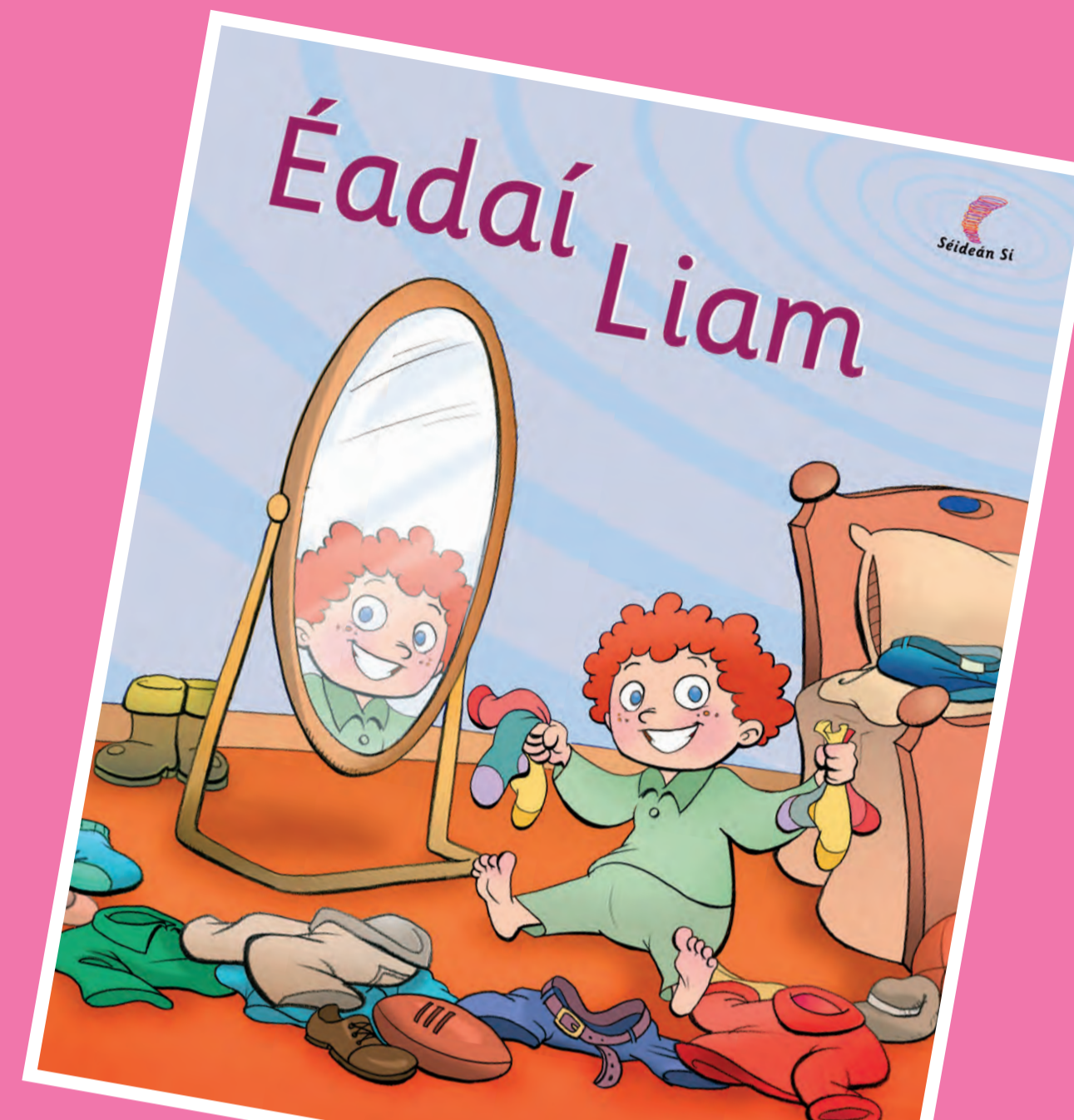
Lug agus Gug ag imirt sa chlós
— DD 2, Rian 7 agus CCG 22

C. 1

Póstaer 6 — An Cluiche
— CCG 202

Éadaí

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 2, Ich 103

Chuir mé [Chuireas] orm / Bhain mé [Bhaineas] díom [domh] mo ... (ball éadaigh).

Chroch mé [Chrochas] suas mo chóta / mo gheansaí, etc.

C. 3, Ich 105

Tá seaicéad / caipín [bearád] / T-léine / culaith reatha / sciorta / scaif [stoc] / briste [treabhsar] agam.

Níl siad / Tá siad seo mar an gcéanna [mar a chéile].

C. 4, Ich 107

Féach [Amharc / Breathnaigh]! Fuair mise [Fuairias-sa] geansaí / briste [treabhsar] nua [úr].
Is maith linn éadaí [éadach] nua [úr].

C. 5, Ich 109

Ba cheart [Ba chóir] duit [do chóta / do gheansaí] [a fháil / a chur ort / a bhaint díot] [duit].

C. 6, Ich 110

Céard [Cad / Cad é] atá ar do lámha / do chosa / do cheann / do chloigeann?

Lámhainní [Miotóga] / caipín [bearád], etc?

C. 7, Ich 112

Cuir an sop [sifín] sa mharla. (tuiscint a léiriú)

Croch na héadaí ar an líne. (tuiscint a léiriú)

Chroch mé [Chrochas] suas mo ...

C. 8, Ich 113

Céard [Cad / Cad é] a thóg mé [a thógas]?

Thóg tú [Thógais] fainne / fainne cluaise / uaireadóir / braisléad, etc.

C. 9, Ich 114

Céard [Cad / Cad é] atá ar an líne?

Briste [Treabhsar] / gúna, etc.

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

C. 1, Ich 65

Is [blús / léine / bróga reatha / culaith reatha / carbhat / riteoga / ... (ball éadaigh)] é / í / iad] seo.

Biongó!

Tá ... ar mo chárta.

C. 2, Ich 67

Breathnaigh [Féach / Amharc] ar

Tá ... (ball éadaigh) air / uirthi.

Bain díot do chaipín [do bhearád] / do chóta [do chasóg] / do ... (ball éadaigh).

C. 3, Ich 69

Seo é / í (mo chara) ... (ainm).

Tá [gúna ildaite / stocáí bána / bróga dubha / léine bhán / ... (ball éadaigh)] [air / uirthi].

An é Seán é? [Ab é Seán é?] Is é. Ní hé.

An í Áine í? [Ab í Áine í?] Is í. / Ní hí.

C. 5, Ich 76

Bhain [sé / sí] de / di [a c(h)óta] / a b(h)riste / a g(h)jeansaí / a ... (ball éadaigh).

Tá an ceart agat. Bhain mé [Bhaineas] díom mo

C. 6, Ich 77

An bhfuil ... (ball éadaigh) ortsa inniu?

Tá. / Níl. Tá ... (ball éadaigh) agus ... (ball éadaigh) ar ... (ainm dalta) ach níl ... (ball éadaigh) air / uirthi.

C. 7, Ich 79

Ghléas [Chóirigh] ... (ainm) é / í féin. Tá / Níl ... (ainm dalta)

gléasta [cóirithe / feistithe] i gceart.

Chuir sé / sí sciorta ar a c(h)loigeann [ar a c(h)eann] /

ar a lámh [ar a láimh] / ar a

Rang 1

Eiseamláirí

C. 1, Ich 235

Cé acu seo is fearr [ab fhearr] leat? An gúna [An chulaith] / An geansaí / An ... (ball éadaigh).

Cén fáth [Cad ina thaobh / Cad chuige / Tuige]? Tá sé níos

deise / níos compordai / níos boige / níos faiseanta, etc.

Is fearr liomsa [B'fhearr liomsa] an ... (ball éadaigh) ná an ... (ball éadaigh eile).

C. 3, Ich 242

Níl ach (aon) c(h)uarán amháin aici. / Níl ach (aon)

lámhainn [m(h)iotóg] amháin uirthi. / Níl ach (aon) b(h)róg

peile [b(h)róg caide] amháin air.

C. 4, Ich 243

Cár cheannaigh tú [Cár cheannaís] an ... (ball éadaigh) sin?

Go maire tú agus go gcaithe tú é / í! [Go mairir is go gcaithir é / í.]

Rang 2

Eiseamláirí

Caitheamh Aimsire / Éadaí

C. 6, Ich 214

Caitear bróga peile agus tú ag imirt peile. Caitear clogad agus tú ag imirt iománaíochta. Caitear scátaí agus tú ag scátáil. Caitear culaith snámha agus tú ag snámh. Caitear seaicéad tarthála agus tú ag rámhaocht [ag iomramh].

Caitear geansaí rugbaí [rugair] agus tú ag imirt rugbaí [rugair]. Caitear buataisí marcaíochta agus tú ag marcaíocht capall. Caitear lámhainní [miotóga] dornálaíochta agus tú ag dornálaíocht. Caitear ... (feisteas) agus tú (ag) (cineál spóirt), etc.

C. 7, Ich 215

Imrim / Imrionn ... (ainm) ar fhoireann ... / le club

Ní imrimse / Ní imrionn ... (ainm) le haon fhoireann

[le foireann ar bith] / le haon club [le club ar bith].

Bíonn geansaithe / bristíní [bristí gairde] ... (dathanna na foirne) orainn / orthu. Tá / Níl suaitheantas againn / acu.

Déanann ... (comhlacht) urraíocht orainn.

I mbliana / Anuraidh bhuamar [bhuaigh muid / bhain muid / ghnóthaigh muid] / bhuaigh [bhain / ghnóthaigh] ... (foireann / club) ... (comórtas).

Táimid ag súil leis [Táimid dóchasach / Tá súil againn / Tá muid ag dréim leis] go mbaufaimid [go mbaufaidh muid / go mbainfidh muid / go ngnóthóidh muid] corn ... i mbliana / an bhliain seo chugainn [an chéad bhliain eile].

C. 8, Ich 217

Tá na héadaí [an t-éadach / an feisteas] atá ar ... (ainm) /

an rud a tharla [an rud a d'éirigh / an rud a thit amach] do

... (ainm) / an rud atá á dhéanamh ag ... (ainm) an-bharrúil

go deo [an-ghreannmhar ar fad / iontach greannmhar].

C. 10, Ich 115

Cé leis an ... seo?
Is / Ní liom(sa) é.
Is le ... (ainm) é.
An leatsa é (seo), a ... (ainm)?

C. 11, Ich 117

An bhfuil hata báistí [bearád uisce] / scáth báistí [scáth fearthainne] / cóta báistí [froc uisce] / buataisí agat inniu? (tuiscint a léiriú)
Tá / Níl.
Ar chuir tú [Ar chuiris] dath ... ar an scaif [stoc] / ar na lámhainní [miotóga]?
Chuir [Chuireas] / Níor chuir [Níor chuireas].

C. 12, Ich 119

Tá / Níl báisteach ann. [Tá / Níl sé ag cur fearthainne.]
Tá / Níl cóta báistí [casóg bháistí / froc uisce] / lámhainní [miotóga] / buataisí agamsa inniu.
Tá / Níl sé fuar inniu.

C. 13, Ich 121

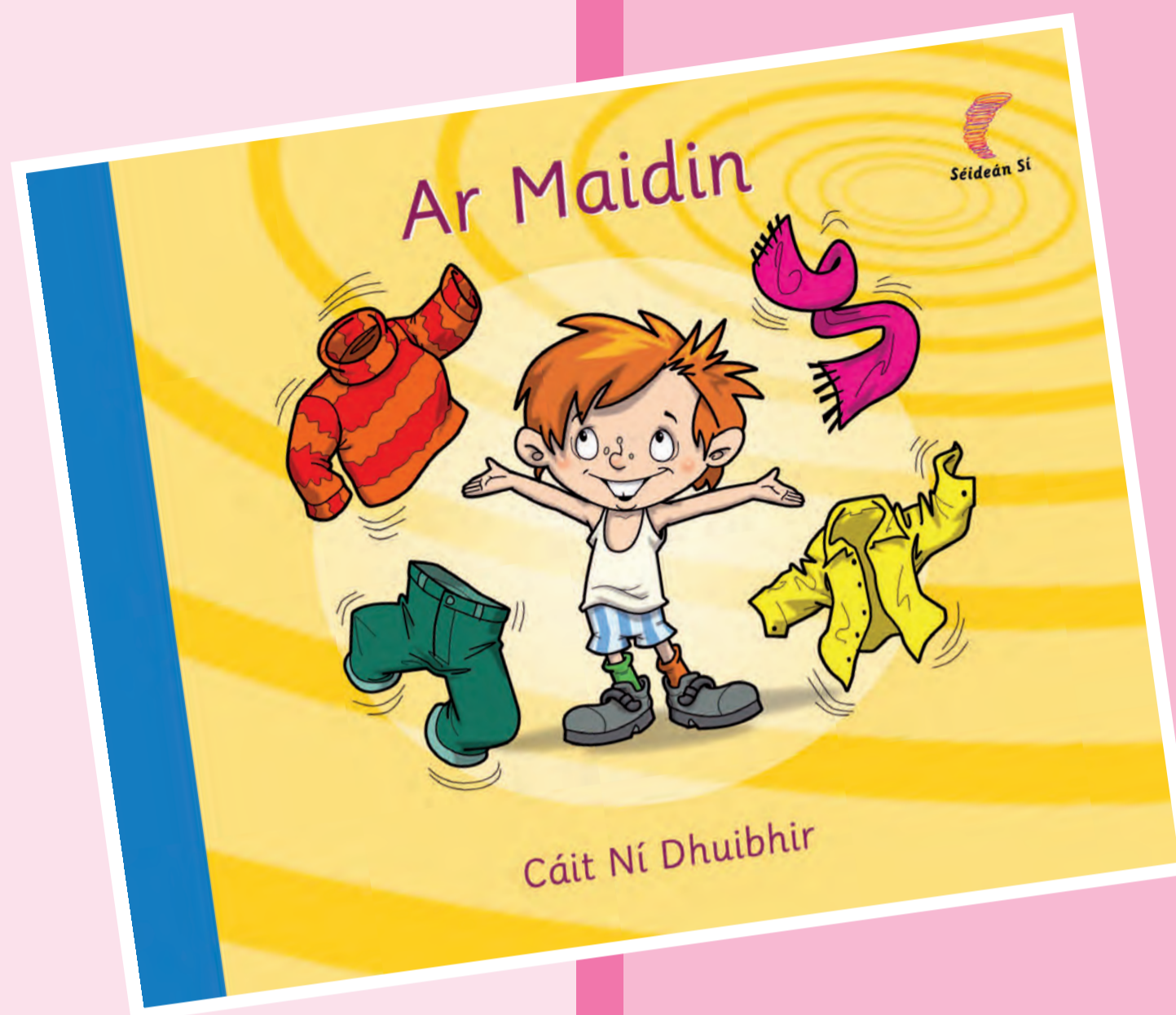
Is le Liam an geansaí.
Is le Róisín na stocaí.

C. 14, Ich 122

Ní féidir liom [Ní thig liom / Nílím ábalta] mo ... a fháil.
An bhfaca aon duine [duine ar bith] mo ...?

C. 15, Ich 125

Tá an ... trom.
Tá an ... éadrom.

Níl sé sin chomh barrúil [chomh greannmhar] le Tá sé seo i bhfad níos barrúla [níos greannmháire] ná é sin.

C. 9, Ich 219

Caithim geansaí, brístín [brístí gairide], clogad, stocaí agus bróga peile nuair a bhim ag imirt iomána.

Níl an gléasadh [an t-éadach / an feisteas] ceart ar ... (ainm). [Níl ... (ainm) gléasta / feistithe / cóirithe i gceart]. Níor cheart don mhúinteoir / do Mhamaí / do Dhaidí / do Mhamó / do Dhaideo / don fhear / [don bhfear] / don bhean [don mbean] ... (ball éadaigh) a chaitheamh [a bheith orthu] agus í / é / ag imirt cispheile.
Ba cheart go mbeadh ... (ball éadaigh) air / uirthi / orthu. [Ba cheart dó / di / dóibh ... (ball éadaigh) a bheith air / uirthi / orthu.]

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 1

Éadaí Liam
— DD 2, Rian 5 agus CCG 99

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 2

Nach mise an cailín maith?
— DD 1, Rian 27

C. 6

Tá an geimhreadh ann!
— DD 1, Rian 10

C. 12

Éadaí Nóirín
— DD 1, Rian 11 agus ML 27

Cluichí / Tascanna

C. 2

Nach mise an cailín maith! — tasc éisteachta
— ML 23 agus CCG 103

C. 3

Cluiche cártaí — ag iarraidh teacht ar dhá chárta a bhfuil an pictiúr céanna orthu
— ML 25 agus CCG 105

C. 5

Cluiche a imrítear sa halla i bhfáinne le bosca éadaí
— CCG 109

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 4

Éadaí Salacha
— DD 2, Rian 4 agus CCG 73

Rainn / Dánta / Amhráin

C. 2

Breathnaigh ar Cháit
— DD 1, Rian 19 agus CCG 67

C. 7

Ar Maidin
— DD 1, Rian 6

Cluichí / Tascanna

C. 1

Cluiche biongó le baill éadaigh (bosca biongó).
Abairtí a chríochnú le preabchártaí
— CCG 65

C. 2

Lean na línte agus críochnaigh na habairtí
— ML 13

C. 3

Seó faisín
— CCG 69

Cur Chuige

Scéalaíocht

C. 2

Laethanta Saoire —
— DD 2, Rian 11 agus CCG 239

Cluichí / Tascanna

C. 1

Pictiúr d'éadaí as irisleabhair a phlé ina mbeirteanna, dhá phictiúr a ghreamú ar bhileog agus abairtí a scríobh fúthu
— CCG 236

C. 2

Pictiúr in *Mo Leabharsa* agus an póstaer a chur i gcomparáid lena chéile
— ML 51

C. 3

Ceangail an abairt leis an bpictiúr ceart
— ML 52

C. 4

Pictiúr a tharraingt de na héadaí a thaitníonn leo agus abairtí a scríobh
— ML 53

Póstaeir / Pictiúrchátaí

C. 2

Póstaer 7 — Laethanta Saoire
— CCG 237

Cur Chuige

Cluichí / Tascanna

C. 6

Pléigh na geansaithe a thugann na daltaí ar scoil
— CCG 215

C. 7

Suirbhé ranga faoi na caithimh aimsire is fearr leis na daltaí
— CCG 217 / 218

C. 8

Cluiche 'fíor nó bréagach' a imirt bunaithe ar an bpóstaer
— CCG 217

C. 9

Cúpla abairt a scríobh faoin bpóstaer — An Lá Spóirt
— CCG 219

Póstaeir / Pictiúrchátaí

C. 8

Póstaer 7 — An Lá Spóirt

Plé / Dathú / Meaitseáil

C. 6

Nathanna a scríobh faoin bpictiúr ceart.
— ML 38

C. 6

Cluiche le púicín, cad tá ar mo cheann anois?
— CCG 111

C. 7

Líne éadaigh a dhéanamh
— CCG 112

C. 8

Cad a thóg mé? — le seodra
— CCG 113

C. 9

Cluiche tomhais — Cad atá ar an líne éadaigh?
— CCG 114

C. 10

Cluiche — ‘Cé leis é seo?’ le baill éadaigh
— CCG 115

C. 11

Tasc éisteachta — éadaí báistí
— DD 2, Rian 27 agus ML 24

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 12**

Pléigh an pictiúr, ar roghnaigh Nóirín na héadaí cearta
— ML 27

C. 13

Lean na línte chun a fháil amach cé leis na héadaí
— ML 28

C. 15

An bhfuil sé trom nó éadrom (le baill éadaigh)?
— ML 30

Mím / Drámaíocht**C. 1**

Mím bunaithe ar an scéal ‘Éadaí Liam’
— CCG 97

Sceitse**C. 4**

Is maith linn éadaí nua
— DD 2, Rian 18

C. 14

Cá bhfuil caipín Róisín?
— DD 2, Rian 19 agus ML 29

C. 5

Cluiche — Cad a bhain sé / sí de / di?
— CCG 76

C. 6

Obair bheirte bunaithe ar cheistneoir
— ML 14 agus CCG 77

C. 8

Greamaitheoirí a chur san áit cheart chun abairtí a dhéanamh
— ML 15 agus CCG 81

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 7**

Póstaeir 7 — Ar Maidin
— CCG 79

Sceitse**C. 4**

Go maire tú is go gcaithe tú í!
— DD 2, Rian 24 agus CCG 243

Mé Féin

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 1, Ich 25

Is mise an madra [gadhar / madadh] / chearc / bhó / coileach. (tuiscint a léiriú)

C. 2, Ich 27

Cé thusa? [Cén t-ainm atá ort? / Cad is ainm duit? / Cá hainm atá ort?] (tuiscint a léiriú)

Is mise

Cén dath atá ar ...? (tuiscint a léiriú)

Bán.

C. 3, Ich 29

An cailín [girseach / gearrchaile] nó buachaill [garsún / gasúr] thú? (tuiscint a léiriú)

Cailín / Buachaill.

Seo cailín / buachaill.

C. 4, Ich 31

Méar ar do bhéal. (tuiscint a léiriú)

Tá [mo lámha / an clár dubh / an bord] [salach / glan].

C. 6, Ich 38

Cuir dath dubh ar an gcírcín [ar an chircín]. (tuiscint a léiriú)

C. 7, Ich 40

Taispeáin dom na lámha / na cosa / na súile / na cluasa / an béal / an tsrón [caincín / gaosán]. (tuiscint a léiriú)

Déan bualadh bos. (tuiscint a léiriú)

C. 8, Ich 42

Cuir lámh ar do cheann / do smig [smigead] / do mhúineál / do bholg. (tuiscint a léiriú)

Dún [Druid] / Oscail [Foscail] do shúile.

C. 10, Ich 47

Tá tuirse [codladh] / eagla [faitíos] / áthas [rímead / lúcháir] / brón orm.

Téigh [Gabh] / Téigí [Gabhag] a chodladh. (tuiscint a léiriú)

Dúisigh [Muscail] / Dúisigí [Músclaig]. (tuiscint a léiriú)

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

C. 2, Ich 31

Tomhais cén lámh [láimh] ina bhfuil sé [a bhfuil sé inti]. An bhfuil sé i do lámh [láimh] chlé / dheas? Tá. / Níl.

C. 3, Ich 33

Cár chuir tú an t-eireaball [an ruball]? (tuiscint a léiriú)
Ar a cheann [Ar a chloigeann] / Ar a bholg / Ar a dhroim, etc.
Nach mise an t-amadán / an óinseach!
Is mise an té [an duine] is fearr.

C. 5, Ich 40

Cá bhfuil tú i do chónaí? [Cá maireann tú? / Cá bhfuil cónaí orm / ort(sa)? / Cá gcónaíonn tú?] Táim [Tá mé] i mo chónaí [Tá mé ag maireachtáil / Táim ag maireachtaint / Tá cónaí orm(sa) / Cónaim] i dteach [i dtigh] / in árasán / i nDún na nGall / ar oileán, etc.

C. 7, Ich 45

Tá [gruaig chatach [chasta] / dhíreach [shleamhain shlíochtha] / fhada / ghearr] [orm / ort / air / uirthi].

Tá gruaig [rua / dhubh / fhionn] [orm / ort / air / uirthi].

C. 8, Ich 47

Mise an chéad duine. [Tosóidh mise. / Tosnódsa.]

Cad [Cad é / Céard] a fuair tú [a fuairis]?

Feicim [Chím / Tchím] lámh / gruaig chatach [gruaig chasta] / uillinn / glúin / béal, etc.

Rang 1

Eiseamláirí

Fothéama: An Dochtúir

C. 2, Ich 201

Tá [eagla [faitíos / scanradh] / ocras / tart / rímead [áthas / gliondar / lúcháir]] / air / uirthi / orthu.

Bhí [eagla [faitíos / scanradh] / ocras / tart / rímead [áthas / gliondar / lúcháir]] / orm nuair a ... / mar go [mar gur]

C. 3, Ich 203

Táim [Tá mé] ag aireachtáil [ag brath / ag braistint / ag mothú] go dona [tinn / breoite / go hainnis / uafásach / go holc]. [Tá mé iontach tinn.] / Nílím [Níl mé] ag aireachtáil [ag brath / ag braistint / ag mothú] go maith. [Nílím ar fónamh.]

Is gearr [Is gairid / Ní fada / Ní bheidh sé i bhfad] go dtí go mbeidh biseach ort [go mbeidh feabhas ort / go mbeidh tú (tagtha) chugat féin arís / go rachaidh tú i bhfeabhas / go raghaidh tú i bhfeabhas / go mbeidh tú ar do sheanléim arís].

C. 4, Ich 206

Ghortaigh sé / sí a g(h)lúin / a c(h)os [a c(h)óis] / a lámh [a láimh] / a rúitín [a (h)alt] / cúl a c(h)inn / a g(h)ualainn / a (h)ordóg / a (h)uillinn / a d(h)roim.

Cad [Cad é / Céard] a tharla duit [a thit amach / a d'ímigh ort / a d'éirigh duit]?

C. 5, Ich 209

Tomhais cé (hé) mise? [Tomhais cé mé féin?]

An dochtúir / feirmeoir / gruagaire / fear poist thú? [Dochtúir / Feirmeoir / Gruagaire / Fear poist thú, ab ea?] Is ea / Ní hea.

Bhí an tomhas / an ceann sin deacair / an-deacair / furasta [fuirist / éasca / réidh] an-fhurasta [an-fhuirist / an-éasca].

Bhí an tomhas / an ceann a bhí ag ... (ainm dalta) níos fusa / níos deacra ná an tomhas / an ceann a bhí ag ... (ainm dalta eile).

Rang 2

Eiseamláirí

C. 1, Ich 68

Is é / Is í ... (ainm) an páiste [an té / an duine / an leanbh] is óige / is sine [is críonna] i dteaghlach Liam.

Is mise / Is tusa / Is í ... (ainm dalta) / Is é ... (ainm dalta) an duine [an té] is óige / is sine [is críonna / is aosta] sa rang seo againne.

Níl a fhios agam [Ní fheadar] cén t-ainm [cá hainm] atá ar Dhaideo [ar Ghraidea / ar Dhaidí Críonna] / ar Mhamó [ar Neain / ar Mhóraí / ar Mhamaí Chríonna] / ar Dhaidí [ar Dhaid] Liam / ar

An bhfuil ... (litir) ina ainm / ina hainm?

Tá / Níl.

C. 2, Ich 71

A mhúinteoir / A ... (ainm dalta), an litreofá [an litreoidh tú] ... (focal / ainm), más é do thoil é [le do thoil]? / An bhfuil sé seo litrithe ceart [i gceart] (agam)?

Tharraing mé [Tharraingíos] pictiúr díom féin / de m'athair / de mo mháthair / de mo dheartháir / de mo dheirfiúr / de mo dheartháireacha / de mo dheirfiúreacha / de

An mó [Cé mhéad] deartháir / deirfiúr / col ceathrar atá agat / ag ... (ainm dalta)?

Is leanbh aonair mé / é / í.

Deartháir amháin. / Deirfiúr amháin. / Col ceathrar amháin. / ... (uimhir phearsanta) deartháireacha / deirfiúreacha / col ceathracha.

C. 3, Ich 73

Tá féasóg / croiméal / gruaig liath / ... ar ... (ainm). / Níl aon fhéasóg / aon chroméal / (aon) ... ar ... (ainm). Caitheann / Ní chaitheann ... (ainm) spéaclaí [gloiní / spéacláirí].

Is / Ní [Chan] ainm Gaelach é ... (ainm baiste).

C. 12, Ich 50

Tá Teidí ag siúl / ag rith / ag titim / ag gol [ag caoineadh] / ag gáire.

Cad atá á dhéanamh ag Teidí? (tuiscint a léiriú).

Tá sé ag

C. 13, Ich 52

Cé hé / hí seo? (tuiscint a léiriú)

...(ainm).

C. 14, Ich 53

Is féidir liom [Tá mé ábalta / Táim in ann / Tig liom] rith / sui / léim / luí / ithe / ól. Ní féidir liom [Níl mé ábalta / Nílím in ann / Ní thig liom] tiomáint.

C. 6, Ich 211

Conas [Cén chaoi / Cad é mar / Cén dóigh] a litrítear an focal ...?

Níl mé in ann [Ní thig liom / Nílím ábalta] an focal ... a litriú.

An bhfuil tusa [An dtig leatsa], a ... (ainm dalta)?

A mhúinteoir, an bhféadfainse [an dtig liomsa] leid a thabhairt faoi dhuine éigin?

C. 5, Ich 80

Cár [Cén áit a / Cá háit a] rugadh [saolaíodh] thú [thusa] / ... (ainm)?

In Éirinn / I Sasana / I Meiriceá / San Afraic / San Astráil / San Áise / I(n) ... (áit) / Sa(n) ... (áit).

Rugadh [Saolaíodh] mise / Ailbhe / mo thuismitheoirí / ... (ainm / ainmneacha) in Éirinn / i(n) ... (áit) / sa(n) ... (áit). [Rugadh [Saolaíodh] in Éirinn mé / é / í / iad. / In Éirinn a rugadh [a saolaíodh] mé / é / í / iad.]

Cur Chuige**Cur Chuige****Cur Chuige****Cur Chuige****Scéalaíocht****C. 5**

An tusa mo Mhamá? — DD 2, Rian 2 agus Leabhar Mór den scéal — CCG 33

C. 9

Codladh Sámh — DD 2, Rian 3 agus CCG 44

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 1**

Is Mise an Madra — DD 1, Rian 20

C. 4

Lámha suas — DD 1, Rian 3

C. 4

Tá mo Lámha Salach; Tá mo Lámha Glan — DD 1, Rian 21 / 22

C. 6

Gugalaí - Gug — DD 1, Rian 4

C. 7

Mé Féin — DD 1, Rian 5

C. 12

Tá Teidí ag Siúl — DD 1, Rian 23

C. 14

Is Féidir Liom — DD 1, Rian 6

Cluichí / Tascanna**C. 2**

Ainmneacha na ndaltaí a mhaisiú ar chairtchlár — CCG 28

C. 3

Grúpaí a dhéanamh de na daltaí sa rang — cailíní agus buachaillí — agus ceangail na spotaí chun cailín agus buachaill a tharraingt — ML 11 agus CCG 29

C. 4

Lorg a méire a chur in aice lena n-ainmneacha ar chairt; Na lámha a ní agus a thrimú — CCG 31 / 32

Scéalaíocht**C. 4**

'Cá bhfuil tú i do chónaí?' agus Leabhar Mór den scéal — DD 2, Rian 2 agus CCG 35.

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 1**

An Hócaí Pócaí — DD1, Rian 16.

C. 3

An tAsal — DD 1, Rian 17

C. 6

An Plainéad Trug — DD 1, Rian 18

C. 7

Jimín — DD 1, Rian 4

Cluichí / Tascanna**C. 2**

Cluiche beirte — 'Tomhais cén lámh in a bhfuil sé' — CCG 31

C. 3

Cluiche — beidh púicín ar na dalta - 'Cuir eireaball ar an asal' — CCG 34

C. 7

Pictiúr díobh féin a pheinteáil — scaipfear na pictiúir agus tomhaisfidh na daltaí cé atá sa phictiúr ón gcur síos ar an stíl ghruaige — CCG 46

C. 8

Cluiche Boird — ML 10 agus CCG 48

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 3**

Póstaeir 5 — An tAsal — CCG 33

C. 7

Pictiúir as irisleabhair de chineálach éagsúla. Pictiúrchártaí 1 / 2 — Jimín aréir, Jimín ar maidin — CCG 45

Scéalaíocht**An Dochtúir C. 1**

Éirigh, a Eoin — DD 2, Rian 9 agus CCG 199

Rainn / Dánta / Amhráin**An Dochtúir C. 4**

Ar Maidin — DD 1, Rian 5

Cluichí / Tascanna**An Dochtúir C. 3**

Ceangail na poncanna; tasc éisteachta — cuir tic leis na rudaí sa sceitse a dúirt an dochtúir le Mamaí a cheannach d'Eoin — ML 47 agus CCG 203

An Dochtúir C. 4

Atógáil a dhéanamh ar dhán i mbeirteanna — ML 48

An Dochtúir C. 5

Cluiche tomhais — Cé mise?; léigh, scríobh agus tarraing pictiúr bunaithe ar shlíthe beatha — ML 49 agus CCG 209

An Dochtúir C. 6

Scéilín a scríobh — pictiúir a chur in ord, an scéal a dhréachtú agus a athdhréachtú — CCG 211 / 18

Póstaeir / Pictiúrchártaí**An Dochtúir C. 1**

Pictiúrchártaí 10 / 11 — Éirigh, a Eoin — CCG 198

Plé / Dathú / Meitseáil**An Dochtúir C. 2**

Féach ar na pictiúir. Pléigh na mothúcháin a léirítear iontu (sna pictiúir). Críochnaigh an abairt ag bun an leathanaigh — ML 46

Cluichí / Tascanna**C. 1**

Pléigh an tomhas agus scríobh ainmneacha — Imit an cluiche 'An Crochadóir' — ML 9 agus CCG 69

C. 2

Tarraing pictiúr den teaghlach agus déan cur síos air — CCG 71

C. 3

Tabhair leideanna chun go n-aithneoidh na daltaí cén duine atá i gceist ar an bpóstaeir — CCG 73 / 76

C. 4

Tasc éisteachta — Muintir Róisín — DD 2, Rian 18 agus CCG 77

C. 5

Cár rugadh thú? — Greamaigh na greamaitheoirí san áit cheart — ML 10 agus lár an leabhair

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 3**

Póstaeir 3 — Muintir Róisín — CCG 73

C. 11

Aimsigh cad tá in easnamh ar Bhóbó agus cuir isteach é
— ML 14

C. 13

Ainmneacha na ndaltaí sa rang a chur isteach san amhrán
— CCG 52

C. 13

Ceangail na spotaí chun an teidí a chríochnú
— ML 15

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Pictiúrchártaí 1 – 4 — madra, cearc, bó, coileach
— CCG 25

C. 3

Pictiúrchártaí 4 / 5 — cailín, buachaill
— CCG 29

C. 5

Pictiúrchárta 4 — coileach
— CCG 33

C. 6

Sraith pictiúr den scéal.
Pictiúrchártaí 1 / 3 / 5 / 6 — madra, bó, cailín, buachaill
— CCG 38

C. 9

Sraith pictiúr den scéal.
Pictiúrchártaí 15 / 16 — lá, oíche
— CCG 43

C. 10 agus C. 15

Pictiúrchártaí 17 – 20 — tuirse, eagla, áthas, brón
— CCG 47

C. 11

Póstaer 3 — Bóbó
— CCG 49

Plé / Dathú / Meaitseáil**C. 1**

Meaitseáil na hainmhithe
— ML 10

C. 6

Pléigh an pictiúr agus cuir dath dubh ar an gcircín
— ML 12

C. 7

Ceangail na baill choirp le chéile agus dathaigh iad
— ML 13

C. 14

Pléigh agus dathaigh an pictiúr
— ML 16

Mím / Drámaíocht**C. 8**

Lean na treoracha agus déan na geáitsí
— CCG 42

C. 10

Mím a dhéanamh bunaithe ar phictiúrchártaí a léiríonn mothúcháin
— CCG 47

C. 50

Geáitsí a chur leis an amhrán
— CCG 51

Sceitse**C. 2**

Sceitse beag ag baint úsáide as na puipéid
— CCG 27

Plé / Dathú / Meaitseáil**C. 1**

Pléigh an pictiúr faoin Hócaí Pócaí agus cuir geáitsí leis an amhrán sa halla
— ML 7 agus CCG 30

C. 4

Pléigh gach carachtar agus déan iad a mheaitseáil leis an áit ina bhfuil siad ina gcónaí
— ML 8

C. 6

Pléigh an leathanach faoi Lug agus Gug sa bhaile
— ML 9

Sceitse**C. 5**

Cá bhfuil tú i do chónaí?
— DD 2, Rian 18

Mím / Drámaíocht**An Dochtúir C. 5**

Cé mise?
— CCG 209

Sceitse**An Dochtúir C. 3**

Ag an Dochtúir
— DD 2, Rian 22

Ócáidí Speisialta

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

Fothéama: An tSamhain

C. 1, Ich 56

Is / Ní maith liom bairín breac / úlla / cnónna.

C. 2, Ich 58

Cuir do lámha taobh thiar de do dhroim. (tuiscint a léiriú)
Ardaigh do ghualainn. (tuiscint a léiriú)
Cuir síos do smig. (tuiscint a léiriú)
Bain greim [mant / plaic] as an úll. (tuiscint a léiriú)
An féidir leat greim [mant / plaic] a bhaint as an úll?
(tuiscint a léiriú)
Is féidir / Ní féidir liom.

Fothéama: An Nollaig

C. 1, Ich 126

Cé atá ann?
...(ainm).
Cad [Céard / Cad é] atá aige / aici? Peann luaidhe / crián, etc.

C. 2, Ich 128

Tá Daidí na Nollag / an crann Nollag / na féiríní go deas.

C. 3, Ich 131

Tá / Níl ... sa phictiúr seo.

C. 4, Ich 132

Ar mhaith leat ... a fháil ó Dhaidí na Nollag? (tuiscint a léiriú)
Ba mhaith / Níor mhaith.
A Dhaidí na Nollag, ba mhaith [dheas / bhreá] liom teidí / bábóg.

C. 5, Ich 135

Cé atá sa bheithilín [sa mhainséar]? (tuiscint a léiriú)
Tá an Leanbh Íosa / Muire / Íosaef [Seosamh] / bó / asal
sa bheithilín [sa mhainséar].

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

Fothéama: An tSamhain

C. 1, Ich 49

Is fada liom / linn go dtiocfaidh Oíche Shamhna. Mise an púca [an taibhse] / an chailleach [an bhadhb].

C. 2, Ich 51

Beidh mise [Beadsa] i mo pháca [i mo thaibhse] / i mo chailleach [i mo bhadhb].

C. 3, Ich 52

Seachain [Coimhead / Faichill] an púca [an taibhse] / an chailleach [an bhadhb].

Rug an púca [an taibhse] / an chailleach [an bhadhb] orm.

C. 4, Ich 54

Déarfainnse gur cailleach [badhb] / púca [taibhse] / cat / tine chnámh / puimcín atá ann. Bhí / Ní raibh an ceart agamsa / agatsa / ag ... (ainm dalta).

C. 5, Ich 55

Rachaimid [Raghaimid / Rachaidh muid / Gabhfaidh muid] ó theach go teach [ó thigh go tigh / thart chuig na tithe] Oíche Shamhna.
Gheobhaimid [Gheobhaidh muid] ... (bia / suim airgid).

Fothéama: An Nollaig

C. 1, Ich 106

Cé acu is fearr leat, ... nó ...?
Muire / Íosaef / An leanbh Íosa / An réiltín [An réalta / An réalt] An t-ingeal / An t-asal / An bhó / An rí / An t-aoire [An tréadaí / An sréadaí] / An t-uan.

C. 2, Ich 107

Chuir mé [Chuireas] / Chuir mise [Chuireas-sa] [Muire / Íosaef / ...] isteach sa bheithilín [sa mhainséar].

Rang 1

Eiseamláirí

Fothéama: An tSamhain

C. 2, Ich 76

Creidim / Ní chreidim // gurb ann [do thaibhsí / do phácaí / d'fhathaigh / do chailleacha / [do bhadhbha] / do spásairí agus a leithéidí.

Tá / Bíonn / Bheadh faitíos [eagla / scanradh] ormsa roimh [roimis]

[Níl / Ní bhíonn / Ní bheadh] aon eagla [eagla ar bith / faitíos ar bith] ormsa roimh [roimis] [... / rud ar bith / aon ní].

C. 3, Ich 78

Cuir cogar i gcluas [i gcluais] ... (ainm dalta). Abair rud éigin leis / léi faoi Oíche Shamhna.

Abair an rud céanna leis / léi agus a dúirt ... (ainm dalta) leatsa.
Céard [Cad / Cad é] a dúirt sé / sí? Sílim [Measaim / Déarfainn / Is dóigh liom] go ndúirt [gur dhúirt] sé / sí ...

Ab in (é) [Ab é sin / An é sin] (an rud) a dúirt tú [a dúrais]?
Is é / Ní hé.

C. 4, Ich 80

Is fathach fíochmhar [scáfar] mise. Seachain thú féin [Coimhead thú féin] nó sciobfaidh mé [tógfaidh mé liom] thú!
D'éirigh libh éalú uaim. [Thug sibh na cosa libh. / Fuair sibh ar shíúl orm.]

Tá tú i ngreim agam anois! [Tá beirthe ort! / Tá greim agam ort anois!]

C. 5, Ich 82

Ba bheag [Ba dhóbair] nár thit an t-anam asam / as ... (ainm).

Rang 2

Eiseamláirí

Fothéama: An tSamhain

C. 1, Ich 55

Níor mhaith liomsa (é) dá ndófaí [go ndófaí] m'éadan [m'aghaidh] / dá ngoidfí [go ngoidfí] mo rothar / dá gcaillfí [go gcaillfí] mo pheata, etc. Níor mhaith liomsa (é) ach (an) oiread.

C. 3, Ich 59

Seachain [Fainic / Coimhead] thú féin / Seachnaigí [Coimhedaigí / Fainicigí] sibh féin ar an tine / ar na lasracha [na bladhairí / na bladhmanna / na splancanna / na bladhsacha].

Fan / fanaigí amach ón tine [siar ón tine / glan ar an tine].
[Ná téigh / Ná téigí róghar [róchóngarach / ródheas] don tine.]

Ná cuir / Ná cuirigí rudaí dainséaracha [contúirteacha] sa tine.

C. 4, Ich 61

Cén uimhir fóin atá agatsa, a ... (ainm dalta)? ... (uimhir fóin).
Sin í uimhir / Ceapaim [Déarfainn / Sílim / Is dóigh liom / Tá mé [Táim] ag ceapadh] gurb í sin uimhir ... (ainm dalta).
Aithním / Ní aithním an uimhir sin.
Sin í / Ní shin í [Ní hí sin / Chan sin] m'uimhirse / d'uimhirse / uimhir ... (ainm dalta) (in aon chor).

C. 5, Ich 66

Cén t-ainm [Cá hainm] atá ort? [Cad is ainm duit?] / ... (ainm).

Cén seoladh atá agat? / Cad [Céard] as a bhfuil tú ag glaoch?
As / Ó / Ón ... (áit).

An dtiocfaidh tú / sibh láithreach (bonn baill) [ar an bpointe (boise)], le do thoil / le bhur dtoil? Tíocfaidh [Tíocfad].
Tíocfaimid. / Ní bheidh mé i bhfad. / Ní bheimid [Ní bheidh muid] i bhfad. / Fan san áit a bhfuil tú. [Fan mar a bhfuil tú.]

Maith go leor.

Fothéama: Lá Breithe**C. 2, Ich 188**

Cad [Céard / Cad é] a chuir mé [a chuireas] i bhfolach? (tuiscint a léiriú)
Ciste / Uachtar reoite / Lollipop [Líreacán] / Oráistí.

C. 3, Ich 190

Bhí / Ní raibh ... agam i gcomhair [fá choinne / le haghaidh] mo lá breithe.

C. 4, Ich 193

Cén aois thusa?
A ceathair / A cúig.
Táim [Tá mé] cúig bliana d'aois.

Fothéama: An Cháisc**C. 1, Ich 221**

Tá mo ... [imithe amú (orm) [caillte (agam)]].
Fuair mé [Fuairas-sa] do ...
Tá fáilte romhat.

C. 2, Ich 224

Cén dath atá air? (tuiscint a léiriú)
An bhfuil cluasa fada air? (tuiscint a léiriú)
Is coinín Cásca mise (leis [fosta / freisin]).
Tá cluasa fada orm (leis [fosta / freisin]).

C. 4, Ich 114

Nollaig shona [Nollaig mhaith] duit.
Gurab amhlaidh duit.
[Go mba hé duit. / Gurb é duit.]

C. 5, Ich 116

Is fada liom go dtiocfaidh an Nollaig / Daidí na Nollag.
Cad é [Céard / Cad] a d'iarr tú [a lorg tú / lorgais] air?
Lorg mé [D'iarr mé / Lorgais] rothar, ... (bronntanas éigin)
agus ... (bronntanas éigin) ar Dhaidí na Nollag.

C. 6, Ich 119

Ba mhaith liomsa ... (bronntanas éigin) a fháil.
Is / Ní cuimhin [Ní cuimhneach] liomsa.

C. 7, Ich 121

Fuair mé [Fuairas] ... (féirín) [ó Dhaidí na Nollag / ó mo Mham / ó m'aintín / ó m'uncail / ó mo mháthair bhaistí / ó m'athair baistí, etc.]

Fothéama: Cuairt ar an bhFeirm**C. 2, Ich 182**

An bhfaca tú gamhain [la] / bó / caora / uan riamh?
Chonaic / Ní fhaca.

C. 4, Ich 187

An mó [Cé mhéad / Cá mhéad / Cé méid] tarracóir / bó / ... a fheiceann [a tchí / a ch] tú?
Aon cheann amháin [Ceann amháin] / Dhá cheann [Péire] / Trí cinn / Ceithre cinn / Cúig cinn / Sé cinn / Seacht gcinn / Ocht gcinn / Naoi gcinn / Deich gcinn.

Fothéama: Lá Fhéile Pádraig**C. 1, Ich 189**

Lá Fhéile Pádraig [Lá le Pádraig] atá ann.
Clé, deas.
Táimid [Tá muid] ag seinm [ag casadh ceoil] / ag máirseáil / ag léim, etc.

C. 2, Ich 191

An bhfuil tú ag dul [ag gabháil] go dtí an pharáid [go dtí an bparáid / chuig an bparáid / chuig an pharáid / go dtí an mórshiúil]?
Tá. [Táim.] / Níl. [Nílím.]
Ó! Ba mhaith liomsa dul [a ghabháil] ann chomh maith [fosta / freisin / leis].

C. 3, Ich 194

Caithfidh [mé / ... (ainm dalta)] [suaitheantas / seamróg / ribín] Lá Fhéile Pádraig [Lá le Pádraig].

C. 4, Ich 196

A ... (ainm dalta), an bhfuair tú an tseamróg / an suaitheantas / an brat / an ribín?
Fuair / Ní bhfuair.

Fothéama: An Cháisc**C. 2, Ich 207**

Cé leis an ubh chorcra / an ubh dhearg / an ubh bhúí / an ubh ghorm / an ubh uaine [an ubh ghlas] / an ubh bhándearg?
Le Cáit. / Le Liam. / Le hEoin.
Is le ... (ainm) an ubh ... (dath).

C. 4, Ich 210

Gheobhaidh mise [Gheobhadsa] cuid mhór [mórán / go leor / a lán / lear mór] uibheacha Cásca.
Inis dom (é)!
Inseoidh mé [Neosfad]. / Ní inseoidh mé [Ní neosfad].
Cáisc shona duit. Gurab amhlaidh duit. [Go mba hé duit].

C. 5, Ich 214

An mó [Cá mhéad / Cé méid] ubh a chuir Coinín na Cásca i bhfolach?

Fothéama: An Nollaig**C. 2, Ich 102**

Céard [Cad / Cad é] [a d'iarr tusa [a d'iarras-sa] / a d'iarr do dheartháir / a d'iarr do dheirfiúr / a d'iarr do Mhamáí [do Mham / do Mhama] / a d'iarr do Dhaidí [do Dhaid / do Dheaide]] ar [ó] Dhaidí na Nollag? ... (bronntanas).

D'iarr mise [D'iarras-sa] ... (liosta bronntanas) air. Níor iarr mé [Níor iarras] / Níor iarr sé / sí faic [dada / tada / aon cheo / aon rud / aon ní / a dhath ar bith] fós air.

C. 5, Ich 109

Caithfidh mé ... agus ... a cheannach.
Níor éirigh liomsa ach ... (uimhir) rud a bhí ar mo liosta a cheannach. Céard [Cad / Cad é] fútsa [fá dtaobh duitse]? Cé mar [Conas / Cad é mar / Cén chaoi] a d'éirigh leatsa?
Ar éirigh leat [An rabhais ábalta] gach uile [chuile / gach aon / achan] rud (a bhí uait) a fháil?
D'éirigh / Níor éirigh. [Bhí / Ní raibh].

Fothéama: Ag Bogadh Tí**C. 1, Ich 1**

Dúirt Mamaí [Mam / Mama] go raibh an teach [an tigh] seo againne / mo sheomra leapa [mo sheomra leapan / mo sheomra codlata] / mo ... róbheag / rómhór.

C. 3, Ich 8

Is cuimhin [Is cuimhneach] liomsa céard [cad / cad é] a bhí istigh sa veain — ..., ... agus
Ní cuimhin [Ní cuimhneach] liom aon rud [rud ar bith / aon cheo / faic / aon ní] eile.

C. 4, Ich 10

Tá mo theanga amuigh agam. [Tá mo theanga bheag amuigh leis an tart.]

Nílím [Níl mé] ábalta [in ann] teacht [a theacht] ar an ... / ar mo ... [Níl mé ábalta an ... / mo ... a fháil.]

Céard [Cad / Cad é] fútsa [fá dtaobh duitse], a ... (ainm)?
An bhfuil tú ábalta [in ann] teacht [a theacht] air?
Nílím. [Níl mé.]

C. 6, Ich 16

Tá ... uaimse [de dhíth orm / ag teastáil uaimse]. An bhfuil sé agatsa, a ... (ainm dalta)?

Tá (ambaiste [leoga / muise / mhuige]). Seo duit é. Is (mór an) trua liom [Tá faitíos orm / Is oth liom] nach bhfuil.

Is agamsa / ag ... (ainm dalta) is mó atá péirí!

Tá (aon) p(h)éire amháin / dhá phéire / trí phéire agamsa / ag ... (ainm dalta).

Níl ach ... (uimhir) phéire (faighte) agamsa / ag ... (ainm dalta).

Fothéama: An Zú**C. 1, Ich 40**

An dtiocfaidh tú (in éineacht) liom go dtí an zú [chuig an zú] / go dtí an leabharlann [chuig an leabharlann] / go dtí an phictiúrlann [go dtí an bpictiúrlann / chuig an bpictiúrlann / chuig an phictiúrlann]?
Tiocfaidh / Ní thiocfaidh.

An dtiocfaidh tú abhaile [chun an bhaile] liom?
Tiocfaidh / Ní thiocfaidh.

Seo linn [Ar aghaidh linn] go dtí an clós / an halla, etc.

C. 2, Ich 43

Is féidir liomsa [Thig liomsa / Tá mise in ann / Táimse ábalta] é a fheiceáil [a fheiscint] / an ... (rud ar an bpóstaer) a fheiceáil [a fheiscint] / an scríobh a léamh.
Ní féidir liomsa [Ní thig liomsa / Níl mise in ann / Nílímse ábalta] é a fheiceáil [a fheiscint] / an ... (rud ar an bpóstaer) a fheiceáil [a fheiscint] / an scríobh a léamh.

Tá an póstaer rófhada uaim / ró-íseal (dom) / ró-ard (dom).

Fothéama: An Nollaig / An Aimsir**C. 2, Ich 86**

An bhfaca tú / sibh triúr fear uasal ag gabháil [ag dul] an bealach [an tslí / an bóthar / an treo] seo?
Chonaic. Chuaigh [D'imigh] siad [Chuadar / D'imíodar] an bealach [an tslí / an bóthar / an treo] sin. / Ní fhaca.

An bhfuil a fhios agat / agaibh cá bhfuil Beithil / Críost an Rí? Níl a fhios. [Ní fheadar.] / Níor chuala (mé) (aon) trácht [caint / iomrá] riamh air.

Fothéama: Lá Fhéile Pádraig**C. 1, Ich 145**

Bhí an suaitheantas déanta [críochnaithe] agamsa (i bhfad) roimh [roimis / níos túisce ná] ... (ainm dalta) / (i bhfad) roimh [roimis / níos túisce ná] gach (aon) duine [achan duine / gach uile dhuine / chuile duine] eile. [Chríochnaigh mise [Chríochnaíos-sa] an suaitheantas (i bhfad) roimh [roimis / níos túisce ná] gach (aon) duine eile.]

Fothéama: An Cháisc**C. 1, Ich 177**

Tabharfaidh mé [Béarfaidh mé] do ... (ainm) é. Crochfaidh mé ar lámh [ar mhurlán / ar laiste] an dorais / ar an ... é, etc.

Fothéama: Fleá Cheoil**C. 2, Ich 153**

Tháinig mé sa chéad [sa gcéad] áit / sa dara háit / sa tríú háit ag ... (comórtas / féile) / i ... (comórtas / féile).

Bhí gliondar [ardú croí / an-áthas / ríméad / lúcháir] orm nuair a bhain mé amach an [nuair a bhaineas amach an / nuair a tháinig mé sa] chéad áit / dara háit / tríú háit. [Bhí gliondar orm nuair a bhuaigh mé an bonn óir / an bonn airgid / an bonn cré-umha / an corn, etc.]

Bhí mo mhuintir / mo thuismitheoirí / an múinteoir / ... an-bhródúil [iontach bródúil / thar a bheith bródúil / an-mhórtasach] asam.

C. 5, Ich 167

Ar éirigh libhse iad ar fad a oibriú amach?
D'éirigh / Níor éirigh.

Céard [Cad / Cad é] atá agaibhse le haghaidh [fá choinne / i gcomhair] ... (uimhir) síos / trasna?

An raibh deacracht [fadhb] agaibhse le ... (uimhir) síos trasna?
Bhí / Ní raibh. Níor thóg sé i bhfad orainne é a oibriú amach / é a dheánamh / é a líonadh isteach.

Cheapamar [Cheap muide / Cheap muidne / Shíl muidinne] / Cheap mise [Cheapas-sa] go raibh sé deacair / furasta [éasca / réidh].

C. 6, Ich 169

An ... (uirlis cheoil) atá á s(h)einm [á c(h)asadh / á b(h)ualadh] ag an mbuachaill [ag an ghasúr] / ag an gcaillín [ag an ghirseach] / ag an bhfear [ag an fhear] / ag an mbean [ag an bhean] i do phictiúrsa [sa phictiúr seo agatsa]?
Sea / Ní hea.

An bean / fear / buachaill [gasúr] / cailín [girseach] atá ag rince [ag damhsa] i do phictiúrsa [sa phictiúr seo agatsa]?
Sea / Ní hea.

An bhfuil binse / crann ar thaobh na láimhe deise i do phictiúrsa [sa phictiúr seo agatsa]?
Tá / Níl.

D'éirigh linne teacht ar dhifriocht amháin / ar dhá dhifriocht / ar thrí dhifriocht / ar cheithre dhifriocht idir an dá phictiúr.

Déarfainn [Measaim / Sílim / Ceapaim / Is dóigh liom / Déanaim amach / Tá mé ag déanamh] gur chuir sé [ceann (amháin) / dhá cheann [péire] / trí cinn / ceithre cinn / cúig cinn / sé cinn] i bhfolach.

C. 6, Ich 215

Cár chuir mé [Cár chuireas] an ...[rud] i bhfolach?

Tá tú cóngarach [gar] dó.

Tá tú i bhfad uaidh.

Ar chuir tú [faoin mbord / taobh thiar den chófra / ...[áit fholaigh]] é?

Chuir. / Níor chuir.

Fothéama: Sióg na bhFiactla

C. 3, Ich 222

[A Mháire, / A Shiobhán, / A Sheáin,] an bhfuil [fiacal / peann luaidhe / ...] agat dom?

Thug sí euro dó / di.

Tá an scríobh róbheag (dom).

Tá (an) ...[rud éigin sa seomra] / cloigeann [ceann] ...[ainm dalta] sa bhealach [sa mbealach / sa tsli] orm [sa chasán agam].

Nilim ard mo dhóthain. [Níl mé sách ard. / Níl mé ard go leor.]

C. 4, Ich 55

Cé a sciob [a ghoid] [mo cheapaire / mo pheann luaidhe / mo rubar / mo bhosca lóin, etc]?

Ní mise a sciob [a ghoid] é.

Ná mise ach (an) oiread.

Is é Lug / ...[ainm] a sciob [a ghoid] é. **Is í ...[ainm] a sciob** [a ghoid] é.

Is é, leis! [Is é, fosta! / Is é, muise!]

C. 5, Ich 58

An ...[ainmhí] thú?

Is ea / Ní hea.

Tá / Níl a fhios agamsa / ag ...[ainm dalta] cé (hé) thú féin!

Ní raibh a fhios ag aon duine [éinne / duine ar bith] cé (hé) thú féin.

Bhí an [chéad / dara / tríú / ceathrú / cúigiú] ceann [deacair [casta] / furasta [fuirist / éasca / réidh]].

C. 6, Ich 61

Chonaic siad [Chonaiceadar] / **Chonaic mé** [Chonac] an ...[ainmhí] ar dtús [ar tús].

Ansin chonaic siad [chonaiceadar] / **chonaic mé** [chonac] an ...[ainmhí] agus an ...[ainmhí].

Ina dhiaidh sin chonaic siad [chonaiceadar] / **chonaic mé** [chonac] na ..., an ..., agus na

Ina dhiaidh sin arís chonaic siad [chonaiceadar] / **chonaic mé** [chonac] an ... agus an

Ar deireadh thiar thall chonaic siad [chonaiceadar] / **chonaic mé** [chonac] na

Chuaigh mé [Chuas] go dtí [chuig] an zú agus chonaic mé [chonac] ...[ainmhí].

Chuaigh mé [Chuas] go dtí [chuig] an zú ach ní fhaca mé ...[ainmhí].

C. 7, Ich 66

Is ...[ainmhí] é seo. D'fheicfeá [Chifeá / Tchifeá] sa zú é / í.

Téigh siar spás amháin / dhá spás / trí spás.

Téigh ar aghaidh spás amháin / dhá spás / trí spás.

Fothéama: Na Sióga

C. 1, Ich 137

Arbh fhearr leat tús, lár nó deireadh an scéil? [Cé acu ab fhearr leat — tús, lár nó deireadh an scéil?]

Tús an scéil / Lár an scéil / Deireadh an scéil.

Ar mhaith leat casadh [castáil / bualadh] le sióg?

Ba mhaith / Níor mhaith. Cad ina thaobh? [Cén fáth? / Cad chuige / ? Tuige?]

I dtús / I lár / I ndeireadh an scéil a tharla sé seo [a thit sé seo amach].

Ba é tús / lár / deireadh an scéil ab fhearr a thaitin [ba mhó a thaitin] liom.

C. 2, Ich 139

An bhfeiceann [An gcionn] tusa / sibhse aon rud [rud ar bith] (eile) a thosaíonn le 's'?

Feicim [Chím / Tchím]

Feicimse [Chímse / Tchímse] rud eile.

Ní fheicim dada [tada / aon cheo / faic / aon ní / rud ar bith] eile (a thosaíonn le 's').

D'aimsigh [Fuair] mo ghrúpasa [Tháinig mo ghrúpasa ar] ...[uimhir] rud a thosaíonn le 's'.

Seacht sícin ina seasamh sa sneachta lá seaca.

C. 4, Ich 142

Cé mhéad [An mó] fiacail atá cailte agatsa, a ...[ainm]?

Céard [Cad / Cad é] fútsa [fá dtaobh duitse], a ...[ainm]?

Ceann amháin / Péire [Dhá cheann] / **Trí cinn, etc.**

C. 7, Ich 173

An rachaidh tú [An ngabhfaidh tú / An raghaidh tú] / **An dtiocfaidh tú (amach) ag rince** [ag damhsa] in éineacht liom?

Rachaidh mé / Tiocfaidh mé.

An bhfuil rince [damhsa] agatsa? [An bhfuil tusa ábalta rince? / An bhfuil tusa ábalta damhsa?]

Tá. [Táim.] / **Níl.** [Nílím]. **Tá dhá chos** [dhá chois] chlé [chama / bhasacha] agam.

An bhfuil a fhios agatsa céard [cad] é an chéad rud eile

[a thagann ina dhiaidh seo / an chéad chéim eile]?

Tá / Níl.

Tá sé agam anois! [Tá sé liom anois!]

Tusa / Sibhse / ladsan anois.

Téigh / téigi trasna [Trasna leatsa / libhse].

Tabhair dom do lámh.

Ní hí sin an lámh cheart! [An lámh eile!]

Tá roithleán [míobhán / mearbhlán / mearbhall / meadrán] i mo cheann (agam) [i mo chloigeann (agam) / orm] ag an [ó bheith ag] luascadh.

Tá mé [Táim] **tuirseach traochta** [tuirseach tnáite / tugtha / maraithe (amach is amach) / marbh tuirseach] ag an rince [damhsa] seo.

Shíl [Cheap] mise go raibh sé an-deacair [thar a bheith deacair / iontach deacair] / **furasta** [éasca / réidh] é a fhoghlaim / é a dhéanamh.

Bhí ...[ainm dalta / dalta] rógharbh [rófhiáin].

Bhí ...[ainm dalta] ag pleidhciócht [ag galamaisíocht / ag diabhláíocht]!

Aon fhiacail amháin [*Fiacail amháin*] / **Dhá fhiacail** / **Trí fhiacail**, etc, **atá cailte ag ...**(ainm).
Níl fiacail ar bith [*aon fhiacail*] **cailte ag ...**(ainm) **fós** [*go fóill*].
Tá níos mó fiacla cailte ag ...(ainm) **ná mar atá cailte ag ...**(ainm).

C. 6, Ich 147

Thángamar [*Tháinig muid*] **ar dhá** / **ar thrí** / **ar cheithre** / **ar chúig fhocal**.
Tá ...(uimhir) **fhocal** / **bhfocal** **a bhfuil an litir 'é' iontu aimsithe** [*faighte*] **ag mo ghrúpasa** / **ag grúpa ...**(ainm an chaptaein).
Níl ach ...(uimhir) **aimsithe** [*faighte*] **ag mo ghrúpasa**.
Níor tháinig mo ghrúpasa / **grúpa ...**(ainm an chaptaein) **ach ar ...**(uimhir) **fhocal**.

C. 9, Ich 153

Níl ach ... ar an bhfiaclóir / **ar Mháire** / **ar Mhamaí** / **faoin mbord** [*faoin tábla*] / **faoin gcathaoir** [*faoin chathaoir*].
Ba cheart go mbeadh dhá thrilseán ar Mháire / **dhá bhróg ar an bhfiaclóir** [*ar an fhiaclóir*] / **ceithre chos** [*ceithre chois*] **faoin mbord** [*faoin tábla*] / **ceithre chos** [*ceithre chois*] **faoin gcathaoir** [*faoin chathaoir*] / **dhá lámhainn** [*dhá mhiotóg*] **ar Mhamaí**.

C. 10, Ich 154

Is féidir liom [*Táim ábalta* / *Tá mé in ann* / *Thig liom*] / **Ní féidir liom** [*Nílím ábalta* / *Níl mé in ann* / *Ní thig liom*] [*an focal seo / na focail seo*] **a léamh**.
Cé atá chun cinn? [*Cé atá chun tosaigh?*] (*tuiscint a léiriú*)
Táimse [*Tá mise*] **chun cinn** [*chun tosaigh*] **faoi láthair** [*san am i láthair / i láthair na huaire*].
Is é ...(ainm an pháirtí) / **Is í ...**(ainm an pháirtí) **atá chun cinn** [*chun tosaigh*] **faoi láthair** [*san am i láthair / i láthair na huaire*].
Táimse [*Tá mise*] **geall leis** [*i ngar a bheith / nach mór / chóir a bheith / beagnach*] **criochnaithe**.

Cur Chuige

Scéalaíocht

Lá Breithe C. 1

Lá Breithe Liam
 — DD 2, Rian 8 agus CCG 183

Rainn / Dánta / Amhráin

An tSamhain C. 1

Oíche Shamhna
 — DD 1, Rian 24

An Nollaig C. 1

San Nioclás
 — DD 1, Rian 12

An Nollaig C. 3

Bualadh Bos
 — DD 1, Rian 28

Lá Breithe C. 1

Lá Breithe Sona Duit
 — DD 1, Rian 30

Lá Breithe C. 2

A hAon, A Dó, A Trí, A Ceathair, A Cúig, A Sé
 — DD 1, Rian 31

An Cháisc C. 1

Ubh Bheag
 — DD 1, Rian 32

Cur Chuige

Scéalaíocht

An tSamhain C. 6

Oíche Shamhna
 — DD 2, Rian 3 agus CCG 58

An Nollaig C. 3

Daidí na Nollag.
 — Leabhar Mór agus DD 2, Rian 5

Cuairt ar an bhFeirm C. 1

Cuairt ar an bhFeirm
 — DD 2, Rian 9

An Cháisc C. 1

Coinín na Cásca
 — DD 2, Rian 10

Sióg na bhFiacla C. 1

Sióg na bhFiacla
 — Leabhar Mór agus DD 2, Rian 11

Rainn / Dánta / Amhráin

An tSamhain C. 1

Púca
 — DD 1, Rian 5

An Nollaig C. 4

Tá Daidí na Nollag ag teacht anseo anocht
 — DD 1, Rian 20

Cuairt ar an bhFeirm C. 1

Feirm Mhamó
 — DD 1, Rian 24

Cur Chuige

Scéalaíocht

Ag Bogadh Tí C. 2

Ag Bogadh Tí
 — DD 2, Rian 1 agus CCG 5

An Zú C. 3

An-Lá ar Fad
 — Leabhar Mór agus DD 2, Rian 3

An tSamhain C. 1

Colm an Cheoil
 — Leabhar Mór agus DD 2, Rian 4

An Nollaig C. 1

Cuairt Shéimí ar Dhaidí na Nollag
 — DD 2, Rian 6.

Na Sióga C. 1

Séimí agus an tSióg
 — Leabhar Mór, Cúrsa na Naíonán Mór.

Rainn / Dánta / Amhráin

Ag Bogadh Tí C. 3

Cad é atá istigh sa veain?
 — DD 1, Rian 6

An Zú C. 1

An dtiocfaidh tú liom?
 — DD 1, Rian 1

An tSamhain C. 4

An Fathach Fíochmhar
 — DD 1, Rian 10

An Nollaig C. 3

San Nioclás
 — DD 1, Rian 2

Cur Chuige

Scéalaíocht

An Nollaig C. 1

Babúisce
 — DD 2, Rian 3 agus CCG 83

Fleá Cheoil C. 1

An Fhleá Cheoil
 — DD 2, Rian 4 agus CCG 148

Rainn / Dánta / Amhráin

Fleá Cheoil C. 4

Is Ceoltóir Cáiliúil mé
 — DD 1, Rian 4

Cluichí / Tascanna

An tSamhain C. 2

Abairtí a chríochnú agus sceitse a léamh
 — ML 8

An tSamhain C. 4

Uimhreacha fóin daltaí eile a fháil
 — CCG 63 - 65

An Nollaig C. 3

Alt eolais a léamh agus eolas a chlárú
 — ML 12 agus CCG 88

An Nollaig C. 4

Eolas a bhailiú, a chlárú agus a roinnt faoi thíortha fuara
 — CCG 90

Cluichí / Tascanna**An tSamhain C. 1**

Is maith liom / Ní maith liom le cártaí inscortha
— ML (lár an leabhair) agus CCG 56

An tSamhain C. 2

An féidir leat greim [mant / plaic] a bhaint as an úll?
— CCG 58

An Nollaig C. 1

Dhá chluiche bheaga teanga — Cé atá ann? agus Cad tá agat?
— CCG 126

An Nollaig C. 2

Cárta Nollag a dhéanamh
— CCG 128 / 130

An Nollaig C. 3

Aimsigh na difríochtaí idir dhá phictiúr
— ML 31

An Nollaig C. 4

Litr do Dhaidí na Nollag
— CCG 134

An Nollaig C. 5

An beithilín [mainséar]
— CCG 137

Lá Breithe C. 2

Cad [Céard / Cad é] a chuir mé [a chuireas] i bhfolach?
— le pictiúrchártaí
— CCG 138

Lá Breithe C. 4

Cárta breithe do Ghug / Lug
— CCG 195

An Cháisc C. 2

Aghaidh fidil de choinín lá Cásca
— CCG 226

Póstaeir / Pictiúrchártaí**An tSamhain C. 1**

Pictiúrchártaí 21 – 23 — úll, cnónna, bairín breac
— CCG 56

An Nollaig C. 1

Póstaer 7 — Daidí na Nollag
— CCG 126

Lá Breithe C. 1

Póstaer 11 — Lá Breithe Liam
— CCG 183

Lá Breithe C. 2

Pictiúrchártaí 21 / 54 / 60 / 62 / 63 / 64 — úll, banana, ciste, uachtar reoite, lollipop, oráistí
— CCG 188

Lá Breithe C. 3

Pictiúrchártaí 44 / 50 / 53 / 55 / 60 / 62 — ubh, calóga abhair, mílseáin, brioscáin, ciste, uachtar reoite
— CCG 190

An Cháisc C. 2

Póstaer 15 — Coiníní Cásca
— CCG 188

Plé / Dathú / Meaitseáil**Lá Breithe C. 3**

Dathaigh na rudaí a bhíonn agam i gcomhair mo lá breithe
— ML 42

Lá Breithe C. 5

Críochnaigh na streoillíní / na patrúin
— ML 43

Cuairt ar an bhFeirm C. 3

A hAon, A Dó
— DD 1, Rian 9

Lá Fhéile Pádraig C. 1

An Pharáid
— DD 1, Rian 25

Lá Fhéile Pádraig C. 3

Lá Fhéile Pádraig
— DD 1, Rian 10

An Cháisc C. 3

Coinín na Cásca
— DD 1, Rian 26

An Cháisc C. 6

Cá bhfuil sé?
— DD 1, Rian 27

Sióg na bhFiacla C. 2

Éirigh suas
— DD 1, Rian 28

Cluichí / Tascanna**An tSamhain C. 2**

Beidh mise [Beadsa] i mo pháca [i mo thaibhse] / i mo chailleach [i mo bhadhb]
— CCG 51

An tSamhain C. 3

Cluiche sa halla, seachain an púca
— CCG 53

An tSamhain C. 5

Tasc éisteachta — Cé a thug an bhráilín do Liam?
— ML 12

An Nollaig C. 1

Íomhánna an mhainséir á gcur i gcomparáid lena chéile.
— CCG 106

An Nollaig C. 2

Cluiche boird — An Beithilín / An Mainséar
— ML 20 / 21

An Nollaig C. 4

Cárta Nollag a dhéanamh
— CCG 115

An Nollaig C. 5

Liosta Nollag a scríobh
— CCG 117

An Nollaig C. 7

Stoca Nollag á chur timpeall i gciocal.
— CCG 121

Cuairt ar an bhFeirm C. 3

Leabhairín eolais a scríobh
— CCG 186

Cuairt ar an bhFeirm C. 4

Cluiche — An mó licín atá agamsa?
— CCG 187

Lá Fhéile Pádraig C. 3

Cluiche tomhais — Cad a chaithfidh ... Lá Fhéile Pádraig?
— CCG 194

Lá Fhéile Pádraig C. 4

Cluiche cuimhne, leanaí suite i bhfáinne bunaithe ar Lá Fhéile Pádraig.
— CCG 196

An Cháisc C. 2

Ubh Chásca a mheaitseáil leis an duine ceart.
— ML 35 agus CCG 207

An Cháisc C. 4

Cárta Cásca a dhéanamh
— CCG 213

An Cháisc C. 5

Tomhais an mó ubh Chásca a chuir an coinín i bhfolach
— ML 36

An Nollaig C. 7

An Drumadóirín
— DD 1, Rian 11

Na Sióga C. 5

Síofra Sióg
— DD 1, Rian 3

Cluichí / Tascanna**Ag Bogadh Tí C. 3**

Scríobh na túslitreacha cearta
— ML 1

Ag Bogadh Tí C. 4

Rudaí i bhfolach sa seomra ranga
— CCG 11

Ag Bogadh Tí C. 5

Sceitse a léamh — Sa bhialann
— ML 3

Ag Bogadh Tí C. 6

Cártaí inscortha as ML (lár an leabhair) — Cluiche 'Téigh ag iascach'
— CCC 16

An Zú C. 1

Críochnaigh na habairtí
— ML 9

An Zú C. 2

An féidir rudaí a fheiceáil go soiléir?
— CCG 43

An Zú C. 4

Sceitse a léamh agus a chríochnú — Cé a sciob mo cheapaire?
— ML 12

An Zú C. 5

Cé mise? Cluiche tomhais
— CCG 58 / 59

An Zú C. 6

Scéal nó dán faoi ainmhí a scríobh
— CCG 63 - 65

An Zú C. 7

Cluiche boird bunaithe ar an zú
— ML 10 agus 11

An tSamhain C. 2

Fíor nó bréagach
— ML 13

An tSamhain C. 3

Cogar Mogar
— CCG 78

An tSamhain C. 4

Cluiche sa halla nó sa chlós — an fathach fíochmhar
— CCG 81

An tSamhain C. 5

Scéilín a scríobh — Ba dhóibair nár thit an t-anam asam
— ML 14

An Nollaig C. 2

Cairt a scríobh i gcomhpháirt leis an múinteoir de na bréagáin a d'iarr na páistí sa rang ar Dhaidí na Nollag
— CCG 102

An Nollaig C. 3

Dán a léamh
— ML 18

An Nollaig C. 5

Ag ceannach sa siopa ranga
— CCG 109

An Nollaig C. 5

Léigh, pléigh agus scríobh
— ML 20 agus CCG 109

An Nollaig C. 6

Scéal a chur san ord ceart
— ML 21

Na Sióga C. 1

Pictiúir a tharraingt chun codanna de scéal a léiriú
— ML 28

An Nollaig C. 5

Daidí na Nollag a dhéanamh as cairtchlár
— ML 13 agus CCG 94

An Nollaig C. 5

Crosfhocal a líonadh
— ML 14

Lá Fhéile Pádraig C. 1

Treoracha a léamh chun suaitheantas Lá Fhéile Pádraig a dhéanamh
— ML 26 agus CCG 145

Fleá Cheoil C. 3

Abairtí a scríobh chun leabhar ranga a dhéanamh bunaithe ar an scéal 'An Fhleá Cheoil'
— CCG 158 / 163

Fleá Cheoil C. 5

Crosfhocal a líonadh agus comparáid a dhéanamh i mbeirteanna
— ML 27

Fleá Cheoil C. 6

Aimsigh na difríochtaí idir dhá phictiúr
— CCG 171 / 172

Fleá Cheoil C. 7

Rince, Fallaí Luimní — abairtí a scríobh bunaithe ar an rince.
— ML 28 agus CCG 173

An Cháisc C. 1

Treoracha a léamh chun comhartha dorais a mhaisiú
— ML 29 agus CCG 178

An Cháisc C. 1

Focail a aimsiú i dtóraíocht focal.
— ML 30

Póstaeir / Pictiúrchártaí**Fleá Cheoil C. 1**

Póstaer 4 — Fleá cheoil
— CCG 147

Plé / Dathú / Meaitseáil**An Nollaig C. 1**

Léigh agus pléigh
— ML 11

Mím / Drámaíocht**An tSamhain C. 3**

Dráma a bhunú ar ar tharla ag an tine chnámh
— CCG 59

An tSamhain C. 5

Rólaitheir bunaithe ar ghlaonna éigeandála
— CCG 66

An Nollaig C. 2

Rólaitheir bunaithe ar an scéal Babúisce agus í sa tóir ar an triúr fear uasal
— CCG 86

Sceitse**An tSamhain C. 1**

Timpiste ag an Tine
— DD 2, Rian 9

Fleá Cheoil C. 2

Dea-scéala do Mhamó
— DD2, Rian 13

Mím / Drámaíocht**Lá Breithe C. 5**

Mím bunaithe ar an scéal 'Lá Breithe Liam'
— CCG 196

Sceitse**An Cháisc C. 1**

Imithe amú
— DD 2, Rian 24

An Cháisc C. 2

Na Coiníní Cásca
— DD2, Rian 25

An Cháisc C. 5

Rudaí a chur i bhfolach sa seomra ranga
— CCG 216

Sióg na bhFiacla C. 2

Dathaigh agus scríobh faoi Shióg na bhFiacla
— ML 37

Sióg na bhFiacla C. 3

Athchruthú amhráin — ainmneacha na bpáistí sa rang á gcur isteach agus cluiche bunaithe air seo — aimsigh cé aige / aici atá an fhiacail?
— CCG 222

Sióg na bhFiacla C. 4

Scéal a chur san ord ceart
— ML 38

Póstaeir / Pictiúrchártaí**An tSamhain C. 1**

Póstaer 6 — Oíche Shamhna
— CCG 49

Cuairt ar an bhFeirm C. 1

Póstaer 12 — Cuairt ar an bhFeirm
— CCG 175

Cuairt ar an bhFeirm C. 3

Pictiúrchárta 21 — Fear ag crú bó
— CCG 184

Lá Fhéile Pádraig C. 1

Póstaer 13 — An Pharáid
— CCG 189

An Cháisc C. 1

Póstaer 15 — Coinín na Cásca
— CCG 200

An Cháisc C. 2

Pictiúrchártaí 22 – 27 — corcra, dearg, buí, gorm, glas, bándearg
Pictiúrchártaí breise — Eoin, Liam, Cáit
— CCG 207

Plé / Dathú / Meaitseáil**An tSamhain C. 4**

Ceangail na poncanna agus plé
— ML 11

An Nollaig C. 4

Tá Daidí na Nollag ag teacht, pléigh an pictiúr
— ML 22

An Nollaig C. 6

Bronntanais Nollag
— ML 23

Cuairt ar an bhFeirm C. 1

Cuairt ar an bhfeirm — tarraing an ceathrú pictiúr
— ML 32

Cuairt ar an bhFeirm C. 4

An Fheirm — pléigh an pictiúr
— ML 33

Lá Fhéile Pádraig C. 2

Lug agus Gug ar an bparáid — pléigh an pictiúr
— ML 34

Sceitse**An tSamhain C. 5**

Oíche Shamhna
— DD 2 Rian 19

An Nollaig C. 5

Is fada liom go dtiocfaidh an Nollaig
— DD 2, Rian 20

Lá Fhéile Pádraig C. 2

Lá Fhéile Pádraig
— DD2, Rian 22

An Cháisc C. 4

An Cháisc
— DD 2, Rian 23

Sióg na bhFiacla C. 5

Sióg na bhFiacla
— DD 2, Rian 24

Na Sióga C. 2

Cluiche do ghrúpa — aimsigh na focail a thosaíonn le 's'
— ML 29

Na Sióga C. 3

Deireadh nua a chumadh do scéal
— CCG 141

Na Sióga C. 4

Páirt a ghlacadh i suirbhé léigh agus pléigh
— CCG 142 agus ML 30

Na Sióga C. 6

Scríobh na focail chearta sna bearnaí. Obair ghrúpa — aimsigh na focail a bhfuil 'é' iontu
— ML 31 agus CCG 147

Na Sióga C. 9

Léigh an scéal agus pléigh cad tá in easnamh
— ML 32

Na Sióga C. 10

Cluiche boird do bheirteanna bunaithe ar shióg na bhfiacla
— ML 34 / 35

Póstaeir / Pictiúrchártaí**Ag Bogadh Tí C. 2**

Póstaer 1 — Ag Bogadh Tí
— CCG 4

An Zú C. 1

Póstaer 3 — An dtiocfaidh tú liom?
— CCG 40

Na Sióga C. 5

Póstaer 6 — Síofra Sióg
— CCG 145

Plé / Dathú / Meaitseáil**Ag Bogadh Tí C. 4**

Pléigh an pictiúr agus faigh amach cad tá á lorg
— ML 2

An Nollaig C. 1

Pléigh. Tarraing pictiúr agus scríobh abairt
— ML 17

An Nollaig C. 4

'Léigh agus pléigh' — abairt a chríochnú
— ML 19

Mím / Drámaíocht**An Nollaig C. 8**

Rólaitheis — siopadóireacht don Nollaig
— CCG 114

Na Sióga C. 7

Dráma beag a chumadh — sióg na bhfiacla agus páiste
— CCG 149

Sceitse**Ag Bogadh Tí C. 1**

Ag Bogadh Tí
— DD 2, Rian 12

Ag Bogadh Tí C. 3 agus 4

Cá bhfuil sé?
— DD 2, Rian 13 agus 14

An Nollaig C. 4

Ag siopadóireacht i gcomhair dhinnéar na Nollag
— DD 2, Rian 16

Na Sióga C. 8

Ag an bhFiaclóir
— DD 2, Rian 18

“Sa Bhaile”

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 2, Ich 67

Seo é an chéad mhuicín / an dara [tarna] muicín / an tríú [treas] muicín. (tuiscint a léiriú)

C. 3, Ich 68

Tabhair dom [domh] ..., más é do thoil é [le do thoil]. Slán.

C. 4, Ich 71

Cad [Céard / Cad é] atá ort? (tuiscint a léiriú)
Tá ocraas orm.

C. 5, Ich 74

An bhfuil an ceart aige / aici? (tuiscint a léiriú)
Tá / Níl.

Seo é an chéad phictiúr. (tuiscint a léiriú)
Seo é an dara [tarna] / an tríú [treas] / an ceathrú pictiúr (an pictiúr deireanach). (tuiscint a léiriú)

C. 6, Ich 77

Tá an [teach [tigh] / chathaoir / leabhar] [mór / beag]. Duine, beirt, triúr, ceathrar, cúigear. (tuiscint a léiriú)

C. 7, Ich 79

Féach ar an teach [tigh] / doras / díon / simléar [simné]. (tuiscint a léiriú)

Féach ar na ballaí [fallaí] / fuinneoga. (tuiscint a léiriú)
Cé mhéad? [Cá mhéad? / An mó? / An mór?] (tuiscint a léiriú)
A haon, a dó, a trí.

C. 8, Ich 81

Nach deas é!
Nach deas é do chóta nua / do phictiúr / an leabhar.

C. 9, Ich 83

An bhfuil sé buí / glas [uaine] / dearg?
Tá / Níl.

C. 10, Ich 85

Conas atá tú? [Cén chaoi a bhfuil tú? / Cad é mar atá tú? / Conas taí?]

Tá mé [Táim] go maith, go raibh maith agat.

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

Fothéama: Ceoldráma ‘Na Trí Bhéar’

C. 2, Ich 84

An bhfuil aon duine [éinne / duine ar bith] [ag baile [sa bhaile] / istigh / sa leithreas / anseo]?

C. 3, Ich 87

Tá / Níl ... crua / bog / róchrúa / róbhóg / deas compordach.

C. 4, Ich 90

Tá / Níl ... rómhór.

C. 5, Ich 93

Níl faic [dada / a dhath / aon ní / aon cheo] fágtha domsa.

C. 6, Ich 95

Tá mo pheann luaidhese / mo chriánsa / mo chathaoirse briste.

C. 8, Ich 99

Táim [Tá mé] i gcruachás [i sáinn / i bponc].

Fothéama: Peata Nua

C. 2, Ich 152

Cad [Céard / Cad é] a chloiseann [a chluineann / a airíonn] tú? (tuiscint a léiriú)

Cat / Madra [Gadhar / Madadh] / Luch [Luchóg] / Éan / Bó / Coileach / Muc / Leon.

C. 3, Ich 153

Feicim [Chím / Tchím] [madraí [gadhair / madaí] / éin / coiníní / luchá [luchóga] / hamstair / éisc] i siopa na bpeataí.
Ba mhaith [Ba dheas / Ba bhreá] liom [peata madra [peata madaidh] peata éin / peata coinín / peata luiche / peata hamstair / peata éisc] a bheith agam.

C. 4, Ich 155

Bígí ag rith / ag ithe / ag ól / ag léim / ag tiomáint / ag rince [ag damhsa] / ag snámh, etc. (tuiscint a léiriú)
Bhíomar [Bhí muid] ag ól / ag léim, etc.

Rang 1

Eiseamláirí

Fothéama: An Páistín

C. 1, Ich 157

Meas tú an [Do bharúil an] deartháir nó deirfiúr a bheas [a bheidh] ag Róisín? [An ndéarfá gur deartháir nó deirfiúr a bheidh ag Róisín?]

Measaim [Ceapaim / Sílim / Déarfainn / Tá mé ag déanamh] gur deartháir / deirfiúr a bheas [a bheidh] aici.

Céard a cheapfá [Cad a déarfá / Do bharúil cad é / Tomhais cad é] a tharraing mise [a tharraingíós] ar an gcárta [ar an chárta]?

Ar tharraing tú [Ar tharraingís] pictiúr de ... (bréagán)? [... (bréagán)?]

Tharraing [Tharraingíós] / Níor tharraing. [Sea / Ní hea.]

C. 4, Ich 168

An bhfuil páistín [leainbhín / babaí] agaibhse, a ... (ainm)?

Tá. / Níl, ach tá páistín [leainbhín / babaí] ag m'aintín / ag m'uncaíl / ag mo chomharsa / ag ... (ainm).
(An bhfuil a fhios agat) cén t-ainm (cén ainm) atá air / uirthi [cad is ainm dó / di]?

Seán. / Máire. / Níl a fhios agam [Ní fheadar], níor fhiafraigh mé díobh é [níor fhiafraíos díobh é / níor chuir mé ceist orthu].

C. 5, Ich 170

Bíonn Mamaí [Mama / Mam] / Daidí [Deaide / Daid] ar mire [le buile] nuair a / Bíonn an ghoimh [an gumh] ar Mham [ar Mhama / ar Mhamaí] / ar Dhaid [ar Dhaide / ar Dhaidí] nuair a

Beidh an múinteoir ar mire [le buile] má ... (críochnaigh an abairt de réir rialacha an ranga / na scoile). / Beidh an ghoimh [an gumh] ar an múinteoir má ... (críochnaigh an abairt de réir rialacha an ranga / na scoile).

C. 6, Ich 173

Bíonn / Ní bhíonn [gligín / mála scoile / cliabhán / leaba / gobán / rothar] agamsa / ag an bpáistín [ag an leainbhín / ag an bhabaí].

C. 11, Ich 87

Bíonn clár dubh / cóipleabhar / bosca [bosca] lóin / mála scoile ar scoil.

Bíonn leaba [leabaidh] / cathaoir uilleann / sorn / folcadán sa bhaile [ag baile].

C. 12, Ich 89

Cá bhfuil an teidí gorm / an leaba, etc? (tuiscint a léiriú)

Tá ... sa chistin / sa seomra suí [sa seomra suite] / sa seomra folctha / sa seomra codlata.

C. 14, Ich 93

Sin é ... (ainm).

Sin í ... (ainm).

C. 6, Ich 161

Tá [madra [gadhar / madadh] beag / ... (peata)] [ag Nóirín / ag ... (ainm dalta) / agam]. Ringo / ... (ainm peata) is ainm dó / di. [Ringo / ... (ainm peata) an t-ainm atá air / uirthi.]

C. 8, Ich 171

Ba mhaith [Ba dheas / Ba bhreá] leis / léi peata ... a bheith aige / aici.

Tharraing ... (ainm dalta) pictiúr de ... agus de

C. 7, Ich 175

I gcliabhán / I leaba Mhamá / I bpram. Codlaíonn / Ní chodlaíonn.

C. 8, Ich 177

Táim [Tá mé] / Bim bodhar [bodhraithe] ag ... (rud / duine) / agat.

Cur Chuige**Scéalaíocht****C. 1**

Na Trí Mhuicín
— DD 2, Rian 4 agus CCG 61

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 2**

Táimse anois ag tógáil tí
— DD 1, Rian 25

C. 6

Cúigear Fear
— DD 1, Rian 26

C. 7

Mo thigh
— DD 1, Rian 7

C. 10

Cnag ar an Doras
— DD 1, Rian 8

C. 13

Teaghlach Liam
— DD 1, Rian 9

Cluichí agus Tascanna**C. 5**

Sraith pictiúr a chur in ord agus pictiúrleabhar a dhéanamh
— CCG 74 / 5

C. 9

Tomhais cén dath atá ar an doras
— CCG 83

C. 11

Aimsigh na rudaí a bhíonn ar scoil / sa bhaile as pictiúrchártaí
— ML 20 agus CCG 87

C. 13

Pictiúr a tharraingt dá dteaghlach féin
— CCG 92

C. 14

A dteaghlach féin a chur in aithne don rang
— CCG 93

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1 agus 3**

Pictiúrchártaí 24 — 26 — tuí, adhmaid, brící
— CCG 60

C. 4

Pictiúrchártaí 17 / 18 / 19 / 20 / 24 / 25 / 26 / 31 — tuirse, eagla, áthas, brón, tuí adhmaid, brící, ocras
— CCG 71

C. 7

Póstaeir 4 — An Teach
— CCG 79

Cur Chuige**Scéalaíocht****Peata Nua C. 5**

Peata Nua (cuid 1) agus Leabhar Mór den scéal
— DD 2, Rian 7

Peata Nua C. 5

Peata Nua (Cuid 2) agus Leabhar Mór den scéal
— DD 2, Rian 8

Rainn / Dánta / Amhráin**Na Trí Bhéar C. 1**

Na Trí Bhéar — Mím a bhunú air
— DD 1, Rian 31, 47, 63 agus CCG 83

Na Trí Bhéar C. 2

Leite
— DD 1, Rian 33, 49, 65

Na Trí Bhéar C. 3

Na Cathaoireacha
— DD 1, Rian 35, 51, 67

Na Trí Bhéar C. 4

Na Leapacha
— DD 1, Rian 37, 53, 69

Na Trí Bhéar C. 5

Cinnín Óir
— DD 1, Rian 39, 55, 71

Na Trí Bhéar C. 6

Cinnín Óir, véarsa 2
— DD 1, Rian 41, 57, 73

Na Trí Bhéar C. 7

Cinnín Óir, véarsa 3
— DD 1, Rian 43, 59, 75

Na Trí Bhéar C. 8

Superman
— DD 1, Rian 45, 61, 77

Peata Nua C. 1

Deir an Cat — DD 1, Rian 8

Peata Nua C. 6

Ringo
— DD 1, Rian 22

Cluichí agus Tascanna**Na Trí Bhéar C. 1**

Bearnaí a líonadh sa téacs bunaithe ar 'Na Trí Bhéar'
— ML 16

Na Trí Bhéar C. 5

Cuir an uimhir cheart leis an bpictiúr ceart
— ML 19

Na Trí Bhéar C. 8

Cártaí inscortha a chur in ord agus a phlé
— ML 17

Na Trí Bhéar C. 9

Cuireadh a scríobh chuig ceoldráma
— CCG 103

Peata Nua C. 1

Cluiche — Cad a deir? Ag baint úsáid as pictiúrchártaí d'ainmhithe
— CCG 150

Cur Chuige**Scéalaíocht****An Páistín C. 2**

An Páistín agus Leabhar Mór den scéal
— DD 2, Rian 7

Rainn / Dánta / Amhráin**An Páistín C. 7**

Mo Dheirfiúirín Bheag
— DD 1, Rian 4

An Páistín C. 9

An Leanbh Nua
— DD 1, Rian 13

Cluichí agus Tascanna**An Páistín C. 1**

Pléigh an leathanach agus tarraing pictiúr de bhréagán
— ML 33

An Páistín C. 3

Bearnaí a líonadh i dtéacs agus pictiúr den chuid is fearr den scéal a thaitin leo a tharraingt
— ML 36

An Páistín C. 4

Treoracha ealaíne á dtabhairt ag A do B chun pictiúr de pháistín a tharraingt
— ML 37

An Páistín C. 8

Aimsigh na focail a bhfuil 'í' iontu
— ML 39 / 40

Plé / Dathú / Meitseáil**An Páistín C. 6**

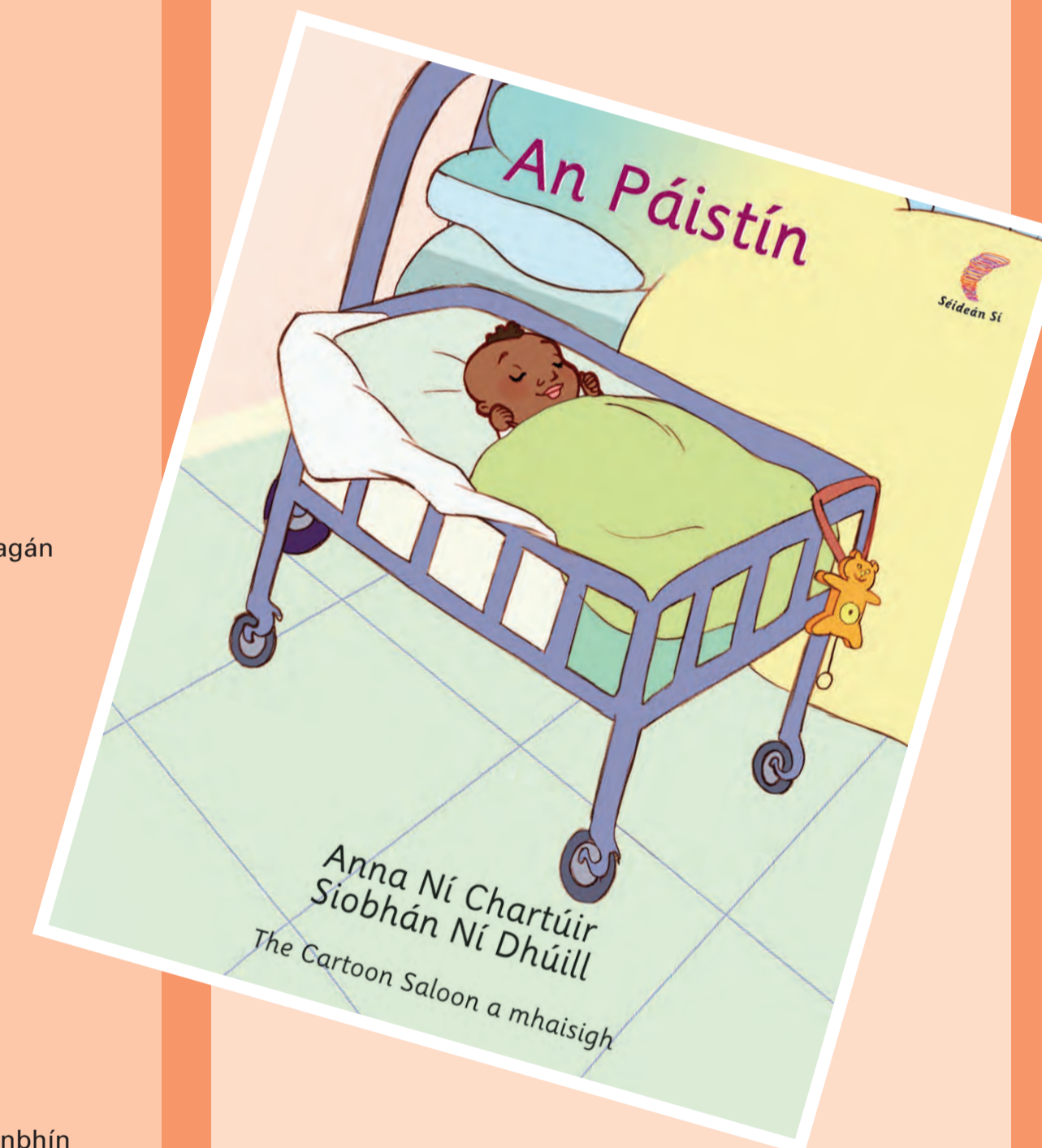
Léigh faoi agus pléigh — na rudaí a bhíonn ag leainbhín
— ML 38

Sceitse**An Páistín C. 1**

Deartháirín nó Deirfiúirín?
— DD 2, Rian 19

An Páistín C. 5

An bhfaca tú Ailbhe?
— DD 2, Rian 20

C. 9

Pictiúrchártaí — doras buí, doras glas agus doras dearg
— CCG 83

C. 11 agus 12

Pictiúrchártaí — leaba, cathaoir uilleann, sorn, folcadán, mála scoile, clár dubh, etc.
— CCG 87

C. 12

Póstaer de sheomraí an tí

C. 13

Póstaer de Liam sa chistin

Plé / Dathú / Meaitseáil**C. 1**

Pléigh agus dathaigh pictiúr den scéal — Na Trí Mhuicín
— CCG 66

C. 2

Tabhair abhaile mé — clé go deas
— ML 17 agus CCG 67

C. 3

Pléigh agus dathaigh an dara pictiúr den scéal
— CCG 70

C. 4

Pléigh agus dathaigh an tríú pictiúr den scéal
— CCG 73

C. 5

Pléigh agus dathaigh an ceathrú pictiúr den scéal
— CCG 76

C. 6

Rudaí móra agus rudaí beaga a aithint agus a dhathú
— ML 18

C. 8

Tarraing an teach (le cabhair imlíne)
— ML 19 agus CCG 81

C. 11

Na pictiúir a phlé — dath glas a chur ar na rudaí a bhíonn ar scoil agus dath buí a chur ar na rudaí a bhíonn sa bhaile
— ML 20

C. 12

Lúbra a leanúint chun béirín a thabhairt chuig a Mhamáí
— ML 21

C. 15

Pictiúr a dhathú trí threoracha a leanúint
— ML 21

Mím / Drámaíocht**C. 4**

Mímeanna a dhéanamh le pictiúrchártaí. Dráma den scéal a dhéanamh sa halla nó sa chlós. — Na Trí Mhuicín
— CCG 71

Sceitse**C. 3**

Na Trí Mhuicín ag siopadóireacht — puipeíd a úsáid chun an sceitse a aithris
— DD 2, Rian 17 agus CCG 69

Peata Nua C. 2

Tasc éisteachta
— DD 2, Rian 27 agus ML 28

Peata Nua C. 3

Póstaer 10 — Siopa na bPeataí — cluiche 'Feicim le mo Shúilín Grinn' leis an bpóstaer

Peata Nua C. 3

Tarraing pictiúr den pheata ar dheas leat a bheith agat
— CCG 153

Peata Nua C. 4

Cluiche sa halla — lean na treoracha i ngrúpaí
— CCG 155

Peata Nua C. 7

Ceangail na spotaí agus scríobh an focal
— ML 30

Peata Nua C. 8

Cluiche boird i mbeirteana bunaithe ar shiopa na bpeataí
— ML 31

Póstaeir / Pictiúrchártaí**Na Trí Bheár C. 1**

Pictiúrchártaí 3 - 7 — Na Trí Bheár
— CCG 82

Na Trí Bheár C. 3

Pictiúrchárta 4 — Na Trí Bheár
— CCG 87

Na Trí Bheár C. 4

Pictiúrchárta 6 — Na Trí Bheár
— CCG 90

Na Trí Bheár C. 7

Pictiúrchárta 7 — Na Trí Bheár
— CCG 90

Na Trí Bheár C. 8

Pictiúrchártaí 8 / 9 — Na Trí Bheár
— CCG 99

Peata Nua C. 1

Pictiúrchártaí 13 - 20 — cat, madra, luch, éan, bó, coileach, muc, leon,
— CCG 150

Peata Nua C. 3

Póstaer 10 — Siopa na bPeataí
— CCG 153

Plé / Dathú / Meaitseáil**Peata Nua C. 5**

Pléigh agus dathaigh an pictiúr
— ML 29

Mím / Drámaíocht**Na Trí Bheár C. 10**

Ceoldráma a léiriú — Na Trí Bheár
— CCG 104

Sceitse**Na Trí Bheár C. 2**

Cinnín Óir agus an Leite
— DD 1, Rian 32, 48, 64

Na Trí Bheár C. 3

Cinnín Óir agus na Cathaoireacha
— DD 1, Rian 34, 50, 60

Na Trí Bheár C. 4

Cinnín Óir agus na Leapacha
— DD 1, Rian 36, 52, 68

Na Trí Bheár C. 5

Na Béir agus an Leite
— DD 1, Rian 39, 55, 71

Na Trí Bheár C. 6

Na Béir agus na Cathaoireacha
— DD 1, Rian 40, 56, 72

Na Trí Bheár C. 7

Na Béir agus na Leapacha
— DD 1, Rian 42, 58, 74

Na Trí Bheár C. 8

Cinnín Óir agus Superman
(Cuid 1) — DD 1, Rian 44, 60, 76
(Cuid 2) — DD 1, Rian 46, 62, 78

An Teilifís

16

An Teilifís

Naíonáin Bheaga

Eiseamláirí

C. 1, Ich 227

Cad atá á dhéanamh ag an teaghlach? [Céard atá an teaghlach a dhéanamh?] (tuiscint a léiriú)

Tá an teaghlach ag féachaint [ag amharc / ag breathnú / ag coimhead] ar an teilifís.

Cad [Céard / Cad é] atá ar siúl [air]? (tuiscint a léiriú)

Sorcas.

C. 2, Ich 230

An bhfaca tú ...[clár teilifíse]?

Chonaic / Ní fhaca.

C. 3, Ich 232

Cuir an teilifís ar siúl. [Cuir air an teilifís]. (tuiscint a léiriú)

Cas amach [Cuir as / Múch] an teilifís. (tuiscint a léiriú)

C. 4, Ich 236

Is é ... an clár is fearr liom.

C. 5, Ich 237

An mó duine ar fearr leis ...[clár teilifíse]? (tuiscint a léiriú)

Duine, beirt, triúr, etc.

C. 7, Ich 244

An bhfuilimid [An bhfuil muid] ann fós [go fóill]?

C. 8, Ich 248

Fuair sé liathróid peile [caid] nua [úr].

Chonaic sí bóin Dé sa chlós.

C. 9, Ich 250

An bhfuil nuacht ag aon duine? (tuiscint a léiriú)

Tá nuacht agam(sa).

Seo é / í ...[ainm]. Tá nuacht aige / aici.

Bhí ...[ainm] ar an teilifís.

Naíonáin Mhóra

Eiseamláirí

C. 2, Ich 232

Cad [Céard / Cad é] atá ar an teilifís anocht? ...[ainm cláir éigin].

Is fearr i bhfad [go mór] ...[ainm cláir éigin] ná ...[ainm cláir éigin].

C. 3, Ich 235

An bhfaca tú ...[clár teilifíse] aréir? Chonaic. / Ní fhaca.

Chonaic ...[ainm dalta] ...[clár teilifíse] agus ...[clár teilifíse] aréir.

C. 4, Ich 237

Ardaigh an fhuaim. [Cuir suas an fhuaim.]

Ísligh an fhuaim. [Cuir síos an fhuaim.]

Tá [an teilifís / an raidió / an ceol / an fhuaim] [ró-ard / ró-íseal].

Rang 1

Eiseamláirí

C. 1, Ich 230

Níl cuma ná caoi ar an gclár sin / air sin. [Níl cuma ná dealramh ar an gclár sin / air sin. / Níl tús ná deireadh leis an chlár sin / leis sin.]

Is clár iontach [clár ar dóigh] é (sin).

Ní fhaca (mé) an clár sin / é sin riamh cheana [riamh roimhe / riamh roimis sin].

C. 3, Ich 233

Dia daoibh ar maidin. [Bail ó Dhia oraibh. / Mora daoibh ar maidin.] Is mise ...[ainm dalta].

Agus is mise ...[ainm dalta eile].

Seo é nuacht an lae ó Rang a hAon i ...[ainm na scoile].

Agus sin a bhfuil de nuacht againn inniu ó Rang a hAon i ...[ainm na scoile].

Rang 2

Eiseamláirí

An Teilifís / Bia

C. 1, Ich 95

Níor cheart [Níor chóir] di / dó / dom / dúinn an iomarca [barraíocht / an iomad] milseán / criospaí / ... a ithe. / Níor cheart [Níor chóir] di / dó / dom / dúinn an oiread sin ama a chaitheamh ag féachaint [ag amharc / ag breathnú / ag coimhead / ag faire] ar an teilifís.

Ba cheart [Ba chóir] di / dó / dom / dúinn a bheith amuigh ag imirt [ag spraoi / ag déanamh cuideachta] faoin aer lena c(h)airde / le mo chairde / lenár gcairde, etc.

C. 3, Ich 98

Is breá liom [le mo chroí] / leis / léi / leo [Is maith liom / leis / léi / leo] a bheith ag féachaint [ag breathnú / ag amharc / ag faire / ag coimhead] ar an teilifís / ag imirt cispheile / ag ... [Taitníonn sé thar cionn liom / leis / léi / leo a bheith ag féachaint [ag breathnú / ag amharc] ar an teilifís / ag imirt cispheile / ag ... / Tá dúil mhór agam / aige / aici / acu ina bheith [ag coimhead / ag breathnú] ar an teilifís / ag imirt cispheile / ag ...]

Dúirt ...[ainm dalta] gur breá [gur maith / go dtaitníonn sé] leis / léi a bheith ag [Dúirt ...[ainm dalta] go bhfuil dúil mhór aige / aici ina bheith ag ...]

C. 4, Ich 99

Chaith mé [Chaitheas] / Chaith ...[ainm dalta] tamall [smut] / leathuair an chloig / cúpla uair an chloig ag féachaint [ag coimhead / a breathnú / ag amharc / ag faire] ar an teilifís aréir.

Níor fhéach mé [Níor choimhead mé / Níor bhreathnaigh mé / Níor amharc mé / Níor fhéachas / Ní raibh mé ag breathnú] ar an teilifís in aon chor [ar chor ar bith / beag ná mór].

An bhfaca tú / An bhfaca tusa [An bhfacaís (se)] ...[clár teilifíse]?

Chonaic [Chonaic] / Ní fhaca.

Cur Chuige**Scéalaíocht****C. 6**

Eoin ar an Teilifís
— DD 2, Rian 11 agus CCG 240

Rainn / Dánta / Amhráin**C. 8**

Ar an Teilifís
— DD 1, Rian 33

Cluichí / Tascanna**C. 1, C. 2, C. 3, C. 5, C. 7**

Leabhar Mór Ranga a chur le chéile
— CCG 228 / 229 / 231 / 233 / 237 / 245 / 246 / 247

C. 3

Tasc éisteachta
— DD 2, Rian 29 agus ML 50

C. 5

Picteagram a dhéanamh sa Leabhar Mór Ranga
— ML (lár an leabhair) agus CCG 237

C. 7

Pictiúir / greamaitheoirí a chur san ord ceart
— ML 52

C. 9

Nuacht a insint agus leabhrán nuachta a dhéanamh
— CCG 250

C. 10

Pictiúir / grianghraif a ghreamú sna leabhráin nuachta
— CCG 252

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 8**

Pictiúrchártaí 81 / 82 — Fuair mé ..., Chonaic mé ...
— CCG 248

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 1**

Pléigh an pictiúr agus imir an cluiche 'Feicim le Mo Shúilín
Ghrinn'
— ML 49 agus CCG 227

C. 4

Ceangail na spotaí agus tarraing pictiúr den chlár teilifíse is
fearr leat
— ML 51

C. 8

Pictiúir a tharraingt sna bolgáin chainte
— ML 53

Mím / Drámaíocht**C. 2**

Rólaitheoirí idir an múinteoir agus Lug
— CCG 230

Cur Chuige**Scéalaíocht****C. 1**

An Teilifís
— DD 2, Rian 12 agus CCG 229

Cluichí / Tascanna**C. 2**

Comparáid a dhéanamh idir dhá chlár
— CCG 233

C. 3

Tuairisc a thabhairt ar na cláir a chonaic a bpáirtí aréir
— CCG 235

C. 3

Pictiúr a tharraingt den chlár is fearr a bhíonn ar an teilifís
— ML 236

Póstaeir / Pictiúrchártaí**C. 1**

Póstaeir 16 — An Teilifís
— CCG 228

Sceitse**C. 4**

Ísligh an fhuaim
— DD 2, Rian 25

Cur Chuige**Cluichí / Tascanna****C. 3**

Nuacht an lae a chur i láthair
— CCG 233

Sceitse**C. 1**

Ag féachaint ar an teilifís
— DD 2, Rian 23

Mím / Drámaíocht**C. 2**

Cur le sceitse
— CCG 232

C. 5, Ich 101

Is maith liomsa anraith [sú] glasraí / ...*(cineál anraith)* ach gan
é a bheith goirt / tiubh / róghoirt / róthiubh / róthe / rófhuar,
etc. Ní maith liomsa anraith [sú] trátaí / ...*(cineál amháin)*.

Níor mhaith liomsa go [é dá] mbeadh cairéid / ...*(glasra)* ann.
B'fhearr liom go [é dá] mbeadh muisiriúin / ...*(glasra)* ann.

Cur Chuige**Rainn / Dánta / Amhráin****C. 1**

Bróna Ní Laoi
— DD 1, Rian 1

Cluichí / Tascanna**C. 3**

Na habairtí cearta a scríobh faoi na pictiúir
— ML 16 agus CCG 98

C. 3

Suirbhé a dhéanamh sa bhaile ar na cláir theilifíse is fearr le
gach duine sa teaghlach
— CCG 98

C. 4

Obair bheirte — ag ceistiú a chéile faoi na cláir a bhí ar an
teilifís aréir
— CCG 99

Plé / Dathú / Meitseáil**C. 1**

Pléigh an pictiúr agus scríobh na liostaí
— ML 15 agus CCG 96

C. 5

Pléigh an t-oideas ó chlár teilifíse don anraith glasraí agus na
glasraí ar mhaith leis na daltaí a chur isteach ann
— ML 17 agus CCG 101

Mím / Drámaíocht**C. 2**

Sceitse beag a chumadh ar ar tharla nuair a tháinig
tuismitheoirí Bhróna abhaile
— CCG 97

An Chomhairle um Oideachas
Gaeltachta & Gaelscolaíochta

 AN GÚM

An tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil
do Bhunscoileanna